

Kommune

barometeret **2014**

 nr. 416
Sør-Varanger

SPONSORER

KBN Kommunalbanken
Norge
- for lokal velferd

klp
for dagene som kommer

Totaltabellen – utvikling over tid

	2010	2011	2012	2013	2014	Trend
Totalt	318	411	384	421	416	
I fylket	2	15	6	14	13	
I kommunegruppa	7	11	9	10	10	
Korrigert inntekt (KI)	124,4	124,4	116,2	117,2	117,7	
Rangering KI	83	83	94	84	77	

Plasseringene over er slik de ble presentert hvert år. Barometeret er utviklet år for år, og denne serien er ikke sammenliknbar over tid.

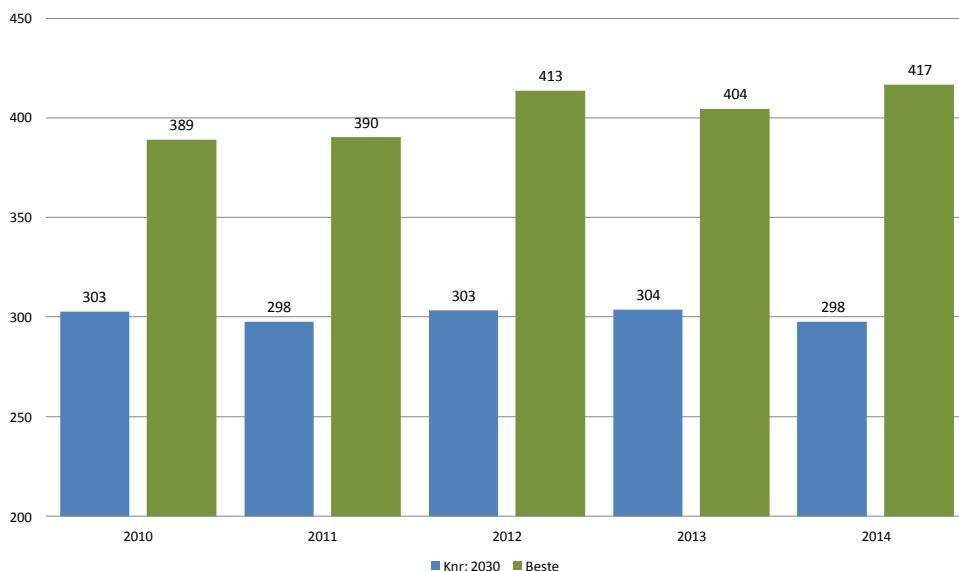
Plasseringer med de 127 nøkkeltallene i 2014-barometeret - sammenliknbar serie

	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt	390	405	413	413	416
I fylket	8	12	10	10	13
I kommunegruppa	11	11	10	10	10

Plasseringer hvis vi ikke tar noe hensyn til økonomi (korrigert inntekt)

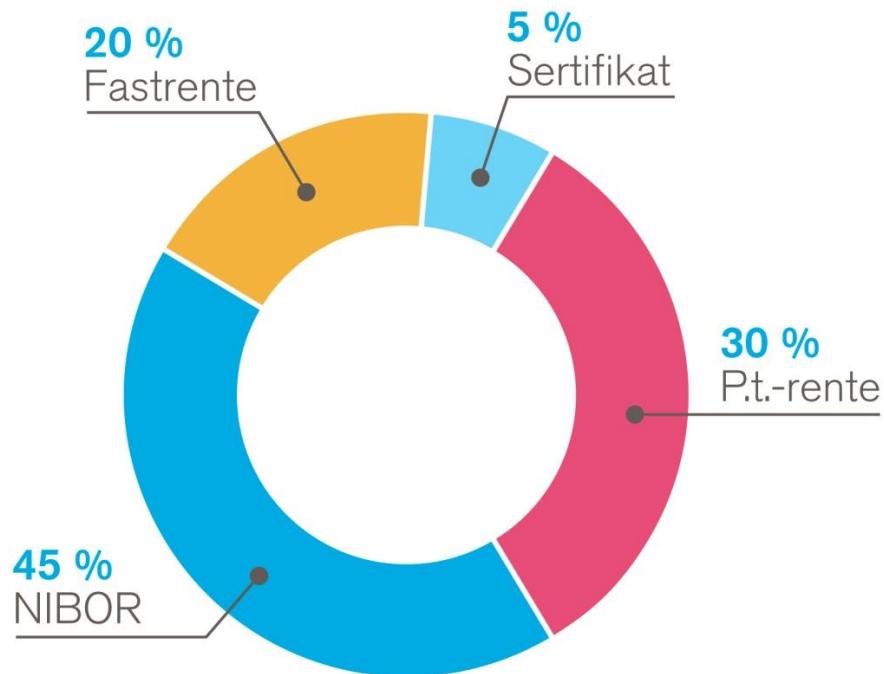
	2010	2011	2012	2013	2014
Rapportert det enkelte år	165	387	357	416	401
Oppdatert til 2014-utgaven	358	386	400	406	401

Total poengsum i Kommunebarometeret (maks: 600)

Hovedutfordringer og konklusjoner

- Endringer i metoden slår litt negativt ut for Sør-Varanger
- Middels resultater i skolen. Økningen i andelen som får spesialundervisning har stoppet opp
- Landere andel fagutdannete i eldreomsorgen. Ser ut til å bli satset mer på hjemmebasert omsorg
- Mange fristbrudd i barnevernet, tross mange avsluttete saker per årsverk. Ingen internkontroll?
- Knapt noen har investert mer enn Sør-Varanger de siste årene. Driftsmarginen er veldig liten
- Hjemmetjenesten og barnehagene framstår som rimelig drevet

MIN GJELDSFORVALTNING

- HÅNDTERING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE

Vi tilbyr våre kunder i kommunal sektor et nettbasert verktøy som håndterer den samlede gjeldsporteføljen. Programmet gir løpende oversikt over både lån og sikringsinstrumenter. Her vil du kunne lage rapporter med grafiske fremstillinger, tilpasset rapporteringskrav for passivasiden i gjeldende finansforskrift. Markedsdata kan hentes fra tjenesten KBN Marked, som du også finner på vår nettside.

Kontakt oss for å få tilgang til Min gjeldsforvaltning:
www.kommunalbanken.no

KBN Kommunalbanken
Norge

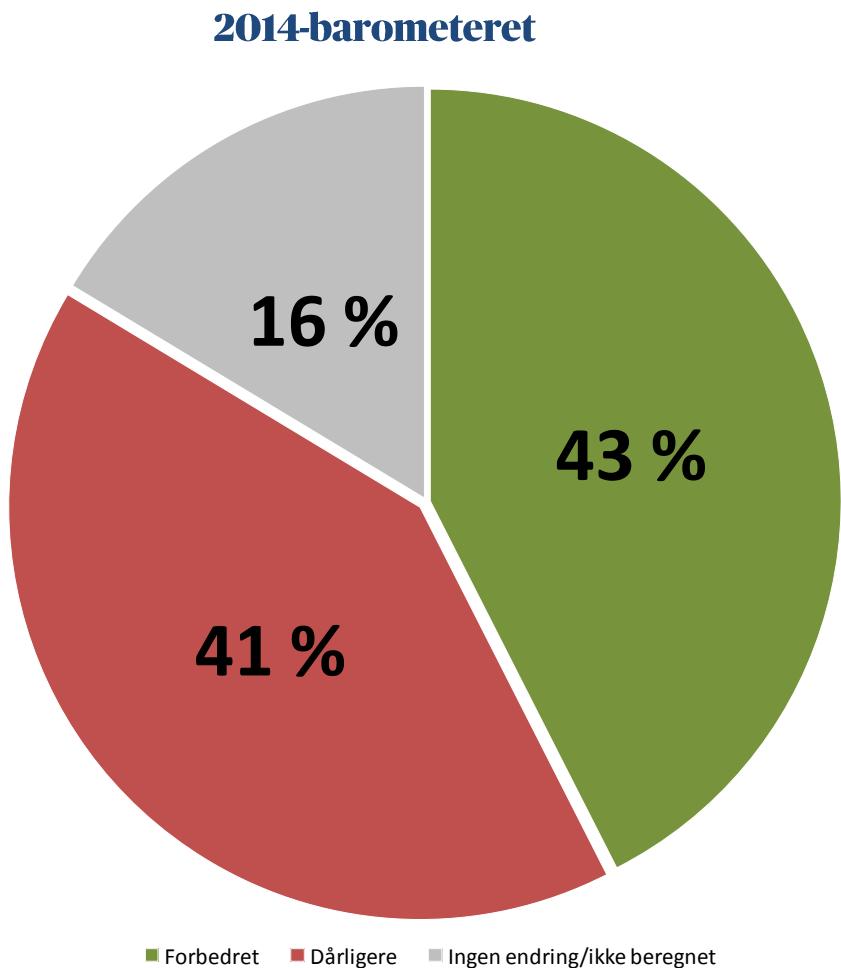
Innholdsfortegnelse

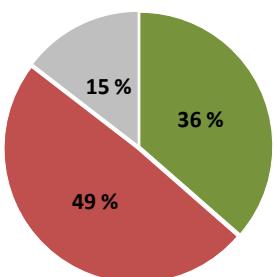
Totaltabellen – utvikling over tid	2
Utvikling år for år	5
Plassering innen hver sektor	7
Plassering i foreløpig og endelig analyse	8
Plasseringer målt mot fylke	8
Plasseringer målt mot kommunegruppe	9
De beste i landet på totaltabellen	9
De beste i kommunegruppa	10
De beste i fylket	10
De kommunen likner mest på	11
Grunnskole	12
Eldreomsorg	17
Barnevern	23
Barnehage	28
Helse	33
Sosialhjelp	37
Kultur	41
Økonomi	45
Enhetskostnader	50
Nærmiljø, klima og energi	56
Saksbehandling	60
Vann, avløp og renovasjon	64
Brukerperspektiv	68
Utvikling i folketall framover	72
Generelt om Kommunebarometeret	72
Hvor kommer dataene fra?	74
Endringer fra tidligere år	80
Endringer fra foreløpig til endelig utgave '14	81

Utvikling år for år

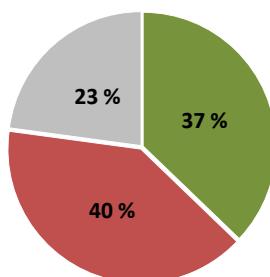
Hvor stor andel av nøkkeltallene (justert for vekt i barometeret) ble bedre og dårligere siste år?

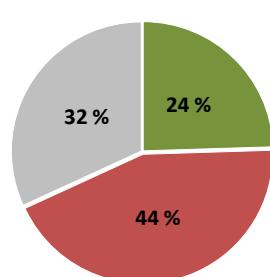
2013-barometeret

2012-barometeret

2011-barometeret

Andel dårligere nøkkeltall. Andel bedre nøkkeltall.

Målt mot året før, justert for nøkkeltallets vekt i barometeret. Kommunene som har forbedret seg mest fra år til år vil typisk ha om lag 50 % bedre nøkkeltall, 25 % uendret og 25 % dårligere nøkkeltall.

Personalpriser på lån, forsikring, bank- og fondssparing til ansatte

Kommuner og fylkeskommuner med offentlig tjenestepensjon i KLP er ikke bare våre kunder, men også våre eiere. Derfor kaller vi det **personalpriser** når KLP-medlemmer får ekstra gode betingelser på alle våre tjenester. Priser som gjør det attraktivt å ha en offentlig arbeidsgiver. Derfor bør alle KLP-medlemmer gå inn på KLP.no og se hvor mye de kan spare.

klp
for dagene som kommer

Plassering innen hver sektor

	Vekt (%)	2010	2011	2012	2013	2014
Grunnskole	20	342	353	380	385	357
Eldreomsorg	20	288	306	264	198	338
Barnevern	10	345	317	378	407	399
Barnehage	10	188	230	266	153	146
Helse	7,5	271	383	238	244	341
Sosial	5	112	195	83	129	168
Kultur	2,5	9	15	30	32	47
Økonomi	10	290	329	405	425	414
Enhetskostnader	5	99	106	158	150	52
Nærmiljø og klima	2,5	61	201	153	224	301
Saksbehandling	2,5	383	196	156	132	81
Vann, avløp og renovasjon	2,5	351	346	296	306	315
Brukerperspektiv	2,5	281	251	187	209	202

Fargekodene gir signal om hvor godt eller dårlig kommunen ligger an i sektoren, målt mot alle kommuner.

NB: I noen tilfeller har ikke kommunen nok data til å bli plassert innen enkelte sektorer.

I tabellene for hver enkelt sektor er plasseringer og karakterer for tidligere år oppdatert for å være mest mulig sammenliknbart med årets utgave. Det er bare i totaltabellen – ikke i sektorene – at vi justerer for kommunens korrigerte inntekt. **Husk:** Dette er en rangering, ikke en kvalitetsvurdering. Ligger kommunen langt nede på et område, er det sannsynlig at det er noe å lære av andre, men det betyr ikke automatisk at kvaliteten i den leverte tjenesten er dårlig.

Hva forteller tallene?

Sør-Varanger havner langt nede på totaltabellen i årets endelige utgave av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Vi har gjort enkelte endringer i metoden, med noen nye nøkkeltall. Det viktigste er at korrigert inntekt teller noe mer enn tidligere, endringene har en liten, negativ betydning for Sør-Varanger.

En middels kommune vil ha like mange gode som dårlige plasseringer. Sør-Varanger havner på øverste halvdel i kategorier som til sammen ut gjør rundt en firedel prosent av det totale barometeret. God plassering innen enhetskostnader (hvor kommunen måles mot egen kommunegruppe) trekker mest opp. Men det monner lite mot svake plasseringer innen særlig økonomi, grunnskole, eldreomsorg og barnevern – i 60 prosent av barometeret gir nøkkeltallene en plass helt i bunnsjiktet.

Vi kan også se på hvor stor andel av nøkkeltallene som er i bruk i årets barometer, som utvikler seg positivt og negativt. I Sør-Varanger er andelen nøkkeltall som er forbedret omtrent like stor som andelen som har blitt dårligere.

Nasjonalt viser tallene at Kommune-Norge også i fjor leverte bedre nøkkeltall enn før. I knapt to av tre kommuner har overvekten av nøkkeltallene blitt bedre det siste året. Det er tredje året på rad at nøkkeltallene samlet viser en forbedring. Men utviklingen er ikke like god som for ett år siden – i årets barometer er overvekten av gode nøkkeltall mindre enn i fjorårets statistikk.

Presterer kommunen så godt som økonomien tilser?

	2010	2011	2012	2013	2014
Er plasseringen bedre eller dårligere enn korrigert inntekt skulle tilsi - eller omrent som ventet?	DÅRLIGERE	DÅRLIGERE	DÅRLIGERE	DÅRLIGERE	DÅRLIGERE

Denne oversikten gir en grov indikasjon på om det er sammenheng mellom plasseringen kommunen får på nøkkeltallene, og hvor høy den korrigerte inntekten er. Eksempel: En kommune som er nummer 300 for korrigert inntekt, og som er på 200. plass i barometeret (*før korrigeringen for økonomi*), må sies å ha bedre nøkkeltall enn det man kunne forvente. Dette kan være et viktigere signal til kommunen, enn hva som er den konkrete sluttsplasseringen i Kommunebarometeret.

Plassering i foreløpig og endelig analyse

For mange kommuner er det bare små endringer fra den foreløpige analysen foreligger i mars/april, og til vi har de endelige tallene i juni. For andre blir det større endringer. Dette er de viktigste forklaringene på at det blir endringer fra foreløpig til endelig versjon av Kommunebarometeret:

- Flere kommuner har korrekte data i de endelige Kostra-dataene
- Kommunen selv kan ha rettet data i mellomtiden
- SSB har gjort endringer i Kostra, som fører til endringer i barometeret (se side 81)
- Data for korrigert inntekt er oppdatert med tall fra Kommuneproposisjonen 2015

Husk også at det fra en plass til neste er svært små forskjeller. Om en kommune har klatret eller falt 40 plasser fra den foreløpige til endelige analysen, spiller i praksis liten rolle. En 18. eller 32. plass er fortsatt blant de beste – og en 382. og 418. plass er fortsatt blant de nederste.

Plasseringer målt mot fylke

	Vekt (%)	2010	2011	2012	2013	2014
Grunnskole	20	7	9	5	7	6
Eldreomsorg	20	13	14	12	6	13
Barnevern	10	16	16	16	18	15
Barnehage	10	14	13	15	10	10
Helse	7,5	16	17	14	13	17
Sosial	5	7	10	8	8	10
Kultur	2,5	2	2	2	4	4
Økonomi	10	11	13	18	19	18
Enhetskostnader	5	6	6	8	8	5
Nærmiljø og klima	2,5	3	4	3	3	6
Saksbehandling	2,5	16	7	7	8	6
Vann, avløp og renovasjon	2,5	15	10	8	7	10
Brukerperspektiv	2,5	10	6	2	4	5

Plasseringer målt mot kommunegruppe

	Vekt (%)	2010	2011	2012	2013	2014
Grunnskole	20	11	10	9	11	10
Eldreomsorg	20	11	9	9	8	11
Barnevern	10	9	9	10	10	11
Barnehage	10	4	6	9	5	7
Helse	7,5	5	11	5	6	10
Sosial	5	1	3	2	2	4
Kultur	2,5	1	2	4	4	4
Økonomi	10	7	7	12	12	12
Enhetskostnader	5	2	5	5	5	4
Nærmiljø og klima	2,5	3	8	5	3	8
Saksbehandling	2,5	12	8	6	5	3
Vann, avløp og renovasjon	2,5	8	9	9	7	10
Brukperspektiv	2,5	10	8	5	5	6

NB: De ti største kommunene er plassert sammen i kommune gruppe 14 av Kommunal Rapport her i Kommunebarometeret. Grimstad er plassert i gruppe 13. For øvrig er inndelingen som SSBs kommunegrupper.

De beste i landet på totaltabellen

Dette er de kommunene som kommer best ut i Kommunebarometeret 2014:

Plass	Kommune	Fylke	GSK	ELD	BV	BH	HEL	SOS	KUL	ØK	ENH	MIL	SAK	VAR	BRUK
1	Høylandet	Nord-Trøndelag	5,4	4,9	3,9	6,0	6,0		5,9	4,6	5,3	5,0	5,4	4,5	3,8
2	Lom	Oppland	6,0	5,7	4,2	4,5	5,5		5,6	4,3	2,1	5,7	5,7	4,6	6,0
3	Halsa	Møre og Romsdal	5,4	5,2	3,8	6,0	5,7	6,0	3,1	1,8	3,9	2,7	3,3	4,5	2,2
4	Skjåk	Oppland	3,9	6,0	3,7	6,0	5,7	5,1	5,3	6,0	2,6	3,5	6,0	5,3	6,0
5	Oppdal	Sør-Trøndelag	5,6	3,0	4,7	4,5	3,9	3,9	4,1	4,7	4,6	4,5	3,5	4,2	4,7
6	Agdenes	Sør-Trøndelag	4,3	4,6	3,8	4,1	3,9	4,5	2,0	6,0	6,0	2,1	5,7	5,4	5,1
7	Tolga	Hedmark	6,0	4,4	3,1	4,4	3,5	4,1	4,8	4,3	5,2	3,6	4,1		4,0
8	Leikanger	Sogn og Fjordane	6,0	4,8	3,1	4,0	5,6	4,6	3,6	4,6	3,9	4,1	3,7	2,7	2,4
9	Ørskog	Møre og Romsdal	5,2	4,0	3,7	6,0	4,7	6,0	2,6	2,9	4,4		5,3	3,7	2,4
10	Gloppen	Sogn og Fjordane	5,8	4,0	4,8	2,9	4,3	4,0	4,6	2,9	3,4	4,9	5,7	5,1	3,8
11	Snillfjord	Sør-Trøndelag	4,3	5,9	4,7	5,9	4,2		1,6	5,0	2,9	2,1	4,3	4,0	4,2
12	Os (Hedm.)	Hedmark	5,7	6,0	4,4	1,7	4,1	2,5	5,2	2,6	6,0		3,9	6,0	3,1
13	Vestby	Akershus og Oslo	4,6	4,8	4,2	3,4	2,4	2,5	2,2	4,6	6,0	5,6	5,1	5,4	4,7
14	Hvaler	Østfold	4,2	6,0	4,0	4,7	2,6	3,8	1,7	4,2	3,2	3,6	4,6	2,9	4,9
15	Lardal	Vestfold	4,6	4,3	4,1	3,2	4,5	3,7	1,9	5,3	5,0	3,3	5,5	5,4	4,4
16	Eid	Sogn og Fjordane	6,0	3,3	4,2	3,5	3,2	4,8	3,2	2,7	5,6	3,5	4,2	6,0	3,3
17	Røros	Sør-Trøndelag	5,8	2,3	4,5	5,1	3,9	3,3	5,2	1,4	4,9		5,3	5,1	1,1
18	Stordal	Møre og Romsdal	5,4	6,0	3,4	5,2	5,1		3,4	1,6	5,6	4,2	5,1		2,4
19	Siljan	Telemark	4,1	3,4	4,5	5,1	2,5	6,0	2,6	4,7	2,7	4,8	5,9	5,7	4,9
20	Mandal	Vest-Agder	4,7	4,6	4,2	4,0	3,3	3,8	2,4	2,4	4,3	4,8	5,5	4,9	6,0

De beste i kommunegruppa

Dette er de kommunene som kommer best ut innen kommunegruppa, slik den er definert av SSB:

Plass	Kommune	Fylke	GSK	ELD	BV	BH	HEL	SOS	KUL	ØK	ENH	MIL	SAK	VAR	BRUK
106	Sunndal	Møre og Romsdal	5,0	4,2	3,9	4,1	4,5	3,1	5,2	4,1	5,4	3,5	3,7	4,0	5,1
231	Alta	Finnmark	2,5	3,8	4,1	4,6	3,0	3,7	3,6	3,8	5,4	5,9	1,3	4,5	2,2
251	Odda	Hordaland	4,9	5,2	3,0	4,3	2,5	1,7	5,7	3,4	2,3	5,2	6,0	5,1	3,3
258	Kvinesdal	Vest-Agder	2,6	6,0	4,1	2,2	2,2	5,9	3,3	4,6	2,5	3,0	5,5	6,0	4,0
288	Tinn	Telemark	2,8	4,5	3,7	4,5	3,5	4,7	6,0	5,1	2,2		4,4		4,2
298	Lenvik	Troms	2,5	4,2	3,8	2,4	3,2	3,3	3,0	2,1	5,6	2,6	1,0	5,4	5,7
351	Tysvær	Rogaland	4,0	5,3	2,3	2,7	4,1	1,1	3,5	3,4	4,6		4,2	4,1	1,1
390	Årdal	Sogn og Fjordane	5,1	3,3	2,6	2,9	1,9	4,3	4,0	2,9	3,7	3,8		4,0	1,1
391	Fauske	Nordland	1,3	4,2	3,9	5,0	3,6	3,3	2,8	3,5	4,7	2,5	1,0	5,1	1,3
416	Sør-Varanger	Finnmark	2,4	2,8	2,4	4,0	2,5	4,0	5,2	1,3	5,4	2,4	5,3	3,1	3,3
420	Meløy	Nordland	2,6	2,0	2,5	3,2	3,5	1,9	2,6	3,5	3,2	2,3	4,5		3,5
424	Vadsø	Finnmark	2,1	3,0	2,7	4,1	4,1	1,4	5,7	1,8	3,3			3,3	1,1

De ti største kommunene i landet har vi samlet i én kommunegruppe (G14). Grimstad er flyttet til G13.

De beste i fylket

Husk at det kan være store inntektsforskjeller mellom kommuner i ett og samme fylke.

Plass	Kommune	Fylke	GSK	ELD	BV	BH	HEL	SOS	KUL	ØK	ENH	MIL	SAK	VAR	BRUK
231	Alta	Finnmark	2,5	3,8	4,1	4,6	3,0	3,7	3,6	3,8	5,4	5,9	1,3	4,5	2,2
266	Loppa	Finnmark	3,1	6,0		4,7	5,0		4,8	6,0	2,0	1,0	1,3	2,8	2,0
287	Porsanger	Finnmark	2,5	3,3	2,7	6,0	3,6	3,1	3,7	2,5	5,7		3,6	2,5	1,5
364	Berlevåg	Finnmark	1,3	3,2	3,6	5,3	6,0	5,8	4,6	5,0	3,1		4,3		4,0
366	Nordkapp	Finnmark	1,8	3,3	3,9	4,5	3,0	4,7	3,3	3,2	4,9		6,0		1,8
376	Måsøy	Finnmark	3,5	4,1		3,0	5,5	5,9	4,5	2,0	4,3			4,3	1,1
377	Kautokeino	Finnmark	2,3	4,5		4,4	3,8	4,0	2,3	2,9	3,1		5,2	5,4	1,5
384	Nesseby	Finnmark	3,4	4,0	4,1	2,7	4,7		6,0	3,0	4,3		2,3	1,1	3,5
392	Hasvik	Finnmark	1,4	5,8	4,6	3,0	2,8	4,6	2,1	5,7	5,3		5,7	3,7	1,1
406	Karasjok	Finnmark	1,0	2,2	4,0	3,1	5,8	2,3	4,3	4,0	4,6	2,3	4,8	4,8	3,1
408	Tana	Finnmark	1,7	2,2	4,1	3,7	4,4	5,1	3,3	1,7	4,8	4,6	3,5		3,3
410	Lebesby	Finnmark	2,2	2,0	3,2	2,0	4,5	5,8	3,7	4,9	4,1	1,0	6,0		3,5
416	Sør-Varanger	Finnmark	2,4	2,8	2,4	4,0	2,5	4,0	5,2	1,3	5,4	2,4	5,3	3,1	3,3
419	Kvalsund	Finnmark	1,0	2,7	4,5	6,0	3,6	3,7	2,1	4,1	1,0		6,0	4,6	3,1
424	Vadsø	Finnmark	2,1	3,0	2,7	4,1	4,1	1,4	5,7	1,8	3,3			3,3	1,1

GSK: Grunnskole. **ELD:** Eldreomsorg. **BV:** Barnevern. **BH:** Barnehage. **HEL:** Helse. **SOS:** Sosialtjenesten. **KUL:** Kultur. **ØK:** Økonomi. **EN:** Enhetskostnader. **MIL:** Nærmiljø og klima. **SAK:** Saksbehandling. **VAR:** Vann, renovasjon og avløp. **BRUK:** Brukerperspektiv.

De kommunen likner mest på

Kommunal Rapport beregner hvilke kommuner som har mest til felles, basert på korrigert inntekt, folketall, alderssammensetning, geografi og utgiftsbehov. Hensikten er å prøve å gi et annet, men relevant grunnlag for å sammenlikne kommunen med andre kommuner – på en måte som kan supplere de mest brukte metodene for sammenlikninger i dag.

Plass	Kommune	Fylke	GSK	ELD	BV	BH	HEL	SOS	KUL	ØK	ENH	MIL	SAK	VAR	BRUK
5	Oppdal	Sør-Trøndelag	5,6	3,0	4,7	4,5	3,9	3,9	4,1	4,7	4,6	4,5	3,5	4,2	4,7
53	Tynset	Hedmark	6,0	3,4	3,6	4,1	3,9	4,5	3,7	2,9	3,0	4,4	3,4	6,0	4,7
64	Nord-Fron	Oppland	4,5	5,7	3,4	4,7	4,0	3,5	4,2	4,3	3,2	6,0	5,7	5,6	4,4
158	Bardu	Troms	4,5	2,8	4,3	5,4	5,0	5,8	3,1	3,5	4,3	3,0	5,1	4,1	1,1
210	Råde	Østfold	3,4	3,0	4,0	3,4	2,7	2,8	1,2	4,5	3,1	4,9	4,9	5,7	3,3
224	Målselv	Troms	3,1	2,7	3,2	3,3	3,7	5,4	3,3	3,6	5,4	3,4	5,5	4,6	1,1
239	Rana	Nordland	2,7	4,6	3,6	4,3	2,6	2,5	3,3	3,8	4,6	5,7	4,8	6,0	3,1
259	Gausdal	Oppland	2,7	4,3	4,3	1,4	3,2	3,3	2,2	4,8	3,5	5,1	5,0	6,0	5,8
287	Porsanger	Finnmark	2,5	3,3	2,7	6,0	3,6	3,1	3,7	2,5	5,7		3,6	2,5	1,5
331	Vefsn	Nordland	2,4	4,7	3,4	4,3	2,3	5,4	3,7	2,1	2,9	6,0	5,1	2,5	3,0
343	Narvik	Nordland	3,1	2,9	4,0	3,3	3,1	2,3	1,8	3,7	4,6	4,2	2,8	4,5	1,3
353	Nordreisa	Troms	1,4	3,6	3,4	4,4	3,3	4,7	3,2	2,1	6,0	3,2	5,8	6,0	3,8
368	Åmot	Hedmark	1,8	5,0	3,2	4,2	1,0	3,2	3,4	3,2	5,2	3,6	3,8	2,6	5,3
387	Austrheim	Hordaland	1,7	1,6	4,1	4,5	4,8	4,1	4,4	3,3	2,8	3,2	5,0		1,1
416	Sør-Varanger	Finnmark	2,4	2,8	2,4	4,0	2,5	4,0	5,2	1,3	5,4	2,4	5,3	3,1	3,3

Data er hentet fra SSB og Kommunaldepartementet, men dette står helt og fullt for Kommunal Raports regning.

Vår metode for å sette sammen denne "kommunegruppa" er i utgangspunktet enkel. Vi har brukt 13 forskjellige indikatorer innen alderssammensetning, utvikling i folketall, geografi, folketetthet, økonomi og levekår. Korrigert inntektsnivå og folketall er viktigst, mens areal er minst viktig.

Det er veldig vanlig å sammenlikne seg med egen kommunegruppe. Men det er viktig å være klar over at noen av disse gruppene varierer svært mye, både hva gjelder folketall mellom kommunene og særlig hva gjelder reelt inntektsnivå. I noen kommunegrupper er det svært store økonomiske forskjeller, og da er det også et spørsmål om det egentlig har så stor hensikt å måle egen kommune mot en slik gruppe.

Vi oppdaterer denne beregningen et par ganger i året, når det foreligger nye data som vi kan bruke. Vi understreker at sammenstillingen er metodisk enkel; men på den annen side blir det en annen og langt mer fleksibel gruppering enn SSBs. SSB oppdaterer sine kommunegrupper omtrent hvert fjerde år.

Du kan lese mer om denne måten å sette sammen kommuner på i [denne artikkelen](#) på Kommunal-Rapport.no. Artikkelen er åpen for alle, også ikke-abonnenter.

Grunnskole

Teller 20 % av det samlede barometeret

Karakter og plassering	Karakter år for år					Plassering					Trend
	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
GRUNNSKOLE											
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år (10 % vekt innen sektoren)		3,1	3,5	3,0	2,9		201	167	208	264	⬇️
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år (5 %)	3,9	3,7	3,1	2,4	3,1	131	159	228	320	261	⬆️
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 5. trinn siste fire år (10 %)			3,8	3,2	3,6			193	270	238	⬆️
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 8. trinn siste fire år (10 %)			2,9	2,9	3,1			278	233	218	⬆️
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 9. trinn siste fire år (10 %)					2,8					221	
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt andel elever på laveste mestringsnivå, alle trinn siste tre år (5)				4,8	4,5				202	250	⬇️
FRAFALL: Andel elever som ikke har fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	1,4	1,0	1,0	1,0	1,0	368	378	382	385	385	➡️
GRUPPESTØRRELSE: Størrelse (1.-10. trinn) målt mot median i egen kommunegruppe (100 = median) (5 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	16	12	12	12	24	⬇️
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)			3,4	3,4	3,4			318	318	318	➡️
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)			3,7	3,6	3,6			274	293	293	➡️
UTDANNING: Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (5 %)	3,4	2,1	1,0	1,1	3,2	348	389	413	405	353	⬆️
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever som får slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	3,9	3,9	3,9	3,8	4,0	252	249	259	238	214	⬆️
SFO: Andel ansatte i SFO med relevant utdanning (2,5 %)	3,8	4,2	3,7	4,2	3,7	188	123	188	151	232	⬇️

Årstallene henviser til det året Kommunebarometret er publisert.

Hva forteller tallene?

Nasjonale prøver og grunnskolepoeng er viktigst. For nasjonale prøver teller alle prøver like mye. Frafallet i videregående skoler er også vektet høyt; det hjelper lite med gode resultater på ungdomsskolen hvis mange ikke fullfører og består eksamen på videregående skole. Tall for trivsel og frafall er ett år gamle, på grunn av manglende publisering av nye data i tallseriene. Utviklingen på nasjonale prøver sier ikke nødvendigvis noe om elevenes nivå, men måler kommunens elever mot resten av Skole-Norge for det aktuelle året. Man kan anta at det nasjonale nivået ikke endres vesentlig fra år til år.

Det er god sammenheng mellom prestasjonene på nasjonale prøver og avgangskarakterene på 10. trinn. På nasjonale prøver ligger elevene i Sør-Varanger midt på treet målt mot resten av Skole-Norge, med en svakt negativ tendens. På 10. trinn er avgangskarakterene middels, her varierer nivået fra litt over og litt under midtpunktet. Noen årlige variasjoner er helt naturlig her. På videregående har frafallet blant elever fra kommunen vært veldig høyt tidligere (mangler oppdaterte tall).

Andelen elever som får spesialundervisning er ganske stabil, og midt på treet. Andelen har nesten ikke økt de tre siste årene.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

	Kommunens eget resultat					Trend	De 5 % beste hvert år				
	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
GRUNNSKOLE											
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år (10 % vekt innen sektoren)		39,4	40,0	39,7	39,5	⬇️	42,2	42,6	42,5	42,5	
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år (5 %)	40,2	40,2	39,6	38,6	39,4	⬆️	42,9	43,1	43,5	43,3	43,0
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 5. trinn siste fire år (10 %)			1,94	1,88	1,90	⬆️			2,09	2,09	2,08
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 8. trinn siste fire år (10 %)			2,93	2,93	2,96	⬆️			3,32	3,26	3,24
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 9. trinn siste fire år (10 %)					3,36	⬆️					3,72
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt andel elever på laveste mestringsnivå, alle trinn siste tre år (5)				15	14	⬆️			10	8	
FRAFALL: Andel elever som ikke har fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	37	38	40	43	43	➡️	15	15	15	15	15
GRUPPESTØRRELSE: Størrelse (1.-10. trinn) målt mot median i egen kommunegruppe (100 = median) (5 %)	80	78	76	75	81	⬇️	83	81	81	81	81
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)			82	82	82	➡️			92	92	92
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)			79	80	80	➡️			89	89	89
UTDANNING: Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (5 %)	92	89	84	85	93	⬆️	100	100	100	100	100
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever som får slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	8,3	9,0	9,7	9,8	9,5	⬆️	4,4	4,9	5,3	5,5	5,7
SFO: Andel ansatte i SFO med relevant utdanning (2,5 %)	64	70	61	62	51	⬇️	100	99	100	90	88

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	GSK1	GSK2	GSK3	GSK4	GSK5	GSK6	GSK7	GSK8	GSK9	GSK10	GSK11	GSK12	GSK13
1	Bærum	Akershus og Oslo	6,0	5,8	6,0		6,0	6,0	6,0	3,5	6,0	6,0	4,3	5,4	5,4
2	Oppgård	Akershus og Oslo	5,9	5,5	6,0	6,0	6,0	6,0	5,1	2,9	5,6	5,5	4,8	5,6	3,8
3	Førde	Sogn og Fjordane	5,8	5,7	5,8	6,0	6,0	5,8	5,2	3,0	6,0	5,6	5,2	4,3	3,5
4	Eid	Sogn og Fjordane	5,4	5,8	6,0	4,0	4,4	6,0	6,0	3,8	5,8	6,0	4,9	4,8	5,1
5	Fjaler	Sogn og Fjordane	6,0	4,7	3,7	6,0	6,0	2,9	5,8	5,6	5,4	6,0	2,5	5,8	6,0
6	Leikanger	Sogn og Fjordane	5,9	5,5	4,6	6,0	6,0	4,4	6,0	2,5	6,0	5,6	6,0	1,2	4,5
7	Luster	Sogn og Fjordane	5,0	4,3	5,1	6,0	6,0	5,7	5,4	4,5	5,5	6,0	5,5	3,1	3,7
8	Tynset	Hedmark	5,0	4,8	5,5	4,3	5,4	5,8	5,5	4,8	5,7	6,0	5,1	5,1	4,8
9	Balestrand	Sogn og Fjordane	6,0	6,0	5,2	6,0	5,9	6,0	6,0	3,0	3,3	2,6	5,9	4,1	1,0
10	Asker	Akershus og Oslo	5,8	5,5	6,0		6,0	6,0	5,3	3,6	5,9	5,8	4,2	4,9	4,2
11	Alvdal	Hedmark	6,0	6,0	5,1	4,5	5,7	5,8	5,4	6,0	4,2	2,1	4,7	2,8	
12	Tolga	Hedmark	5,3	4,9	5,1	6,0	6,0	6,0	5,8	2,6	5,7	6,0	1,4	5,1	3,7
13	Stranda	Møre og Romsdal	5,8	5,8	5,1	6,0	6,0	5,7	4,6	3,4	3,9	5,1	5,4	5,7	3,7
14	Sogndal	Sogn og Fjordane	6,0	5,4	6,0		6,0	6,0	4,9	4,5	6,0	6,0	5,5	1,8	6,0
15	Lom	Oppland	2,9	4,6	5,5	5,8	5,5	5,6	6,0	4,9	5,0	5,5	5,0	6,0	1,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	GSK1	GSK2	GSK3	GSK4	GSK5	GSK6	GSK7	GSK8	GSK9	GSK10	GSK11	GSK12	GSK13
67	Årdal	Sogn og Fjordane	3,9	4,1	5,6	4,8	4,4	5,9	4,6	2,6	5,1	5,3	5,9	2,3	2,8
75	Sunndal	Møre og Romsdal	2,7	2,8	5,1	4,7	4,0	5,2	5,1	4,0	6,0	3,3	6,0	5,2	3,6
80	Odda	Hordaland	2,9	3,7	4,3	5,7	4,6	5,4	4,9	3,6	4,1	5,1	5,7	2,7	2,9
154	Tysvær	Rogaland	2,5	3,2	4,7	3,4	3,4	4,9	5,1	1,0	2,9	4,2	6,0	4,1	3,9
319	Tinn	Telemark	3,7	4,5	2,6	1,6	1,7	4,3	3,6	3,8	5,0	5,6	1,0	3,6	3,1
337	Meløy	Nordland	2,0	2,8	3,4	3,6	2,0	4,6	3,5	5,7	3,1	3,4	2,6	1,6	2,8
339	Kvinesdal	Vest-Agder	2,3	2,4	2,8		1,0	4,3	4,4	2,5	2,0	1,4	4,8	4,9	3,3
345	Lenvik	Troms	2,5	2,4	3,6		1,9	4,6	2,3	2,7	3,3	3,5	3,9	4,3	5,3
346	Alta	Finnmark	1,7	2,6	4,3	4,1	3,0	5,0	1,1	3,7	3,2	3,8	5,3	4,0	2,6
357	Sør-Varanger	Finnmark	2,9	3,1	3,6	3,1	2,8	4,5	1,0	6,0	3,4	3,6	3,2	4,0	3,7
372	Vadsø	Finnmark	3,0	2,6	3,1	1,9	2,8	3,8	2,3	5,4	1,0	4,1	1,0	4,5	4,4
410	Fauske	Nordland	1,8	2,0	2,0	2,7	1,7	3,7	2,2	4,2	2,5	2,9	4,8	1,0	2,0
0															
0															
0															

De beste i fylket

Plass	Kommune	GSK1	GSK2	GSK3	GSK4	GSK5	GSK6	GSK7	GSK8	GSK9	GSK10	GSK11	GSK12	GSK13
223	Måsøy	3,8	3,2		6,0	5,5		2,1	6,0	1,0	2,5	4,6	3,1	3,4
248	Nesseby	4,1	6,0		1,0				6,0	3,3	1,0	6,0	2,5	6,0
281	Loppa	6,0	5,0	1,1	2,4	3,6		2,3	6,0	3,8	4,7	3,6	3,5	1,6
344	Porsanger	2,8	5,5	2,0	4,1	3,0	4,2	1,0	5,9	2,3	3,3	4,1	4,3	4,4
346	Alta	1,7	2,6	4,3	4,1	3,0	5,0	1,1	3,7	3,2	3,8	5,3	4,0	2,6
357	Sør-Varanger	2,9	3,1	3,6	3,1	2,8	4,5	1,0	6,0	3,4	3,6	3,2	4,0	3,7
361	Kautokeino	5,9	5,4	1,0	1,0	1,0	3,1	2,1	4,6	3,4	2,5	5,7	3,9	6,0
370	Lebesby	1,0	1,0	5,3	5,7	5,6	4,6	1,0	3,8	1,0	1,0	1,0	3,8	2,3
372	Vadsø	3,0	2,6	3,1	1,9	2,8	3,8	2,3	5,4	1,0	4,1	1,0	4,5	4,4
380	Vardø	3,6	5,3	4,1	2,5	2,8		1,0	3,0	1,0	4,0	3,9	2,0	1,0
388	Nordkapp	2,5	2,8	1,0	2,5	2,2	3,7	3,0	1,0	2,9	4,1	4,7	2,9	3,4
394	Tana	4,9	5,0	1,0	1,2	2,9	2,4	1,2	6,0	2,2	2,3	1,2	5,1	4,6
405	Hasvik	4,6	5,4	1,0	1,0	1,0		1,0	6,0	5,2	2,2	1,0	3,0	6,0
408	Berlevåg	3,6	3,7	1,0	3,4	2,5	1,0	1,0	4,4	1,3	4,7	3,2	1,0	5,8
413	Hammerfest	1,0	1,2	3,3	2,8	1,0	4,3	1,0	2,5	3,6	3,2	3,4	3,7	3,8

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	GSK1	GSK2	GSK3	GSK4	GSK5	GSK6	GSK7	GSK8	GSK9	GSK10	GSK11	GSK12	GSK13
8	Tynset	5,0	4,8	5,5	4,3	5,4	5,8	5,5	4,8	5,7	6,0	5,1	5,1	4,8
31	Oppdal	4,8	5,0	4,3	5,3	4,7	5,4	4,7	3,8	4,9	5,2	6,0	4,9	2,9
108	Bardu	4,4	5,5	4,3	3,7	3,8	4,8	4,1	3,5	3,9	4,6	5,9	3,1	3,8
110	Nord-Fron	2,0	3,7	5,3	6,0	4,6	5,9	2,3	4,9	5,7	5,1	4,8	4,8	3,5
251	Råde	1,0	1,5	4,8	3,1	2,6	5,7	3,5	3,8	4,6	4,0	5,6	5,0	4,5
276	Målselv	3,7	3,8	4,6	3,2	3,1	4,9	1,8	4,9	2,8	4,0	4,9	3,1	4,3
282	Narvik	3,0	4,0	3,4	2,3	1,7	4,4	3,7	4,4	3,0	3,5	5,7	4,0	3,3
325	Rana	2,2	2,4	3,7		2,1	4,6	2,5	5,5	3,2	3,4	4,9	3,5	4,5
333	Gausdal	1,2	2,8	3,1	1,2	2,5	4,3	4,2	3,5	4,8	4,5	3,7	3,0	5,7
344	Porsanger	2,8	5,5	2,0	4,1	3,0	4,2	1,0	5,9	2,3	3,3	4,1	4,3	4,4
348	Vefsn	2,2	1,3	3,2	2,4	1,9	4,7	2,7	4,4	3,2	3,4	5,5	4,6	3,6
357	Sør-Varanger	2,9	3,1	3,6	3,1	2,8	4,5	1,0	6,0	3,4	3,6	3,2	4,0	3,7
390	Åmot	1,0	1,2	4,7	3,9	2,0	5,6	1,0	1,3	4,4	4,1	4,3	2,1	3,7
395	Austrheim	1,5	2,8	2,8		1,9	3,6	2,2	4,4	1,9	1,0	6,0	2,3	2,3
406	Nordreisa	1,0	2,8	1,5	3,2	2,6	4,2	1,0	3,2	4,8	3,3	6,0	1,4	3,7

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
GRUNNSKOLE											
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år (10 % vekt innen sektoren)		42,2	42,6	42,5	42,5	⬇️			75	60	64
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år (5 %)	42,9	43,1	43,5	43,3	43,0	⬇️	43	58	52	52	52
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 5. trinn siste fire år (10 %)			2,1	2,1	2,1	⬇️				43	42
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 8. trinn siste fire år (10 %)			3,3	3,3	3,2	⬇️				41	46
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 9. trinn siste fire år (10 %)					3,7						
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt andel elever på laveste mestringsnivå, alle trinn siste tre år (5)				9,8	8,1	⬆️					92
FRAFALL: Andel elever som ikke har fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	15,4	15,0	15,1	14,6	14,6	➡️	39	50	56	54	
GRUPPESTØRRELSE: Størrelse (1.-10. trinn) målt mot median i egen kommunegruppe (100 = median) (5 %)	83	81	81	81	81	⬆️	50	51	54	56	49
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)			91,6	91,6	91,6	➡️					
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)			88,8	89,2	89,2	➡️					64
UTDANNING: Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (5 %)	100	100	100	100	100	➡️	43	53	54	53	61
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever som får slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	4,4	4,9	5,3	5,5	5,7	⬇️	13	14	18	27	45
SFO: Andel ansatte i SFO med relevant utdanning (2,5 %)	100,0	99,2	100,0	89,6	88,3	⬇️	47	45	43	44	47
SFO: Foreldrebetaling full plass i SFO (2,5 %)											

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Hvordan vil elevtallet endre seg i framtiden?

Endring i elevtallet sier noe om mulig behov for nye klasser eller skoler, eller fare for nedleggelse. Er veksten sterkere enn landsgjennomsnittet, vil det også isolert sett øke rammetilskuddet målt mot resten av landet.

Slik er SSBs framskrivninger sommeren 2013 for de neste fireårsperiodene:

Barnetrinnet (6-12 år)

Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Vekstnivå
2013	780		
2017	762	-18	Lavere enn landet
2021	754	-26	Lavere enn landet
2025	787	7	Lavere enn landet

Endring fra

Høy vekst	Antall	Endring fra 2013	Vekstnivå
2013	780		
2017	767	-13	Lavere enn landet
2021	777	-3	Lavere enn landet
2025	866	86	Lavere enn landet

Ungdomstrinnet (13-15 år)

Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Vekstnivå
2013	395		
2017	342	-53	Lavere enn landet
2021	341	-54	Lavere enn landet
2025	328	-67	Lavere enn landet

Endring fra

Høy vekst	Antall	Endring fra 2013	Vekstnivå
2013	395		
2017	344	-51	Lavere enn landet
2021	348	-47	Lavere enn landet
2025	340	-55	Lavere enn landet

Eldreomsorg

Teller 20 % av det samlede barometeret

ELDREOMSORG	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
TILBUD: Andel av innbyggerne over 80 år som får tjenester (5 % vekt i sektoren)	4,0	3,7	4,0	4,5	5,2	134	146	115	86	43	↑
TILBUD: Andel innbyggere over 80 år som får tjenester, snitt siste fire år (2,5 %)		4,0	4,1	4,2	4,5		127	132	115	92	↑
BEHOV: Andel av alle brukere som har omfattende behov for bistand (5 %)	3,5	4,1	3,4	3,6	2,9	246	194	240	251	308	↓
BEHOV: Andel av brukere med omfattende behov, snitt siste fire år (5 %)		3,3	3,4	3,6	3,5		269	252	234	252	↓
HJEMMESYKEPLEIE: Snitt tildelte timer per uke (10 %)	3,2	3,2	3,2	3,6	3,8	106	117	122	99	90	↑
PRAKTIK BISTAND: Snitt tildelte timer per uke (5 %)	2,8	1,5	1,3	3,1	3,6	203	348	375	186	130	↑
SYKEHJEMSPLASSER: Andel av innbyggere over 80 år som faktisk har en sykehjemsplass (10 %)	3,7	3,6	3,9	3,6	4,0	131	154	131	150	119	↑
KORTTIDSPLASSER: Antall dager per opphold på én korttidspllass siste år (gjennomstrømming) (5 %)				5,7	3,8				58	244	↓
UTSKRIVNINGSKLARE: Liggedøgn på sykehus, utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)		3,1	2,5	5,7	1,0		359	384	266	423	↓
ENEROM: Andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc (10 %)	2,9	2,2	4,0	2,3	3,1	284	370	324	368	348	↑
LEGE OG FYSIOTERAPI: Tid per uke per beboer i sykehjem (15 %)	2,0	4,5	3,8	3,3	2,3	291	61	98	138	244	↓
FAGUTDANNING: Andel av brukerrettede årsverk som er fagutdannet (20 %)	3,7	2,8	3,1	3,6	3,2	218	304	288	232	264	↓
ÅRSVERK PER MOTTAKER: Både hjemmetjeneste og institusjon (2,5 %)	1,4	2,3	2,8	1,9	1,0	383	306	244	343	401	↓

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Vi har gjort noen endringer og omdøpt sektoren til Eldreomsorg, for å understreke hva vi først og fremst ønsker å belyse. Ikke alle tall kan splittes på aldersgrupper. Høy andel med fagutdanning er viktigst. Nasjonalt har andelen økt også i 2013, fra 74 til 75 prosent av årsverkene. Det blir nasjonalt noe mer tid med lege og fysioterapeut på sykehjem. Andelen brukertilpasset enerom har også gått litt opp.

Sør-Varanger har en svak karakter på nesten to tredeler av nøkkeltallene i sektoren. Det mest positive er at over seks av ti innbyggere over 80 år får tjenester, andelen øker over tid. Andelen som har stort pleiebehov (alle aldersgrupper) er ganske stabilt og noe over middels. Samlet er inntrykket at det ikke er vanskeligere å få bistand som gammel i Sør-Varanger enn andre steder.

Det er mindre tid med lege og fysioterapeut på sykehjem enn før. Blant de ansatte er andelen med fagutdanning litt lavere og nå under landsgjennomsnittet. Omfanget av hjemmesykepleie er over middels, og den øker litt. Det blir også mer praktisk bistand i hjemmet, her er nivået litt over middels målt mot resten av landet. Andelen over 80 år som bor på sykehjem er stabil, noe over normalkommunen. Et opphold på korttidspllass varer i snitt drøyt 5 uker, det er middels.

Forskjell på 80+ og 90+: Vær oppmerksom på at det er voldsom forskjell mellom gruppene 80–89 år og 90+ hva gjelder bruk av hjemmehjelp og institusjon. Bare å se på dekningsgrad for 80+, for eksempel, kan i

noen kommuner gi et feil bilde av utviklingen. Å måle mot 80+ kan undervurdere behovet for plasser med heldøgns omsorg, ettersom det er gruppa 90+ som nå vokser.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

ELDREOMSORG	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
TILBUD: Andel av innbyggerne over 80 år som får tjenester (5 % vekt i sektoren)	56	55	56	58	62	↑	66	65	66	65	65
TILBUD: Andel innbyggere over 80 år som får tjenester, snitt siste fire år (2,5 %)		56	56	56	58	↑		65	64	64	64
BEHOV: Andel av alle brukere som har omfattende behov for bistand (5 %)	25	22	24	24	27	↓	14	14	14	15	15
BEHOV: Andel av brukere med omfattende behov, snitt siste fire år (5 %)		25	24	24	24	↓		15	15	15	15
HJEMMESYKEPLEIE: Snitt tildelte timer per uke (10 %)	5,3	5,0	5,1	5,8	6,2	↑	9,6	9,3	9,2	9,3	9,7
PRAKTIK BISTAND: Snitt tildelte timer per uke (5 %)	6,0	2,7	2,2	7,6	9,7	↑	14,2	15,8	16,1	16,3	17,2
SYKEHJEMSPASSER: Andel av innbyggere over 80 år som faktisk har en sykehjemsplass (10 %)	18	17	18	17	17	↑	26	26	25	25	24
KORTTIDSPLASSER: Antall dager per opphold på én korttidspllass siste år (gjennomstrømning) (5 %)				17,0	37,6	↓				12,5	10,9
UTSKRIVNINGSKLARE: Liggedøgn på sykehuis, utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)		291	386	14	399	↓	0	0	0	0	0
ENEROM: Andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc (10 %)	52	51	72	54	63	↑	100	100	100	100	100
LEGE OG FYSIOTERAPI: Tid per uke per beboer i sykehjem (15 %)	0,5	0,9	0,9	0,8	0,7	↓	1,2	1,2	1,3	1,4	1,6
FAGUTDANNING: Andel av brukerrettede årsverk som er fagutdannet (20 %)	73	70	71	74	73	↓	83	83	83	84	85
ÅRSVERK PER MOTTAKER: Både hjemmetjeneste og institusjon (2,5 %)	0,34	0,40	0,45	0,39	0,33	↓	0,67	0,64	0,67	0,69	0,69

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	PO13
1	Suldal	Rogaland	4,8	4,9	5,7	5,3	3,1	2,3	2,0	5,1	6,0	6,0	4,8	5,8	3,2
2	Sigdal	Buskerud	5,7	6,0	5,4	5,9	1,3	2,1	3,5	5,5	5,5	6,0	4,3	5,8	1,0
3	Fyresdal	Telemark	6,0	6,0	3,5	5,1	3,4	1,5	5,1		6,0	6,0	3,2	5,1	5,3
4	Vinje	Telemark	4,2	4,7	4,4	3,6	3,6	4,2	1,8	5,5	6,0	6,0	5,1	4,9	2,8
5	Aremark	Østfold	4,5	4,2	5,3	4,0	6,0	3,6	4,3	3,5	6,0	6,0	3,5	3,9	3,5
6	Hvaler	Østfold	1,0	1,6	5,6	5,7	2,5	5,9	2,4	5,4	6,0	5,8	5,4	5,1	2,0
7	Smøla	Møre og Romsdal	5,4	5,9	5,6	5,9	2,4	3,1	3,7	5,2	6,0	5,1	4,4	4,6	1,6
8	Bykle	Aust-Agder	6,0	6,0	6,0	3,8	1,0	6,0	6,0		6,0	5,3	4,3	3,7	4,6
9	Os (Hedm.)	Hedmark	3,5	3,6	2,8	3,3	4,2	6,0	3,4		6,0	6,0	2,5	6,0	5,7
10	Loppa	Finnmark	4,1	4,3	6,0	6,0	2,2	3,9	2,4		6,0	6,0	3,9	5,4	3,1
11	Lyngdal	Vest-Agder	3,8	3,4	2,1	2,8	3,1	4,3	1,0		6,0	6,0	6,0	5,6	5,3
12	Hægebostad	Vest-Agder	3,2	3,2	6,0	6,0	1,1	2,5	5,5		6,0	6,0	3,9	5,1	2,8
13	Valle	Aust-Agder	6,0	6,0	1,6	4,5	1,1	4,1	6,0		6,0	6,0	5,6	3,2	4,7
14	Hitra	Sør-Trøndelag	3,6	3,3	4,1	3,1	5,4	6,0	2,7	5,7	6,0	6,0	3,7	3,9	3,9
15	Nissedal	Telemark	4,2	2,4	3,7	3,1	3,9	6,0	5,0		6,0	6,0	2,6	4,6	6,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	PO13
17	Kvinesdal	Vest-Agder	4,1	4,2	4,2	4,0	3,6	1,8	1,0	5,1	6,0	6,0	6,0	4,6	3,6
58	Tysvær	Rogaland	2,2	2,3	3,4	3,5	2,5	5,8	2,9	3,7	6,0	6,0	3,3	4,9	5,7
73	Odda	Hordaland	2,8	2,7	4,9	5,2	6,0	1,9	1,7	6,0	5,9	2,6	6,0	2,7	4,6
129	Tinn	Telemark	4,0	3,8	4,4	4,3	2,2	2,8	2,9	5,0	5,4	5,4	4,1	3,2	3,2
170	Fauske	Nordland	3,8	3,8	3,6	4,1	2,5	2,2	3,2	5,8	1,0	6,0	1,9	5,4	1,4
171	Lenvik	Troms	2,7	2,8	1,3	1,9	3,6	5,8	3,8	4,6	5,8	5,0	2,4	3,9	4,2
183	Sunndal	Møre og Romsdal	3,2	3,4	4,3	4,0	2,3	3,2	4,0	6,0	4,1	2,1	1,5	6,0	2,7
224	Alta	Finnmark	2,7	2,9	3,5	3,6	3,1	5,0	3,5	5,8	3,3	4,5	2,7	2,9	6,0
277	Årdal	Sogn og Fjordane	3,3	4,0	5,5	5,1	1,6	4,8	2,6		6,0	4,6	1,1	3,7	3,2
313	Vadsø	Finnmark	3,3	3,2	3,6	3,3	1,6	5,5	1,0		6,0	2,3	6,0	2,2	3,3
338	Sør-Varanger	Finnmark	5,2	4,5	2,9	3,5	3,8	3,6	4,0	3,8	1,0	3,1	2,3	3,2	1,0
397	Meløy	Nordland	3,7	4,3	2,2	2,6	3,1	3,9	4,0	3,2	2,8	3,1	2,0	2,7	2,7
0															
0															
0															

De beste i fylket

Plass	Kommune	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	PO13
10	Loppa	4,1	4,3	6,0	6,0	2,2	3,9	2,4		6,0	6,0	3,9	5,4	3,1
32	Hasvik	4,3	4,3	4,4	6,0	1,6	1,5	6,0		6,0	6,0	5,2	2,9	2,7
99	Båtsfjord	5,1	4,1	3,1	1,0	1,4	5,0	3,8		6,0	3,4	3,1	5,8	4,3
103	Gamvik	4,9	5,9	4,5	4,9	1,6	1,0	6,0		6,0		3,0	3,9	5,5
138	Kautokeino	6,0	5,7	3,2	2,5	2,5	6,0	4,6	1,0	6,0	6,0	5,1	1,0	3,8
187	Måsøy	2,7	3,0	6,0	6,0	3,2	1,0	1,6		6,0	6,0	2,6	3,9	2,4
201	Nesseby	6,0	6,0	2,0	2,2	3,6	1,3	4,4		6,0	4,2	2,0	4,1	1,0
224	Alta	2,7	2,9	3,5	3,6	3,1	5,0	3,5	5,8	3,3	4,5	2,7	2,9	6,0
276	Porsanger	6,0	6,0	4,2	4,2	2,6	1,0	6,0	1,0	4,0	2,2	1,5	4,4	1,0
278	Nordkapp	4,8	4,7	3,0	4,1	2,1	1,0	4,8		5,1	2,5	2,6	3,7	4,3
289	Berlevåg	1,2	2,2	6,0	6,0	1,4	1,0	1,4		6,0	2,0	2,4	6,0	1,7
313	Vadsø	3,3	3,2	3,6	3,3	1,6	5,5	1,0		6,0	2,3	6,0	2,2	3,3
338	Sør-Varanger	5,2	4,5	2,9	3,5	3,8	3,6	4,0	3,8	1,0	3,1	2,3	3,2	1,0
348	Kvalsund	6,0	5,4	1,7	1,6	3,4	2,1	3,7	1,0	6,0	5,0	3,8	1,0	5,1
383	Tana	3,4	3,6	2,6	2,0	1,4	5,5	2,8		6,0	3,5	2,2	2,9	2,9

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	PO13
39	Nord-Fron	3,7	3,7	5,9	5,5	1,4	2,9	4,5	5,5	6,0	3,9	3,0	5,4	3,1
85	Åmot	3,8	3,7	3,4	3,3	4,2	1,6	3,4	5,8	6,0	5,5	2,9	4,1	3,1
111	Vefsn	2,3	2,2	5,3	5,0	2,3	3,0	2,5	5,9	2,2	5,7	3,1	5,1	2,8
119	Rana	2,6	3,1	2,9	3,6	2,4	3,6	3,4	6,0	6,0	3,9	3,5	4,6	3,2
169	Gausdal	3,1	3,4	4,2	4,9	2,2	2,0	3,7	5,7	4,4	6,0	2,8	3,7	1,8
241	Nordreisa	3,1	3,7	1,1	1,6	2,7	5,7	4,0	5,3	6,0	4,2	1,4	4,1	4,6
268	Tynset	3,7	3,3	1,4	2,3	2,8	4,2	2,5	5,0	5,7	6,0	1,0	3,9	5,7
276	Porsanger	6,0	6,0	4,2	4,2	2,6	1,0	6,0	1,0	4,0	2,2	1,5	4,4	1,0
315	Oppdal	4,4	4,2	2,4	2,3	2,9	2,6	2,9	4,8	4,0	6,0	1,0	3,4	3,9
318	Råde	1,3	1,0	3,3	2,6	2,0	2,0	3,0	4,6	6,0	5,7	2,6	3,2	5,1
328	Narvik	2,8	2,7	2,5	2,4	4,0	3,4	3,0	5,1	1,8	5,6	3,1	2,0	5,1
337	Bardu	4,3	3,4	3,9	4,1	4,1	1,3	3,9		1,0	6,0	1,6	2,5	2,8
338	Sør-Varanger	5,2	4,5	2,9	3,5	3,8	3,6	4,0	3,8	1,0	3,1	2,3	3,2	1,0
342	Målselv	3,6	3,3	4,6	5,1	1,0	6,0	3,8		5,3	5,6	1,3	2,0	2,5
412	Austrheim	1,9	1,2	1,6	1,0	1,0	1,2	4,6	1,8	6,0	6,0	1,0	3,2	6,0

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. Trend gir et grovt anslag på hvilken retning de beste har utviklet seg i år.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
ELDREOMSORG											
TILBUD: Andel av innbyggerne over 80 år som får tjenester (5 % vekt i sektoren)	65,7	65,2	65,5	64,9	65,2	⬇️	44	44	50	39	46
TILBUD: Andel innbyggere over 80 år som får tjenester, snitt siste fire år (2,5 %)		64,9	64,2	64,3	64,4	⬇️			48	41	39
BEHOV: Andel av alle brukere som har omfattende behov for bistand (5 %)	13,9	14,4	14,0	14,5	14,7	⬇️	37	49	50	49	48
BEHOV: Andel av brukere med omfattende behov, snitt siste fire år (5 %)		14,6	14,5	14,6	14,6	⬇️			44	42	51
HJEMMESYKEPLEIE: Snitt tildelte timer per uke (10 %)	9,6	9,3	9,2	9,3	9,7	⬇️	67	45	51	49	54
PRAKTIK BISTAND: Snitt tildelte timer per uke (5 %)	14,2	15,8	16,1	16,3	17,2	⬇️	65	65	57	61	59
SYKEHJEMSPASSER: Antall som brukes av innbyggere over 80 år, andel av bef. over 80 år (10 %)	26,2	25,9	25,2	25,0	23,8	⬆️	50	50	47	49	41
KORTTIDSPLASSER: Antall opphold på én korttidsplass siste år (gjennomstrømming) (5 %)				12,5	10,9	⬆️					64
UTSKRIVNINGSKLARE: Liggedøgn på sykehus, utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)		0,0	0,0	0,0	0,0	➡️			42	76	57
ENEROM: Andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc (10 %)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	➡️	56	66	56	46	62
LEGE OG FYSIOTERAPI: Tid per uke per beboer i sykehjem (15 %)	1,2	1,2	1,3	1,4	1,6	⬇️	46	58	61	64	65
FAGUTDANNING: Andel av brukerrettede årsverk som er fagutdannet (20 %)	83,0	83,0	83,0	84,0	84,7	⬇️	50	55	57	66	60
ÅRSVERK PER MOTTAKER: Både hjemmetjeneste og institusjon (2,5 %)	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	➡️	47	51	57	55	59

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Hvor mange flere gamle blir det i fremtiden, og hva betyr det for tilbuddet?

Slik er SSBs framskrivninger for de neste fireårsperiodene. Frama skrivningen av behovet for nye plasser og nye tilbud er i hovedsak basert på kommunens egne dekningsgrader per 2013. Er veksten sterkere enn landsgjennomsnittet, vil det isolert øke rammetilskuddet målt mot resten av landet.

Innbyggere 67-79 år					
Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	956				
2017	1 105	149	43	0	Lavere enn landet
2021	1 198	242	69	0	Lavere enn landet
2025	1 289	333	95	0	Lavere enn landet

Høy vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	956				
2017	1 112	156	45	0	Lavere enn landet
2021	1 222	266	76	0	Lavere enn landet
2025	1 335	379	108	0	Lavere enn landet

Behovet er basert på andelen 67-79 år som i dag har sykehjemsplass eller hjemmetjeneste fra kommunen.

Innbyggere 80-89 år					
Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	353				
2017	334	-19	-8	-3	Lavere enn landet
2021	368	15	7	3	Lavere enn landet
2025	426	73	32	13	Lavere enn landet

Høy vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	353				
2017	344	-9	-4	-2	Lavere enn landet
2021	395	42	19	7	Lavere enn landet
2025	470	117	52	20	Lavere enn landet

Behovet er basert på andelen 80 år og eldre som i dag har sykehjemsplass eller hjemmetjeneste fra kommunen.

Innbyggere 90 år og over					
Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	66				
2017	75	9	4	2	Høyere enn landet
2021	71	5	2	1	Høyere enn landet
2025	71	5	2	1	Høyere enn landet

Høy vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov hjemmetj.*	Behov heldøgns plass*	Vekstnivå
2013	66				
2017	82	16	7	3	Høyere enn landet
2021	88	22	10	4	Høyere enn landet
2025	94	28	12	5	Høyere enn landet

Behovet er basert på andelen 80 år og eldre som i dag har sykehjemsplass eller hjemmetjeneste fra kommunen.

NB! Nasjonale tall viser at behovet for tjenester er fire ganger større i gruppen 90+ enn 80-84 år.

Vi har ikke kommunevis tall for andel over 90 år som mottar tjenester.

Barnevern

Teller 10 % av det samlede barometeret

BARNEVERN	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser m behandlings-tid over 3 mnd (15 % vekt innen sektoren)	3,9	4,4	2,5	2,8	2,2	233	151	340	326	349	⬇️
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år (20 %)	2,5	3,4	3,0	2,9	2,4	333	256	280	289	327	⬇️
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (7,5 %)	5,6	4,0	4,3	3,4	3,7	84	251	278	336	242	⬆️
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (7,5 %)		4,3	4,4	4,2	3,6		163	189	229	285	⬇️
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	2,5	2,9	2,4	1,0	1,0	332	314	262	272	283	⬇️
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetj., pr innb 1-5 år (10 %)	2,3	2,1	2,3	1,9	1,8	264	265	223	299	319	⬇️
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år (20 %)	2,5	2,2	2,4	2,4	2,3	182	246	230	239	271	⬇️
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)				4,1	4,0				124	60	⬆️
INTERNKONTROLL: Innført (5 %)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	321	336	351	375	386	⬇️

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Andelen fristbrudd er klart viktigst; nasjonalt har denne andelen vært konstant de siste årene, med et lite unntak for 2012 – andelen fristbrudd økte igjen i fjor. Vi kjenner dessverre ikke gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Det har de siste par årene også blitt klart flere barn med tiltak som også har utarbeidet plan – men også dette nøkkeltallet ble dårligere i fjor. Nye årsverk i barnevernet gir fortsatt en klart bedre bemanning i sektoren – i mer enn seks av ti kommuner ble bemanningen bedre i fjor. Et nytt nøkkeltall i barometeret som måler produktiviteten i saksbehandlingen, viser også en negativ utvikling.

Generelt: Hvis kommunen er med i et interkommunalt barnevernsamarbeid, er det viktig at rapporteringen likevel viser situasjonen for kommunens egne barn. Ellers blir det umulig for kommunen å vurdere om kvaliteten på det tjenesten leverer, er god nok.

Halvparten av alle saker tok mer enn tre måneder å behandle i fjor. I fire av de fem siste årene har statistikken vært dårlig. Kommunen er langt etter de beste, og godt under middels.

Bemanningen, målt mot antall mindreårige i kommunen, økte marginalt i fjor. Produktiviteten – målt som antall avsluttete saker per årsverk – gikk litt opp og er langt bedre enn i mediankommunen.

Tre av fire barn i barnevernet har en utarbeidet plan, landsgjennomsnittet er 79 prosent.

Bare halvparten av sakene har tiltak i hjemmet, ifølge oppdaterte tall. Er det en bevisst politikk som ligger bak? Eller blir det bare slik, som følge av at mange saker tar lang tid å behandle?

Kommunen oppgir at den ikke har internkontroll i barnevernet. Det er et lovbrudd.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

BARNEVERN	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser m behandlings-tid over 3 mnd (15 % vekt innen sektoren)	30	21	50	43	51	⬇️	0	0	0	0	0
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år (20 %)	39	31	35	36	41	⬇️	5	7	5	5	5
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (7,5 %)	92	66	75	64	74	⬆️	100	100	100	100	100
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (7,5 %)		71	75	75	70	⬇️	95	96	96	96	96
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	75	76	71	59	53	⬇️	100	100	100	90	90
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetj., pr innb 1-5 år (10 %)	5 478	5 891	6 743	6 445	6 304	⬇️	11 974	13 716	14 508	15 730	15 690
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år (20 %)	2,9	2,7	3,3	3,5	3,6	⬆️	5,8	5,6	6,2	6,7	6,7
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)				11,3	13,6	⬆️				15,5	20,0
INTERNKONTROLL: Innført (5 %)	0	0	0	0	0	➡️	1	1	1	1	1

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8	BV9
1	Hattfjelldal	Nordland	6,0	6,0	4,7	5,5		4,6	5,0	1,0	6,0
2	Nore og Uvdal	Buskerud	4,0	4,4	4,7	5,6	5,7	6,0	5,5	3,1	6,0
3	Vinje	Telemark	6,0	5,7	5,4	4,4	5,2	6,0	3,6	1,0	6,0
4	Hægebostad	Vest-Agder	6,0	6,0	6,0	6,0		3,9	3,9	1,6	6,0
5	Larvik	Vestfold	5,8	6,0	5,5	4,7	3,6	1,7	5,2	3,7	6,0
6	Sørfold	Nordland	4,1	5,4	5,0	5,9	4,2	5,8	4,7	1,9	6,0
7	Porsgrunn	Telemark	5,1	5,1	5,7	5,8	4,0	2,4	5,5	2,9	6,0
8	Sandøy	Møre og Romsdal	6,0	6,0	4,9	5,8		5,4	2,7	4,2	6,0
9	Valle	Aust-Agder	6,0	6,0	6,0	6,0		6,0	3,5	2,3	1,0
10	Gloppen	Sogn og Fjordane	4,0	4,8	5,6	6,0	5,7	3,2	5,2	2,6	6,0
11	Bamble	Telemark	5,9	6,0	5,8	6,0	6,0	2,6	2,2	3,2	6,0
12	Rennebu	Sør-Trøndelag	5,4	6,0	6,0	6,0	3,6	3,7	3,0	3,4	6,0
13	Oppdal	Sør-Trøndelag	5,9	6,0	6,0	5,9	5,1	3,3	2,2	3,1	6,0
14	Karlsøy	Troms	4,7	4,8	4,3	4,5	4,7	4,6	5,3	1,8	6,0
15	Rørvik	Nord-Trøndelag	6,0	6,0	6,0	6,0		5,1	1,0	6,0	6,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8	BV9
92	Alta	Finnmark	4,6	4,8	5,0	5,8	3,8	1,0	2,5	6,0	6,0
94	Kvinesdal	Vest-Agder	5,1	4,7	5,8	5,4	1,8	3,2	2,1	6,0	6,0
135	Fauske	Nordland	3,4	3,2	5,2	3,3	2,6	3,2	5,6	1,7	6,0
141	Sunndal	Møre og Romsdal	4,8	3,8	2,7	4,0	6,0	3,9	2,2	3,2	6,0
159	Lenvik	Troms	2,7	5,0	4,6	5,6	3,9	1,9	3,3	2,4	6,0
197	Tinn	Telemark	4,7	4,6	1,0	2,9	4,1	3,7	2,5	3,0	6,0
340	Odda	Hordaland	3,3	2,3	2,0	3,1	4,1	4,5	2,2	1,3	6,0
375	Vadsø	Finnmark	3,0	1,5	1,0	1,0	5,9	2,7	3,5	3,4	1,0
378	Årdal	Sogn og Fjordane	3,1	2,1	5,5	4,2	1,3	1,9	1,5	2,6	6,0
389	Meløy	Nordland	1,0	1,0	1,0	1,0	3,9	5,1	3,4	2,2	6,0
399	Sør-Varanger	Finnmark	2,2	2,4	3,7	3,6	1,0	1,8	2,3	4,0	1,0
402	Tysvær	Rogaland	1,6	2,1	2,8	4,2	3,1	1,2	2,4	3,3	1,0
0											
0											
0											

De beste i fylket

Plass	Kommune	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8	BV9
20	Hasvik	5,3	5,3	6,0	6,0		2,8	4,0	3,1	6,0
31	Kvalsund	6,0	4,4	5,0	3,9		1,0	6,0	1,0	6,0
84	Nesseby	2,3	5,2	3,5	6,0		2,7	5,3	1,2	6,0
86	Tana	4,7	3,7	3,0	5,4		2,9	4,9	2,2	6,0
92	Alta	4,6	4,8	5,0	5,8	3,8	1,0	2,5	6,0	6,0
109	Karasjok	3,7	4,0	4,5	4,1	6,0	1,0	4,3	2,4	6,0
118	Nordkapp	4,2	3,5	4,8	4,2	5,1	1,7	4,1	2,9	6,0
165	Gamvik	3,5	2,8		1,0		3,9	6,0	2,8	6,0
215	Vardø	3,4	3,7	3,5	3,5	1,9	1,4	4,9	4,1	6,0
218	Berlevåg	4,7	2,5		1,0		4,2	4,5	1,2	6,0
315	Lebesby	2,3	1,5	4,0	2,0		3,8	4,5	3,0	6,0
360	Båtsfjord	3,1	1,8	1,3	1,0	1,0	3,8	4,7	2,2	6,0
372	Porsanger	3,8	1,5	4,4	4,3	1,0	1,1	2,7	3,1	6,0
375	Vadsø	3,0	1,5	1,0	1,0	5,9	2,7	3,5	3,4	1,0
399	Sør-Varanger	2,2	2,4	3,7	3,6	1,0	1,8	2,3	4,0	1,0

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8	BV9
13	Oppdal	5,9	6,0	6,0	5,9	5,1	3,3	2,2	3,1	6,0
42	Gausdal	4,9	4,9	6,0	5,5	5,2	3,8	2,3	1,4	6,0
54	Bardu	4,6	4,0	4,5	5,0	4,2	2,6	4,9	1,7	6,0
89	Austrheim	5,6	6,0	1,0	6,0		2,1	1,8	5,7	6,0
111	Narvik	4,6	5,2	4,8	5,1	3,1	2,1	3,0	1,6	6,0
113	Råde	5,4	4,2	4,2	4,3	5,3	1,9	3,6	3,4	1,0
203	Tynset	4,2	3,9	4,7	3,2	5,7	2,2	2,1	2,5	6,0
220	Rana	2,6	4,0	4,7	4,5	4,0	2,3	3,4	1,5	6,0
247	Nord-Fron	1,3	4,1	5,4	5,8	5,7	2,8	1,6	2,1	6,0
253	Vefsn	1,7	2,7	4,6	4,2	4,1	1,9	4,5	2,9	6,0
262	Nordreisa	2,3	1,8	3,5	4,7	3,7	1,7	5,4	2,6	6,0
304	Åmot	3,6	4,2	4,5	3,4		1,1	2,0	2,0	6,0
306	Målselv	1,5	1,0	4,0	4,5	5,2	3,2	4,7	1,7	6,0
372	Porsanger	3,8	1,5	4,4	4,3	1,0	1,1	2,7	3,1	6,0
399	Sør-Varanger	2,2	2,4	3,7	3,6	1,0	1,8	2,3	4,0	1,0

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

BARNEVERN	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser m behandlings-tid over 3 mnd (15 % vekt innen sektoren)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	↗	43	47	48	59	48
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år (20 %)	5,4	6,6	5,2	5,0	5,2	⬇	45	47	47	52	54
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (7,5 %)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	↗	61	52	64	49	41
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (7,5 %)		95,3	95,9	95,9	95,8	⬇			78	72	62
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	100,0	100,0	100,0	90,2	89,8	⬇	52	50	46	40	37
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, pr innb. 0-5 år (10 %)	11 974	13 716	14 508	15 730	15 690	⬇		68	67	79	60
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år (20 %)	5,8	5,6	6,2	6,7	6,7	↗	69	62	87	71	78
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)				15,5	20,0	⬆					45
INTERNKONTROLL: Innført (5 %)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	↗	61	57	56	72	59

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Hvor mange barn er omfattet av barnevernet, målt mot resten av landet?

Nøkkeltallet er ikke tillagt vekt i Kommunebarometeret, for det er ikke gitt hva som er bra; få barn på tiltak kan bety en sviktende tjeneste – eller et godt oppvekstmiljø. Mange barn på tiltak kan bety det omvendte. Denne oversikten er kun ment for å gi informasjon om hvor kommunen ligger målt mot landet for øvrig – og hvordan utviklingen er fra år til år.

Andel barn med barneverntiltak

År	Kommunen	Endring	Landet	Endring
2009	4,6		4,2	
2010	4,5	-0,1	4,5	0,3
2011	5,2	0,7	4,7	0,2
2012	4,8	-0,4	4,8	0,1
2013	4,7	-0,1	4,8	0,0

Andel undersøkelser som fører til tiltak

År	Kommunen	Endring	Landet	Endring
2009	46,4		50,3	
2010	29,8	-16,6	48,7	-1,6
2011	41,2	11,4	47,8	-0,9
2012	41,1	-0,1	47,3	-0,5
2013	22,9	-18,2	43,0	-4,3

Barnehage

Teller 10 % av det samlede barometeret

BARNEHAGE	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning (20 % vekt innen sektoren)	4,7	3,9	3,8	3,8	4,4	260	317	314	327	302
FAGUTDANNING (KB): Assisterter i kommunale barnehager med relevant utdanning (15 %)	1,0	1,0	1,0	2,2	3,4	406	408	407	347	198
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	4,5	4,2	3,5	3,5	3,3	55	68	91	93	97
BEMANNING (KB): Antall barn (korrigert for alder) per årsverk (20 %)	4,1	3,9	3,9	4,6	3,8	112	80	94	67	126
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	2,9	2,9	2,9	3,6	2,9	231	195	210	148	193
KJØNN: Andel ansatte som er menn (5 %)	5,0	4,7	4,4	5,2	4,5	40	71	92	51	81
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritets-språklige barn som går i barnehage (10 %)	4,0	4,7	5,0	3,9	5,3	108	76	66	134	74
ÅPNINGSTID: Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag (5)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	240	241	244	237	240
KB: Kommunale barnehager										

Hva forteller tallene?

Andelen ledere med pedagogisk utdanning er viktigst, sammen med hvor mange voksne det er per barn. I størst mulig grad henter vi tall spesifikt fra kommunale barnehager. I den endelige utgaven har vi hentet inn tall for andel assistenter med relevant utdanning. En relativt ny indikator er hvor stor andel av barn med minoritetsspråklig bakgrunn som går i barnehage. Det er en liten forskjell i telletidspunkt mellom barn med minoritetsbakgrunn og barn i barnehage. Nøkkeltallet kan derfor i noen tilfeller, særlig i små kommuner, være feil.

Nasjonalt kan det se ut til at bemanningen ble marginalt bedre i fjor. Samlet er det også litt flere ansatte med pedagogisk utdanning. Andelen menn går også fortsatt litt opp. Oppholdstimer per årsverk beregnes på en ny måte fra 2013 (2014-barometeret) og er ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Tabellplasseringen vil imidlertid indikere om kommunens bemanning har endret seg mer eller mindre enn i resten av landet.

Ni av to styrere og pedagogiske ledere i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning, kommunen har ligget litt etter de beste i mange år. Knapt fire av ti assistenter i kommunale barnehager har relevant utdanning, det er som landsgjennomsnittet (35 prosent).

Bemanningen ble litt dårligere i fjor, det viser både barn per årsverk og oppholdstimer per årsverk. Ifølge begge indikatorer er bemanningen fortsatt litt over middels.

Ni av ti minoritetsspråklige barn går i barnehagen, ifølge tallene. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og minoritetsspråklige barn i kommunen kan være en forstyrrende faktor. Gjennomsnittet for landet er om lag 73 prosent. Nasjonalt øker andelen.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

BARNEHAGE	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning (20 % vekt innen sektoren)	90	86	85	85	90	▲	100	100	100	100	100
FAGUTDANNING (KB): Assisterter i kommunale barnehager med relevant utdanning (15 %)	0	0	0	22	38	▲	70	70	67	71	72
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	8,2	8,2	7,7	7,6	7,6	➡	9,9	10,3	10,8	10,5	11,1
BEMANNING (KB): Antall barn (korrigert for alder) per årsverk (20 %)	6,0	5,8	5,8	5,5	5,8	⬇	5,0	4,8	4,8	4,9	4,8
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	11 155	10 973	11 118	10 498	12 472	⬇	8 312	8 025	8 297	8 374	9 512
KJØNN: Andel ansatte som er menn (5 %)	10,2	8,7	8,1	9,8	8,6	⬇	12,5	11,8	11,8	11,8	12,2
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritets-språklige barn som går i barnehage (10 %)	84	88	92	79	91	▲	125	114	107	109	100
ÅPNINGSTID: Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag (5)	0	0	0	0	0	➡	100	100	100	100	100

KB: Kommunale barnehager

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
1	Sørfold	Nordland	6,0	4,8	4,1	6,0	6,0	4,2	6,0	4,3
2	Bykle	Aust-Agder	6,0	5,8	5,7	6,0	5,6	2,8	4,3	1,0
3	Valle	Aust-Agder	6,0	6,0	5,8	6,0	5,1	1,0	4,9	1,0
4	Iveland	Aust-Agder	5,1	5,6	2,6	6,0	6,0	3,3	4,7	6,0
5	Alstahaug	Nordland	6,0	6,0	2,6	5,1	4,6	4,1	5,4	4,6
6	Hol	Buskerud	6,0	2,5	5,5	6,0	5,5	3,9	4,5	4,8
7	Rørvik	Nord-Trøndelag	6,0	5,6	4,8	6,0	5,8	6,0	1,0	1,0
8	Lyngen	Troms	6,0	5,7	3,6	4,7	4,4	2,2	6,0	6,0
9	Halsa	Møre og Romsdal	6,0	4,3	3,3	5,1	5,6	1,0	6,0	6,0
10	Osen	Sør-Trøndelag	6,0	2,6	5,8	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0
11	Torsken	Troms	6,0	3,4	6,0	6,0	6,0	6,0	1,0	1,0
12	Modalen	Hordaland	6,0	1,6	6,0	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0
13	Granvin	Hordaland	6,0	5,1	6,0	4,5	4,5	1,0	6,0	1,0
14	Skjåk	Oppland	6,0	4,3	4,1	5,8	6,0	2,5	3,2	1,0
15	Samnanger	Hordaland	6,0	3,1	6,0	6,0	5,8	1,9	3,2	1,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
53	Fauske	Nordland	6,0	4,9	4,8	3,0	2,3	3,9	6,0	1,9
83	Alta	Finnmark	6,0	4,2	1,7	3,8	3,2	4,6	4,9	1,4
97	Tinn	Telemark	4,3	2,8	1,9	4,9	4,7	1,8	5,6	2,9
113	Odda	Hordaland	6,0	4,1	1,9	4,0	3,4	1,5	4,1	1,0
130	Vadsø	Finnmark	2,3	3,3	2,6	5,1	4,4	4,4	6,0	1,0
135	Sunndal	Møre og Romsdal	6,0	2,8	2,3	3,4	2,8	2,4	6,0	1,7
146	Sør-Varanger	Finnmark	4,4	3,4	3,3	3,8	2,9	4,5	5,3	1,0
251	Meløy	Nordland	3,3	4,0	2,2	4,0	3,8	2,3	3,0	1,0
289	Årdal	Sogn og Fjordane	6,0	4,0	2,3	2,1	1,3	1,6	4,1	1,0
321	Tysvær	Rogaland	5,0	4,0	1,0	2,1	1,6	1,9	3,2	6,0
348	Lenvik	Troms	3,3	2,8	1,6	3,2	2,5	2,6	4,8	1,3
375	Kvinesdal	Vest-Agder	3,7	4,3	1,5	1,4	2,8	2,9	4,0	1,0
0										
0										
0										

De beste i fylket

Plass	Kommune	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
22	Porsanger	4,7	2,4	5,4	6,0	5,7	3,3	6,0	1,0
23	Kvalsund	3,8	4,0	6,0	6,0	6,0	6,0	3,2	1,0
43	Berlevåg	6,0	1,8	3,2	5,1	4,3	5,1	6,0	1,0
78	Loppa	2,9	1,0	6,0	6,0	6,0	5,1		1,0
83	Alta	6,0	4,2	1,7	3,8	3,2	4,6	4,9	1,4
91	Nordkapp	6,0	3,1	4,2	4,9	4,0	1,0	2,3	1,0
103	Kautokeino	6,0	1,5	3,0	5,1	5,6	3,4	1,0	1,0
130	Vadsø	2,3	3,3	2,6	5,1	4,4	4,4	6,0	1,0
142	Hammerfest	6,0	2,3	2,0	4,3	3,3	4,2	3,6	1,3
146	Sør-Varanger	4,4	3,4	3,3	3,8	2,9	4,5	5,3	1,0
150	Gamvik	6,0	1,8	2,3	3,8	5,2	4,7	1,7	1,0
181	Tana	1,2	6,0	5,7	4,3	3,9	6,0	1,0	1,0
263	Karasjok	5,0	2,2	2,7	4,0	3,3	4,6	1,0	1,0
285	Hasvik	1,0	1,4	4,1	5,3	4,5	3,5	4,0	1,0
288	Måsøy	1,0	4,3	5,1	3,2	2,1	4,7	6,0	1,0

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
22	Porsanger	4,7	2,4	5,4	6,0	5,7	3,3	6,0	1,0
39	Bardu	6,0	5,1	2,2	4,5	3,8	2,7	6,0	1,0
77	Nord-Fron	6,0	4,8	2,7	3,2	4,8	1,6	4,1	1,0
95	Austrheim	6,0	4,8	1,5	4,3	4,2	1,0	3,0	1,0
99	Oppdal	6,0	5,6	1,0	2,7	3,2	2,9	5,8	1,5
101	Nordreisa	6,0	2,4	4,8	4,5	4,1	2,6	2,1	1,0
111	Vefsn	5,6	2,3	1,9	3,8	3,2	5,2	4,2	5,4
117	Rana	5,8	3,3	1,4	3,6	2,7	5,3	4,7	3,7
127	Åmot	5,1	3,0	3,3	3,2	2,8	5,7	6,0	1,0
137	Tynset	4,8	3,6	2,6	3,2	3,5	3,9	5,2	2,1
146	Sør-Varanger	4,4	3,4	3,3	3,8	2,9	4,5	5,3	1,0
230	Råde	6,0	3,1	3,0	1,9	1,5	3,3	4,1	5,3
232	Målselv	5,6	2,3	2,3	3,0	2,7	4,6	4,3	1,0
235	Narvik	5,3	3,7	1,7	3,4	2,5	3,5	2,9	1,2
419	Gausdal	6,0	1,7	1,0	1,0	1,0	5,6	1,1	2,3

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

BARNEHAGE	Topp 5 % i Kommune-Norge						Trend	Andel som ble bedre siste år			
	2010	2011	2012	2013	2014			KB2010	KB2011	KB2012	KB2013
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning (20 % vekt innen sektoren)	100	100	100	100	100	➡	49	57	51	53	59
FAGUTDANNING: Assisterter i kommunale barnehager med relevant utdanning (15 %)	70	70	67	71	72	⬆	48	58	59	58	61
AREAL: Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	9,9	10,3	10,8	10,5	11,1	⬆	63	60	55	55	58
BEMANNING: Antall barn (korrigert for alder) per årsverk (20 %)	5,0	4,8	4,8	4,9	4,8	⬆	63	61	55	59	55
BEMANNING: Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	8312	8025	8297	8374	9512	⬇	49	49	48	51	9
KJØNN: Andel ansatte som er menn (5 %)	12	12	12	12	12	⬆	55	53	50	50	52
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritets-språklige barn som går i barnehage (10 %)	125	114	107	109	100	⬇		45	55	57	55
ÅPNINGSTID: Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag (5)	100	100	100	100	100	➡	66	71	71	51	69

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Hvor mange barn er det i kommunen i framtiden?

Utviklingen i barnetallet sier både noe om behovet for flere barnehageplasser, og utviklingen i rammetilskuddet for kommunen. Er veksten større enn landet, kan kommunen isolert vente høyere rammetilskudd knyttet til barnehager. Er veksten lavere enn for landet, vil kommunens rammetilskudd for barnehager vokse saktere enn snittet. Det anslårte behovet for nye plasser er basert på andelen som går i barnehage i kommunen i dag.

Slik er SSBs framskrivninger for de neste fireårsperiodene:

Barnehagealder (1-5 år)				
Dekningsgrad 2013: 92,4 prosent.				
Middels vekst	Antall	Endring fra 2013	Behov nye plasser	Vekstnivå
2013	555			
2017	556	1	1	Høyere enn landet
2021	593	38	35	Høyere enn landet
2025	602	47	43	Lavere enn landet

Endring fra 2013					Behov nye plasser	Vekstnivå
Høy vekst	Antall	2013				
2013	555					
2017	581	26	24	Som landet		
2021	672	117	108	Høyere enn landet		
2025	704	149	138	Høyere enn landet		

Helse

Teller 7,5 % av det samlede barometeret

HELSE	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (15 % vekt innen sektoren)	2,8	2,8	2,5	2,3	2,1	154	166	184	222	247	⬇️
LEGEDEKNING: Ledig plass på fastlegelistene, som andel av totalt antall plasser (5 %)	1,2	1,1	1,0	1,0	1,1	334	327	409	391	376	⬆️
INNLEGGELSER: Antall innleggelses på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)		2,1	2,5	2,6	2,8		374	341	357	331	⬆️
HELSEUNDERSØKELSE: Andel barn som har fullført undersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (5 %)	1,8	1,4	5,0	6,0	2,6	349	380	38	10	274	⬇️
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk hos nyfødte innen to uker etter hjemkomst (5 %)	4,7	4,0	3,2	4,3	5,6	153	280	331	231	49	⬆️
HELSESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)		2,6	2,6	3,1	2,8		282	281	214	267	⬇️
PSYKIATRISK SYKEPLEIER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	3,3	2,4	2,6	2,8	2,1	123	226	209	199	300	⬇️
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	1,8	1,9	2,2	2,6	2,6	375	371	360	352	352	➡️
MEDISINBRUK: Hjerte- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	3,4	3,4	3,2	3,2	3,2	258	259	271	273	273	➡️
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser (5 %)	5,1	5,2	5,3	5,4	5,4	76	64	53	49	49	➡️
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til forebygging, kroner per innbygger - snitt siste fire år (10 %)			5,3	3,7	2,8			26	56	131	⬇️

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Helseindikatoren vil utvikle seg videre de neste årene. Ikke alle nøkkeltall vil være kommunens direkte ansvar, men vil indikere utfordringer som kommunen må forholde seg til. To nye nøkkeltall er tatt med for å vurdere kommunens helsetilbud til de yngste. Nasjonalt har 91 prosent av alle barn helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår, mens 81 prosent av nyfødte har hatt hjemmebesøk innen to uker.

Legedekningen blir gradvis bedre for hvert år (snittet i landet er nå 10,2 leger per 10.000 innbyggere), og det er normalt 5 prosent ledig kapasitet på fastlegelisten. Nasjonalt ser vi også at netto utgifter til forebyggende arbeid øker betydelig.

Legedekningen i Sør-Varanger er marginalt høyere enn landsgjennomsnittet. Det er ingen ledige plasser på fastlegelisten, tilgjengeligheten har vært dårlig i mange år.

Oppdaterte årsverkstall viser at dekningen av helsesøster ble litt mindre i fjor, målt mot antall småbarn. Nivået er under middels. Omfanget av psykiatrisk sykepleie ble mindre i fjor, og er godt under middels.

Ni av ti barn hadde fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Alle nyfødte hadde hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Det kan se ut til å være litt litt overrapportering her.

Det er ganske mange innleggelses på sykehus fra Sør-Varanger, viser nye data. Medisinbruken blant kommunens innbyggere er ganske lav for psykiske lidelser, litt over middels mot hjerte- og karsykdommer og høy for diabetes.

Kommunen har regnskapsført lavere netto utgifter til forebygging enn før, regnet som en treårsserie.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

HELSE	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (15 % vekt innen sektoren)	12,0	11,9	11,6	11,0	10,9	⬇️	20,7	21,0	21,9	21,8	22,2
LEGEDEKNING: Ledig plass på fastlegelistene, som andel av totalt antall plasser (5 %)	1	1	-3	-1	0	⬆️	64	54	64	63	60
INNLEGGELSER: Antall innleggeler på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)		237	228	235	225	⬆️		120	122	122	124
HELSEUNDERSØKELSE: Andel barn som har fullført undersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (5 %)	76	73	119	145	89	⬇️	146	150	133	131	141
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk hos nyfødte innen to uker etter hjemkomst (5 %)	98	84	75	91	108	⬆️	120	116	117	117	114
HESESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbygger under 5 år (10 %)		52	54	68	60	⬇️		164	168	164	167
PSYKIATRISK SYKEPLEIER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	6,1	3,9	4,6	5,0	3,1	⬇️	13,5	13,5	14,7	14,1	13,5
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	31	31	31	31	31	➡️	18	19	20	20	20
MEDISINBRUK: Hjerte- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	138	140	144	146	146	➡️	111	114	116	118	118
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser (5 %)	103	101	99	98	98	➡️	91	91	89	91	91
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til forebygging, kroner per innbygger - snitt siste tre år (10 %)			414	267	188	⬇️			489	507	517

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9	HE10	HE11
1	Hornindal	Sogn og Fjordane	4,0	6,0	6,0	4,1	5,7	4,7	4,0	6,0	6,0	6,0	3,9
2	Åserald	Vest-Agder	5,8	1,8	4,6	1,7	5,0	6,0	5,2	6,0	4,9	2,0	6,0
3	Ulvik	Hordaland	6,0	6,0	5,1	2,0	6,0	5,6	5,7	4,1	4,4	5,0	2,2
4	Lesja	Oppland	3,4	1,3	6,0	6,0	4,2	2,9	6,0	5,9	5,7	5,8	4,9
5	Tydal	Sør-Trøndelag	5,5	6,0	3,8	4,6	5,5	6,0	1,0	4,8	5,9	6,0	4,4
6	Fyresdal	Telemark	6,0	4,1	6,0	3,1	3,3	4,3	3,8	6,0	5,8	4,7	1,5
7	Sandøy	Møre og Romsdal	3,7	2,8	5,8	4,1	5,0	6,0	5,0	6,0	5,5	6,0	1,1
8	Valle	Aust-Agder	6,0	1,0	5,2	5,2	6,0	1,0	6,0	5,9	3,8	2,4	6,0
9	Bindal	Nordland	6,0	3,9	3,4	1,8	5,0	6,0	6,0	3,3	4,5	4,9	4,9
10	Gulen	Sogn og Fjordane	2,5	6,0	5,2	6,0	6,0	4,4	3,2	4,3	6,0	5,1	5,0
11	Høylandet	Nord-Trøndelag	6,0	2,6	6,0	3,9	4,4	4,4	4,3	4,7	3,7	5,8	2,3
12	Bykle	Aust-Agder	6,0	2,6	5,0	1,0	6,0	5,5	1,0	4,0	4,2	5,8	5,6
13	Berlevåg	Finnmark	4,9	4,2	4,3	2,4	3,3	6,0	4,5	4,0	3,8	3,7	5,2
14	Modalen	Hordaland	6,0	2,0	5,2		3,3	6,0	6,0	3,5	3,6	2,8	2,2
15	Hemsedal	Buskerud	2,9	1,7	4,4	4,1	6,0	5,0	1,0	5,8	6,0	6,0	6,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9	HE10	HE11
90	Sunndal	Møre og Romsdal	1,7	1,3	4,7	3,7	3,9	5,1	3,1	4,9	4,4	3,5	2,9
123	Vadsø	Finnmark	2,7	1,2	4,5	2,9	3,1	5,2	3,1	3,7	2,5	4,2	3,8
127	Tysvær	Rogaland	1,1	1,5	4,6	5,1	4,4	2,8	3,8	4,5	4,1	3,6	3,8
190	Fauske	Nordland	2,2	1,0	4,3	3,8	4,7	3,5	1,9	3,9	4,0	3,1	3,6
206	Meløy	Nordland	2,5	1,1	4,5	3,1	4,9	3,8	3,6	3,6	1,0	4,1	3,4
215	Tinn	Telemark	2,4	1,2	1,0	3,9	5,2	3,3	3,5	4,5	4,8	3,2	4,3
241	Lenvik	Troms	2,7	1,0	4,3	3,2	4,1	4,1	3,3	3,6	2,2	3,6	1,7
288	Alta	Finnmark	2,5	1,2	3,3	4,7	1,1	2,4	2,5	4,3	3,0	3,3	4,2
338	Odda	Hordaland	3,1	1,0	1,0	3,9	3,5	5,3	2,6	4,5	3,0	2,2	1,6
341	Sør-Varanger	Finnmark	2,1	1,1	2,8	2,6	5,6	2,8	2,1	2,6	3,2	5,4	2,8
376	Kvinesdal	Vest-Agder	1,9	1,2	2,2	2,8	4,7	2,7	2,3	3,8	4,4	1,0	3,0
395	Årdal	Sogn og Fjordane	2,1	1,3	3,5	4,6	4,9	2,9	1,0	2,0	2,8	4,9	1,0
0													
0													
0													

De beste i fylket

Plass	Kommune	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9	HE10	HE11
13	Berlevåg	4,9	4,2	4,3	2,4	3,3	6,0	4,5	4,0	3,8	3,7	5,2
28	Karasjok	5,4	1,7	4,2	6,0	5,0	3,0	2,4	5,1	5,7	5,8	1,7
39	Måsøy	6,0	3,9	2,4	3,1	3,8	1,0	4,0	4,7	3,9	6,0	6,0
59	Loppa	6,0	4,6	2,2		1,6	6,0	4,6	3,0	1,6	6,0	3,0
78	Nesseby	4,5	1,0	4,1	1,0	4,4	5,1	5,0	1,0	1,0	5,8	6,0
82	Lebesby	4,8		4,7	2,8	1,0	5,0	6,0	1,2	1,8	3,3	3,1
92	Tana	3,4	1,4	4,9			1,0	6,0	3,6	3,0	5,2	3,3
123	Vadsø	2,7	1,2	4,5	2,9	3,1	5,2	3,1	3,7	2,5	4,2	3,8
169	Kautokeino	3,7	2,1	3,9		4,2	2,1	3,7	1,5	3,4	6,0	3,5
183	Båtsfjord	5,3	2,3	4,8	3,2	5,4	5,6	1,0	1,0	1,3	5,0	1,0
199	Porsanger	3,4	1,6	3,3	5,0	3,9	2,5	5,5	3,1	2,9	3,3	1,6
201	Kvalsund	4,9	2,6	1,0	4,4	5,0	1,0	4,5	4,7	3,2	2,0	3,2
288	Alta	2,5	1,2	3,3	4,7	1,1	2,4	2,5	4,3	3,0	3,3	4,2
293	Nordkapp	4,8	3,0	4,6	2,3	3,5	2,7	1,0	1,8	3,5	2,2	1,6
310	Hasvik	6,0	2,7	3,5	2,3	5,0	4,8	1,0	1,0	1,0	2,6	1,0

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9	HE10	HE11
56	Bardu	3,1	1,2	4,3	4,5	3,0	3,7	2,7	4,9	5,4	6,0	3,3
71	Austrheim	3,2	1,2	5,4	1,6	5,9	3,2	2,3	3,0	3,1	5,6	6,0
139	Nord-Fron	2,8	1,2	5,4	3,8	4,7	3,3	2,7	4,3	3,9	2,9	1,6
148	Oppdal	2,1	1,2	4,1	3,0	5,5	2,2	1,0	5,9	6,0	5,5	2,1
157	Tynset	2,0	1,1	3,6	2,9	4,8	4,0	2,9	5,1	5,6	4,5	1,2
185	Målselv	3,8	1,0	5,1	2,7	4,6	4,2	1,6	3,7	1,8	4,8	1,9
199	Porsanger	3,4	1,6	3,3	5,0	3,9	2,5	5,5	3,1	2,9	3,3	1,6
229	Nordreisa	2,2	1,2	5,9	5,4	5,2	2,3	3,1	1,9	2,3	3,9	2,1
248	Gausdal	1,6	1,3	4,6	2,0	1,0	3,2	1,0	5,8	5,1	4,5	2,3
267	Narvik	2,3	1,4	4,2	4,4	4,3	3,5	2,4	4,1	2,7	2,1	2,3
313	Råde	1,9	1,5	4,3	3,3	5,0	3,7	1,8	3,5	2,2	2,7	2,5
322	Rana	1,8	1,0	3,7	1,0	4,4	3,2	2,7	5,1	2,9	2,1	2,5
341	Sør-Varanger	2,1	1,1	2,8	2,6	5,6	2,8	2,1	2,6	3,2	5,4	2,8
371	Vefsn	1,7	1,1	1,0	4,5	5,2	3,5	4,1	4,1	2,6	2,3	2,3
427	Åmot	2,2	1,5	1,0	2,6	1,0	2,0	1,5	2,7	1,4	4,3	3,5

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

HELSE	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (15 % vekt innen sektoren)	20,7	21,0	21,9	21,8	22,2	⬆	47	54	48	60	56
LEGEDEKNING: Ledig plass på fastlegelistene, som andel av totalt antall plasser (5 %)	64	54	64	63	60	⬇	42	40	43	42	52
INNLEGGELSER: Antall innleggeler på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)		120	122	122	124	⬇				46	45
HELSEUNDERSØKELSE: Andel barn som har fullført undersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (5 %)	146	150	133	131	141	⬆	51	57	42	52	49
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk hos nyfødte innen to uker etter hjemkomst (5 %)	120	116	117	117	114	⬇	55	52	53	51	55
HELSESØSTER: Antall årsverk per innbygger under 5 år (10 %)		164	168	164	167	⬆				55	58
PSYKIATRISK SYKEPLEIER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	13,5	13,5	14,7	14,1	13,5	⬇	49	55	52	56	49
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	18	19	20	20	20	➡	5	8	13	17	
MEDISINBRUK: Hjerte- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	111	114	116	118	118	➡	8	8	14	16	
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser (5 %)	91	91	89	91	91	➡	29	47	55	57	
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til forebygging, kroner per innbygger - snitt siste tre år (10 %)			489	507	517	⬆				71	70

Årstallene henviser til det året Kommunebarometret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Sosialhjelp

Teller 5 % av det samlede barometeret

SOSIALHJELP	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	3,1	2,0	4,5	4,0	4,0	224	324	92	146	122	↑
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	4,1	3,1	4,6	4,3	3,8	148	264	110	139	158	↓
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	4,6	3,7	5,1	4,8	4,8	100	194	61	91	91	➡
STØNAD: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	2,8	2,0	2,8	1,9	2,4	84	138	84	139	107	↑
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	1,4	1,3				146	151				
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	6,0	6,0	4,1	3,3	1,4	8	9	52	79	260	↓
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)		1,0	1,1	3,3	2,4		395	381	93	189	↓
KUNDEKONTAKT: Telefontid for brukere, timer per uke (5 %)	4,9	5,7	5,7	5,7		52	29	24	25		
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	3,9	3,8	4,4	4,0	2,8	178	176	113	146	262	↓
BOLIG: Andel søker om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	4,9	4,9	4,0	4,8	4,7	175	150	229	145	155	↓
BOLIG: Andel av de som har kommunal bolig, som har hatt et midlertidig tilbud siste år (10 %)	2,6			2,7	2,6	58			48	70	↓

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Faktorer utenfor kommunens kontroll, som nedlegging av en industribedrift, kan spille inn. Dette er ikke en sektor kommunen alene kan påvirke.

Nasjonalt er tendensen innen sektoren negativ. Flere nøkkeltall tyder på at mange kommuner har større utfordringer her enn før. Andelen som går mer enn seks måneder på stønad øker og det er også en større andel som har sosialhjelp som hovedinntekt. I tillegg synker andelen som går på kvalifiseringsprogram, målt mot dem som går lengre på stønad.

Stønadstiden ble litt lenger for de over 25 år i fjor. Stønadstiden er ganske kort samlet sett, slik har det vært de siste tre årene. En av fem mottakere går mer enn 6 måneder på stønad. Langtidsmottakere er en hovedmålgruppe for kvalifiseringsprogrammet. Andel på kvalifiseringsstønad, regnet mot langtidsmottakere, er langt lavere enn for et par år siden. Det er ikke uvanlig, har programmet utspilt sin rolle?

Vi kjenner ikke til om kommunen bruker individuell plan som verktøy. Ifølge tallene var det veldig få som fikk økonomisk rådgivning i fjor – langt færre enn før. Knapt fire av ti mottakere har sosialhjelp som hovedinntekt, antakelig er det først og fremst denne gruppa som har behov for jevnlige økonomiråd.

Fire av fem søker om kommunal bolig ble innvilget i fjor. Sju av ti av dem som bodde i en kommunal bolig, brukte et midlertidig tilbud.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

SOSIALHJELP	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	4,1	4,8	2,9	3,3	3,2	▲	2,1	2,0	1,8	2,0	1,9
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	3,7	4,4	3,2	3,4	3,7	▼	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1
STØNAD: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	23	28	16	19	20	▼	14	11	11	11	12
STØNAD: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	44	36	43	26	21	▼	109	123	100	100	57
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	8	8					60	67	72	107	77
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	508	475	266	184	36	▼	415	388	426	381	335
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)		9 547	12 728	41 680	28 460	▼	54 646	59 678	68 328	75 118	68 426
KUNDEKONTAKT: Telefontid for brukere, timer per uke (5 %)	37,5	37,5	37,5	37,5			40,0	38,0	38,0	38,0	37,5
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	35	35	32	36	46	▼	19	18	20	20	23
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	84	84	69	82	81	▼	100	100	100	100	100
BOLIG: Andel av de som har kommunal bolig, som har hatt et midlertidig tilbud siste år (10 %)	68			67	69	▼	0	0	0	0	0

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9	SOS10	SOS11
1	Lurøy	Nordland	5,8	5,3	6,0			6,0	1,0	6,0	6,0	6,0	
2	Marnardal	Vest-Agder	6,0	4,1	6,0	6,0		6,0	2,8	6,0	5,1		
3	Lierne	Nord-Trøndelag	6,0	4,9					2,6	6,0	6,0	6,0	6,0
4	Frøya	Sør-Trøndelag	5,4	5,3	6,0	6,0		4,9	1,7	6,0	5,5	1,0	6,0
5	Vanylven	Møre og Romsdal	5,4	5,4	5,8	6,0		3,9	2,0	6,0	4,3	4,0	
6	Bjerkreim	Rogaland	3,7	5,0	5,0	6,0		6,0	1,5	6,0	6,0	3,7	
7	Kviteseid	Telemark	4,9	5,3	6,0			3,3	2,0	6,0	5,4	6,0	
8	Nesset	Møre og Romsdal	4,2	6,0	6,0			4,2	3,2	6,0	5,7	3,9	
9	Halsa	Møre og Romsdal	5,1	3,1	5,4			6,0	3,5	1,5	5,8	6,0	
10	Lyngen	Troms	4,6	5,2	6,0	6,0		5,7	3,6	6,0	5,0	2,7	1,0
11	Sirdal	Vest-Agder	6,0	6,0					6,0	6,0	5,7	2,6	3,5
12	Rendalen	Hedmark	5,7	5,7					1,2	6,0	2,7	6,0	6,0
13	Tokke	Telemark	2,4	4,5	4,3	5,8		2,1	5,3	6,0	6,0	5,1	6,0
14	Gratangen	Troms	4,8	4,3	5,1	4,3		2,7	1,3	6,0	6,0	6,0	
15	Siljan	Telemark	4,0	4,3	5,2	5,3	6,0	4,7	4,3	6,0	1,0	6,0	

De beste i kommunegruppa

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9	SOS10	SOS11
41	Kvinesdal	Vest-Agder	4,6	4,3	5,6	5,7	3,2	2,6	3,5	5,1	2,4	4,9	
106	Tinn	Telemark	3,4	3,4	3,8	3,2	3,1	1,9	4,1	6,0	3,0	6,0	
145	Årdal	Sogn og Fjordane	3,0	2,5	3,1		2,6	5,6	2,7	4,5	6,0	1,0	
168	Sør-Varanger	Finnmark	4,0	3,8	4,8	2,4		1,4	2,4		2,8	4,7	2,6
196	Alta	Finnmark	4,0	3,6	4,3	2,9		1,5	1,6	6,0	4,2	1,1	2,9
231	Fauske	Nordland	3,7	3,9	4,4	1,4		1,0	3,6	6,0	2,7	3,7	1,0
237	Lenvik	Troms	3,9	2,0	3,0		1,2	1,2	3,6	5,1	2,7	3,3	
254	Sunndal	Møre og Romsdal	2,8	2,7	3,1	1,0	1,3	2,9	5,1	6,0	1,0	4,5	
337	Meløy	Nordland	1,0	1,0	1,3	1,2	1,3	2,4	3,3	5,9	3,9		
343	Odda	Hordaland	1,9	1,6	1,5	1,0	3,6	1,3	1,6	6,0	3,0	4,8	1,0
357	Vadsø	Finnmark	1,0	1,1	1,0	1,1	1,9	2,7	1,9	6,0	3,1	4,9	1,0
364	Tysvær	Rogaland	2,1	1,8	1,9	1,0	1,1	1,5	1,7	6,0	3,1	2,1	1,0
0													
0													
0													

De beste i fylket

Plass	Kommune	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9	SOS10	SOS11
36	Måsøy	4,8	4,6	5,6			1,8	1,4	6,0	4,6	6,0	
44	Lebesby	4,9	3,1	4,3				1,5	6,0	5,0	6,0	
47	Berlevåg	4,9	4,2	5,4			3,3	2,3	6,0	4,8		
61	Gamvik	4,3	4,3				1,4	1,6	6,0	5,9	6,0	
75	Hammerfest	4,3	5,0	5,5	5,2		3,1	3,6	6,0	2,9	3,2	1,0
78	Tana	4,2	4,8	5,6			6,0	1,0	6,0	2,2	1,5	
108	Nordkapp	4,0	4,8	5,6			2,2	1,5	4,5	2,8	3,4	
114	Hasvik	4,0	3,9	4,9			2,2	1,0	1,5	6,0	3,0	
162	Kautokeino	4,2	3,2	4,5	3,6	4,3	1,5	1,3	4,5	4,9	1,0	
168	Sør-Varanger	4,0	3,8	4,8	2,4		1,4	2,4		2,8	4,7	2,6
196	Alta	4,0	3,6	4,3	2,9		1,5	1,6	6,0	4,2	1,1	2,9
208	Kvalsund	1,0	3,4	2,4	2,7	4,1			2,8	4,5	5,6	
243	Båtsfjord	2,4	2,7	2,9	2,0		1,2	3,1	1,0	4,0	6,0	
252	Porsanger	1,0	2,9	2,2		1,3	3,4	1,5	6,0	3,6	4,2	
306	Karasjok	3,1	1,0	1,0	1,3		2,1	1,7	6,0	2,0	4,1	

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9	SOS10	SOS11
42	Bardu	2,4	3,2	4,9	5,8	3,8	5,3	4,8	6,0	2,4	5,8	
64	Vefsn	4,6	5,2	5,9	3,9		2,4	4,9	4,5	4,5	3,7	1,0
67	Målselv	4,6	5,0	5,4	5,3		2,3	3,8	6,0	1,5	3,2	
107	Nordreisa	4,6	4,6	6,0	2,3	4,0	1,1	1,4	1,5	3,4	5,3	
119	Tynset	3,6	3,9	4,9	3,9		3,1	4,7	6,0	1,3	2,6	
152	Austrheim	3,4	4,8	5,5			5,5	3,3	1,0	3,7	1,0	1,0
168	Sør-Varanger	4,0	3,8	4,8	2,4		1,4	2,4		2,8	4,7	2,6
176	Oppdal	4,2	2,9	3,8	1,4		3,1	5,9	4,5	1,0	3,9	
221	Nord-Fron	1,0	3,4	2,9			6,0	1,8	1,5	2,5	5,7	2,3
239	Gausdal	1,0	1,8	1,7	1,9	3,0	3,2	3,5	6,0	4,1	6,0	
242	Åmot	3,0	3,6	3,7			1,7	1,3	6,0	2,4	2,3	2,7
252	Porsanger	1,0	2,9	2,2		1,3	3,4	1,5	6,0	3,6	4,2	
278	Råde	2,1	1,4	1,2	1,1	3,7	2,4	1,4	6,0	5,9	6,0	1,0
297	Rana	2,5	1,8	1,9	1,2	1,0	1,3	3,1	6,0	1,0	5,8	4,4
311	Narvik	3,0	2,7	3,0	1,0		1,0	1,5	6,0	1,4	4,2	2,0

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

	Topp 5 % i Kommune-Norge						Trend	Andel som ble bedre siste år			
	2010	2011	2012	2013	2014			KB2010	KB2011	KB2012	KB2013
SOSIALHJELP											
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	2,1	2,0	1,8	2,0	1,9	↑	49	55	56	55	45
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	↑	62	58	59	48	38
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	13,5	11,4	10,8	10,7	12,1	↓	61	59	58	52	37
STØNAD: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	108,6	122,8	100,0	100,0	57,1	↓		54	42	35	21
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	60,3	66,7	71,5	107,1	77,4	↓	55	46	51	41	28
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Andel mottakere som får gjeldsrådgivning samlet (10 %)	415,4	387,5	425,8	381,3	335,0	↓	49	48	53	50	40
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)	#####	#####	#####	#####	#####	↓		58	66	69	45
KUNDEKONTAKT: Telefontid for brukere, timer per uke (5 %)	40,0	38,0	38,0	38,0	37,5	↓	58	51	62	56	38
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	19,3	18,2	19,9	20,0	22,5	↓	48	49	43	41	40
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	⇒	45	44	43	54	52
BOLIG: Andel av de som har kommunal bolig, som har hatt et midlertidig tilbud siste år (10 %)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	⇒		52	48	48	56

Årstallene henviser til det året Kommunebarometret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Kultur

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

KULTUR	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutg (20 % vekt innen sektoren)	6,0	6,0	5,1	4,8	4,9	14	15	37	48	46
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	6,0	6,0	6,0	5,3	6,0	19	19	15	31	22
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	4,3	3,5	3,0	4,0	3,4	55	101	163	64	99
FORMIDLING: Sysselsatte innen kulturformidling, pr 1.000 innb (fra Telemarksforskning) (10 %)				3,7	3,0				81	109
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	5,0	5,2	4,4	4,5	4,0	32	32	52	52	77
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	3,7	3,6	3,7	3,6	3,4	111	112	103	115	135
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	5,2	5,1	4,5	3,8	3,4	35	36	59	92	112
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	3,7	3,6	4,3	3,7	3,8	70	74	61	63	61
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	3,1	2,7	2,8	3,4	2,6	133	187	167	124	185
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)				2,9	3,3				134	83
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger 6-20 år (5 %)		1,7	1,8	2,0	1,3			236	234	175
										250

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Andelen av budsjettet som går til kultur er viktigst. Innen kultur er det en særlig sterkt sammenheng mellom hvor store inntekter kommunen har, og hvor mye penger som brukes på forskjellige tilbud. Særlig bibliotektallene er svake nasjonalt nå: Besøket faller, utlånet faller og pengebruken faller. Korrigert for lønns- og prisvekst brukte seks av ti kommuner mindre på bibliotek i fjor. Besøket har faktisk falt med over 20 prosent fra 2009 til i fjor – og fallet har aldri vært så stort som i fjor.

Vi har i år supplert med to nøkkeltall hentet fra Norsk kulturindeks til Telemarksforskning. Tall herfra viser at timetallet i kulturskolen faller i tre av fire kommuner. Pengebruken til kultur holder imidlertid stand: Sektoren får fortsatt 3,8 prosent av de totale driftsutgiftene i kommunen. Det er særlig idrettsanlegg og kulturygg som får en større andel av potten enn tidligere.

5,1 prosent av netto driftsutgifter gikk til kultur i fjor. Andelen har falt betydelig over tid, men er fortsatt høy målt mot Kommune-Norge ellers. Målt som netto utgifter per innbygger er det idrett som utmerker seg mest av de tre kategoriene vi har tatt med, her er pengebruken veldig høy.

Besøket i biblioteket faller litt raskere enn ellers i landet, men er fortsatt blant de 100 beste i landet. Utlånet går også nedover, i takt med andre kommuner og er fortsatt godt over middels.

En av fire elever gikk på musikk- og kulturskole i fjor, det er litt lavere andel enn året før. Ifølge Norsk kulturindeks er det ganske mange timer per elev.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

KULTUR	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutg (20 % vekt innen sektoren)	7,4	7,1	5,7	5,4	5,1	⬇️	6,7	6,8	6,6	6,5	6,1
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	669	729	794	617	678	⬆️	631	674	691	722	677
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	1 632	1 269	996	1 647	1 348	⬇️	2 429	2 430	2 422	2 671	2 755
FORMIDLING: Sysselsatte innen kulturformidling, pr 1.000 innb (fra Telemarksforskning) (10 %)				4	4	⬇️				7	8
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	543	583	521	548	473	⬇️	644	670	686	711	678
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	6,2	6,1	6,2	5,9	5,4	⬇️	9,7	9,9	9,8	9,5	9,3
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	7,5	7,5	6,6	5,4	4,8	⬇️	8,7	8,8	9,0	8,9	8,9
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	2,2	1,7	2,4	2,4	2,4	⬇️	4,1	3,3	3,6	4,3	4,2
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	32	26	28	34	26	⬇️	63	61	64	62	59
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)				4,0	4,1	⬆️				9,0	8,2
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger 6-20 år (5 %)		1,4	1,5	2,3	1,0	⬇️		9	10	12	13

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10	KUL11
1	Bykle	Aust-Agder	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	6,0	6,0	6,0
2	Aurland	Sogn og Fjordane	5,7	6,0	4,1	5,6	6,0	3,6	3,9	3,3	5,7	6,0	5,9
3	Rørvik	Nord-Trøndelag	6,0	6,0	4,2	4,8	6,0	2,8	4,5	1,5	6,0	6,0	5,3
4	Tokke	Telemark	6,0	3,1	4,4	6,0	5,2	5,0	4,6	1,8	5,4	4,8	3,8
5	Modalen	Hordaland	6,0	3,1	3,1	2,4	6,0	6,0	6,0	2,8	5,2	5,8	6,0
6	Fyresdal	Telemark	6,0	3,0	6,0	2,6	5,6	6,0	4,2	1,8	4,7	4,4	6,0
7	Utsira	Rogaland	6,0	1,0	6,0	3,9	6,0	6,0		2,2	5,4	6,0	
8	Sirdal	Vest-Agder	6,0	6,0	6,0	3,2	4,0	4,5	2,3	2,8	6,0	4,1	2,0
9	Eidfjord	Hordaland	6,0	6,0	6,0	4,3	3,5	1,0	1,0	3,3	6,0	6,0	6,0
10	Suldal	Rogaland	6,0	5,6	4,0	6,0	4,5	4,8	3,1	3,0	3,5	3,2	
11	Tydal	Sør-Trøndelag	6,0	2,1	6,0	2,2	5,9	5,6		1,5	5,6	5,9	3,9
12	Åseral	Vest-Agder	6,0	6,0	3,5	2,1	6,0	5,1	6,0	1,4	3,9	3,0	5,2
13	Nesseby	Finnmark	6,0	6,0	5,2	6,0	6,0	1,1	1,0		4,4	3,3	2,7
14	Tinn	Telemark	6,0	6,0	4,7	4,6	4,5	5,0	2,6	3,5	3,7	2,7	1,9
15	Tysfjord	Nordland	2,7	4,6	4,0	6,0	6,0	4,7		1,3	5,4	6,0	6,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10	KUL11
14	Tinn	Telemark	6,0	6,0	4,7	4,6	4,5	5,0	2,6	3,5	3,7	2,7	1,9
28	Odda	Hordaland	6,0	4,1	4,0	4,0	4,8	3,4	4,7	3,0	2,6	3,1	1,2
29	Vadsø	Finnmark	4,2	4,2	3,2	4,8	5,4	3,6	4,9	3,1	2,9	2,4	6,0
47	Sør-Varanger	Finnmark	4,9	6,0	3,4	3,0	4,0	3,4	3,4	3,8	2,6	3,3	1,3
49	Sunndal	Møre og Romsdal	5,2	4,8	3,5	2,9	4,2	2,4	3,1	3,6	4,1	2,9	1,9
106	Årdal	Sogn og Fjordane	4,4	1,2	2,5	1,7	3,2	2,5	5,8	3,0	5,0	3,1	1,4
140	Alta	Finnmark	3,6	3,9	3,5	2,4	2,9	1,8	3,6	4,1	2,0	1,4	2,5
153	Tysvær	Rogaland	3,8	3,5	2,8	1,6	2,3	3,5	4,3	3,1	2,2	1,9	1,6
194	Kvinesdal	Vest-Agder	3,3	4,3	3,0	1,6	1,9	3,8	2,7	3,9	1,6	1,6	1,4
229	Lenvik	Troms	3,2	2,9	3,7	2,3	3,8	1,1	2,6	3,2	1,0	1,6	2,1
253	Fauske	Nordland	3,0	1,6	3,3	2,2	2,2	3,1		3,0	1,6	1,5	1,6
270	Meløy	Nordland	2,6	5,1	2,0	1,7	2,7	1,6	1,9	2,1	1,5	3,2	1,0
0													
0													
0													

De beste i fylket

Plass	Kommune	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10	KUL11
13	Nesseby	6,0	6,0	5,2	6,0	6,0	1,1	1,0		4,4	3,3	2,7
29	Vadsø	4,2	4,2	3,2	4,8	5,4	3,6	4,9	3,1	2,9	2,4	6,0
46	Hammerfest	6,0	1,7	4,4	3,7	3,5	3,1	3,5	4,3	3,0	3,1	2,4
47	Sør-Varanger	4,9	6,0	3,4	3,0	4,0	3,4	3,4	3,8	2,6	3,3	1,3
62	Loppa	2,9	1,7	5,7	1,8	6,0	6,0	2,4	1,3	5,3	1,5	1,8
70	Berlevåg	4,5	1,1	6,0	3,3	3,4	1,0	1,5	3,3	3,6	3,3	6,0
77	Måsøy	2,7	1,3	4,4	2,2	5,2	1,0			6,0	4,1	5,8
87	Karasjok	4,0	1,0	3,2	6,0	5,8	2,8	2,4		2,3	1,8	1,0
105	Båtsfjord	4,9	3,2	6,0	2,2	1,2	1,0	1,0	2,7	3,6	2,0	3,8
122	Vardø	4,1	1,9	1,0	6,0	2,1	1,0	1,0		4,3	3,7	
137	Lebesby	4,0	1,0	3,9	1,6	4,5	1,9	1,5	2,7	2,6	2,8	5,8
138	Porsanger	2,1	5,7	2,2	3,2	3,4	2,8	2,1	3,5	1,7	2,9	4,6
140	Alta	3,6	3,9	3,5	2,4	2,9	1,8	3,6	4,1	2,0	1,4	2,5
199	Nordkapp	3,5	2,3	1,9	6,0	2,4	1,5	1,0	4,1	1,6	3,2	1,3
202	Tana	3,3	2,4	2,8	2,0	2,4	2,0	1,4	1,7	5,1	1,6	3,5

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10	KUL11
47	Sør-Varanger	4,9	6,0	3,4	3,0	4,0	3,4	3,4	3,8	2,6	3,3	1,3
80	Austrheim	4,6	1,3	5,2	2,3	4,0	3,3	2,3	1,4	3,3	2,1	5,0
92	Nord-Fron	4,3	4,3	3,6	3,5	3,5	2,9	2,4	2,2	1,9	2,1	2,4
101	Oppdal	5,4	2,0	2,2	4,2	1,7	2,2	2,9	6,0	2,5	1,9	1,7
127	Vefsn	3,6	4,5	2,5	3,8	1,5	2,2	3,1	4,0	2,7	2,5	1,3
130	Tynset	2,7	2,1	1,2	3,1	2,6	5,3	6,0	4,3	3,2	2,3	1,2
138	Porsanger	2,1	5,7	2,2	3,2	3,4	2,8	2,1	3,5	1,7	2,9	4,6
165	Åmot	3,3	2,5	3,4	1,5	2,6	3,5	3,5	3,9	2,3	1,7	2,9
188	Målselv	3,0	2,5	1,1	3,1	2,6	3,6	5,1	6,0	1,8	1,7	1,0
191	Rana	3,8	2,0	3,3	3,4	2,3	2,4		4,0	1,1	1,9	1,6
208	Nordreisa	2,3	3,1	2,7	3,8	3,5	3,1	2,1	1,8	1,3	2,7	
221	Bardu	4,2	3,2	3,0	1,8	1,3	1,0		3,8	1,9	3,6	1,1
312	Gausdal	2,7	1,8	1,9	1,8	1,0	2,6	3,7	1,2	3,3	2,1	1,4
367	Narvik	2,5	1,5	1,8	2,1	1,4	2,2	2,1	3,2	1,3	1,4	1,3
416	Råde	1,3	1,1	3,5	1,0	1,1	1,5	1,4		1,3	1,3	2,4

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året. Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

KULTUR	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutg (20 % vekt innen sektoren)	6,7	6,8	6,6	6,5	6,1	⬇️	40	55	20	45	40
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	631	674	691	722	677	⬇️	49	47	53	51	46
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	2 429	2 430	2 422	2 671	2 755	⬆️	59	54	55	58	49
FORMIDLING: Sysselsatte innen kulturformidling, pr 1.000 innb (fra Telemarksforskning) (10 %)				7,4	7,6	⬆️					55
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	644	670	686	711	678	⬇️	63	58	60	68	49
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	9,7	9,9	9,8	9,5	9,3	⬇️	51	44	48	38	32
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	8,7	8,8	9,0	8,9	8,9	⬇️	50	42	47	37	44
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	4,1	3,3	3,6	4,3	4,2	⬇️	61	16	67	50	41
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	63	61	64	62	59	⬇️	60	54	50	47	47
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)				9,0	8,2	⬇️					20
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger under 18 år (5 %)		9,4	9,7	11,7	12,5	⬆️				57	47

Årstallene henviser til det året Kommunebarometret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Økonomi

Teller 10 % av det samlede barometeret

ØKONOMI	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	1,8	2,4	2,9	2,5	3,0	355	320	285	317	217	↑
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (20 %)	2,6	2,7	2,6	1,7	2,1	258	240	258	354	310	↑
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	2,2	2,3	2,6	2,3	2,0	298	282	269	296	310	↓
NETTO LÅNEGJELD: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	3,6	2,7	1,2	1,0	1,0	231	316	400	417	409	↑
ENDRING LÅNEGJELD: Endring i prosentpoeng siste fire år (5 %)	3,9	3,1	1,0	1,0	1,0	186	310	425	421	417	↑
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	2,7	3,4	3,8	3,4	3,1	204	139	105	153	175	↓
INVESTERINGER: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,5	1,9	1,0	2,4	3,9	311	395	424	378	281	↑
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	3,9	3,2	1,4	1,0	1,0	236	304	400	410	409	↑
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	1,7	1,9	1,0	1,0	1,4	338	320	416	418	383	↑
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	4,1	4,4	4,5	3,9	4,1	225	178	173	184	170	↑
LØNNSKOSTNADER: Lønn og sosiale kostnader som andel av samlede brutto driftsinntekter (5 %)	1,9	3,6	3,8	3,0	3,6	369	210	165	245	176	↑

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Netto driftsresultat er korrigert slik:

$$\text{Netto driftsresultat} - \text{momskompensasjon for investeringer} - \text{netto premieavvik} - \text{netto avsetning til bundne fond} = \text{Korrigert netto driftsresultat}$$

Premieavvik på pensjon og momskompensasjon gir stort sett en kunstig forbedring av resultatet. Korrigert netto driftsresultat gir dermed et riktigere bilde av den underliggende driften, men dette er ikke perfekt.

Flere av indikatorene viser utvikling over tid. Det kan være særlig viktig å se korrigert netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond i forhold til hverandre. Nasjonalt ble netto driftsresultat bedre i tre av fire kommuner, men samtidig økte netto lånegjeld noe – og disposisjonsfondet falt marginalt. Premieavviket var marginalt i fjor samlet sett, men her er det fortsatt store utslag i enkelte kommuner.

Korrigert netto driftsresultat var så vidt i pluss i fjor, etter mange år med ubalanse. Utfordringen er å klare å bygge på det og bedre marginen enda litt i år og neste år. Disposisjonsfondet er på det nærmeste brukt opp, og kan ikke bidra særlig til å dekke det oppsamlede premieavviket i balansen.

Sør-Varanger har vært en av kommunene som har investert mest de siste fire årene, målt mot egne inntekter. Det har bidratt til at gjelda har eksplodert – den er langt større enn egne inntekter og omtrent dobbelt så stor som i 2009 (2010-barometeret), målt som andel av inntekten. Det spørs om det er mulig både å bygge så mye og stabilisere driftsmarginen.

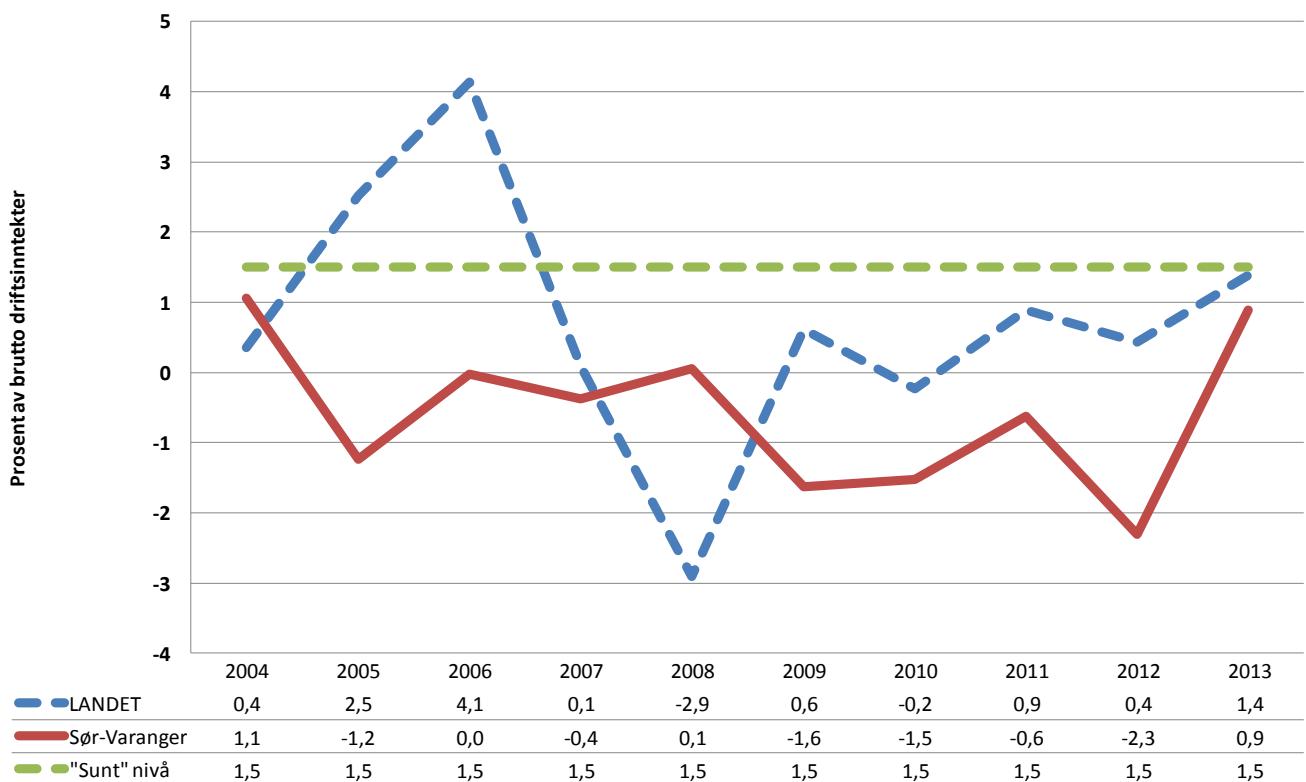
Mer om korrigert netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Men dessverre har netto driftsresultat blitt kraftig forstyrret i mange år. I realiteten har netto driftsresultat vært for høyt, sukret av kunstige inntekter som kommunen ikke burde bruke til drift: Momskompensasjon på investeringer og premieavvik på pensjon.

Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat nettopp for disse to faktorene. Vi kan da anslå at et korrigert resultat på minst 1,5 prosent omtrent vil representere et "sunt" nivå generelt sett; da har kommunen noe egne penger til å finansiere investeringer eller bygge opp disposisjonsfond over tid.

Slik har korrigert netto driftsresultat vært i kommunen de siste ti årene – målt mot landet for øvrig og mot det antatt sunne nivået:

Korrigert netto driftsresultat

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

ØKONOMI	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	-1,6	-1,5	-0,6	-2,3	0,9	▲	9,5	6,3	6,1	4,1	7,3
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (20 %)	-0,5	-0,9	-0,9	-1,5	-0,9	▲	6,2	5,0	5,0	5,6	5,1
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	2,4	3,0	3,4	2,7	1,7	▼	23,6	21,3	21,3	20,8	21,7
NETTO LÅNEGJELD: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	64,6	81,7	106,2	126,9	123,3	▲	23,7	27,9	29,5	23,3	29,7
ENDRING LÅNEGJELD: Endring i prosentpoeng siste fire år (5 %)	-0,5	14,1	56,1	63,2	58,7	▲	-24,6	-19,6	-18,2	-20,2	-18,0
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	0,1	-0,6	-0,4	0,1	0,4	▼	-5,7	-4,3	-3,5	-3,0	-2,9
INVESTERINGER: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	16,2	25,3	33,3	20,0	12,2	▲	3,5	3,4	3,2	2,9	2,7
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	12,4	15,8	21,6	23,9	22,5	▲	5,0	5,2	5,1	4,9	4,6
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	77,2	77,2	92,1	91,4	82,7	▲	22,5	22,7	22,5	21,9	20,9
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	3,3	3,3	3,1	5,0	4,5	▲	0,0	0,2	-0,1	0,3	0,0
LØNNSKOSTNADER: Lønn og sosiale kostnader som andel av samlede brutto driftsinntekter (5 %)	68	64	63	64	63	▲	57	57	56	56	56

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10	ØK11
1	Rømskog	Østfold	4,1	4,9	6,0	6,0	5,5	6,0	4,8	6,0	6,0	5,7	3,4
2	Eidfjord	Hordaland	6,0	6,0	6,0	6,0	4,4	4,8	5,7	5,0	6,0	5,9	6,0
3	Sandefjord	Vestfold	6,0	6,0	6,0	6,0	4,9	6,0	5,1	5,3	6,0	2,9	5,0
4	Suldal	Rogaland	4,6	6,0	6,0	6,0	5,8	5,0	4,4	4,4	6,0	5,4	4,2
5	Skaun	Sør-Trøndelag	5,5	6,0	5,9	4,5	6,0	4,1	5,9	5,7	5,2	3,7	2,8
6	Modalen	Hordaland	6,0	6,0	5,1	6,0	6,0	3,2	5,8	4,4	6,0	4,7	5,4
7	Agdenes	Sør-Trøndelag	6,0	6,0	6,0	6,0	5,0	6,0	5,0	2,7	6,0	6,0	1,1
8	Bindal	Nordland	4,4	5,2	6,0	5,7	5,6	3,5	5,3	6,0	6,0	2,8	2,9
9	Marnardal	Vest-Agder	6,0	6,0	6,0	3,6	5,8	6,0	3,5	4,9	4,4	6,0	1,1
10	Vang	Oppland	6,0	6,0	4,5	6,0	4,3	6,0	5,4	5,6	6,0	4,2	2,2
11	Engerdal	Hedmark	6,0	5,6	3,7	6,0	5,3	6,0	4,7	5,3	5,5	6,0	2,7
12	Forsand	Rogaland	6,0	4,0	6,0	5,3	5,4	6,0	4,6	4,8	6,0	2,2	1,6
13	Masfjorden	Hordaland	4,3	4,5	6,0	5,8	4,8	4,9	5,9	4,7	5,6	4,0	1,4
14	Skjåk	Oppland	5,9	5,6	4,7	6,0	4,4	6,0	5,6	3,6	5,7	5,8	2,7
15	Audnedal	Vest-Agder	3,5	3,4	6,0	3,8	5,9	6,0	6,0	5,8	3,4	4,7	1,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10	ØK11
53	Tinn	Telemark	4,0	3,8	4,4	5,5	3,5	3,7	5,7	5,1	4,0	3,1	4,5
88	Kvinesdal	Vest-Agder	3,7	4,0	4,2	4,2	3,7	5,1	4,2	4,2	2,3	4,7	2,3
137	Sunndal	Møre og Romsdal	4,2	3,7	3,7	4,5	2,9	3,1	5,2	5,3	1,0	4,1	2,9
163	Alta	Finnmark	3,7	3,0	2,2	3,5	5,1	1,4	5,3	5,6	2,4	4,1	4,8
217	Meløy	Nordland	1,2	2,1	2,7	4,5	4,0	2,8	4,4	4,7	2,7	4,2	1,7
222	Fauske	Nordland	2,5	1,6					4,1	3,7	4,2	2,1	3,1
224	Odda	Hordaland	4,8	2,9	2,2	4,0	4,0	2,2	5,0	4,8	2,7	3,3	3,0
233	Tysvær	Rogaland	3,9	3,5	3,3	3,1	3,5	2,8	3,0	2,9	3,7	4,9	2,0
309	Årdal	Sogn og Fjordane	3,5	1,7	1,0	2,8	4,0	3,0	6,0	4,7	1,3	6,0	2,6
376	Lenvik	Troms	1,9	2,0	1,5	2,4	3,6	1,5	4,4	3,7	1,7	3,3	3,3
401	Vadsø	Finnmark	1,4	1,2	1,9	1,8	4,1	1,0	4,3	4,3	1,0	1,0	2,0
414	Sør-Varanger	Finnmark	3,0	2,1	2,0	1,0	1,0	3,1	3,9	1,0	1,4	4,1	3,6
0													
0													
0													

De beste i fylket

Plass	Kommune	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10	ØK11
17	Loppa	4,6	5,1	5,5	5,6	4,8	3,4	6,0	4,3	6,0	5,4	3,6
32	Hasvik	5,4	6,0	5,4	5,8	4,4	3,2	3,3	4,2	5,4	1,8	4,7
57	Berlevåg	3,0	2,1	3,5	6,0	4,5	6,0	5,4	6,0	2,3	2,4	2,9
63	Lebesby	5,0	4,2	3,4	4,4	6,0	2,3	4,3	5,7	1,4	3,5	5,3
132	Kvalsund	3,2	2,7	2,3	4,9	5,0	2,8	5,5	6,0	3,3	2,0	3,7
143	Karasjok	6,0	4,1	1,4	4,6	4,2	2,0	6,0	5,5	3,1	6,0	3,4
163	Alta	3,7	3,0	2,2	3,5	5,1	1,4	5,3	5,6	2,4	4,1	4,8
258	Nordkapp	1,8	2,5	2,2	1,9	6,0	1,0	4,7	4,4	3,3	1,0	4,8
263	Gamvik	4,6	2,3	1,5	3,4	4,5	1,4	4,6	4,2	3,1	3,1	6,0
272	Vardø	6,0	4,9	6,0	1,0	1,0	3,4	1,0	1,0	2,1	1,5	6,0
278	Nesseby	2,8	3,6	4,7	2,7	2,4	3,3	1,5	1,0	2,1	4,7	3,1
303	Kautokeino	2,8	1,1	1,0	4,2	3,7	2,2	5,7	5,2	1,8	6,0	2,9
336	Hammerfest	3,9	2,8	2,6	1,0	5,1	1,0	1,0	1,6	1,6	6,0	6,0
342	Porsanger	1,8	1,0	1,0	4,0	5,0	2,3	1,9	3,7	1,9	3,4	4,6
387	Måsøy	4,5	2,5	2,5	2,7	1,1	1,7	4,7	1,0	2,6	5,6	4,3

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10	ØK11
70	Gausdal	1,0	3,2	5,8	3,3	4,8	4,0	4,6	3,3	1,9	3,1	4,3
78	Oppdal	4,0	4,2	3,3	4,7	5,3	3,2	3,6	3,6	3,2	4,1	5,9
96	Råde	4,6	3,8	2,7	4,4	4,6	2,5	5,2	5,6	3,2	4,2	4,6
114	Nord-Fron	4,3	3,5	3,3	4,9	2,8	4,3	5,2	3,2	3,4	5,9	4,7
165	Rana	2,9	2,8	2,9	4,4	4,4	2,4	5,1	5,4	2,8	1,0	3,8
182	Narvik	3,5	3,2	1,5	3,8	5,0	4,3	5,2	5,9	2,9	1,0	1,9
200	Målselv	2,6	2,8	2,0	3,4	4,7	1,8	4,7	5,0	4,5	3,2	4,6
212	Bardu	3,2	2,4	2,6	2,9	4,2	1,8	6,0	5,5	2,7	3,9	2,5
240	Austrheim	2,6	2,5	2,4	4,5	5,1	3,7	2,8	2,2	3,2	4,2	1,0
250	Åmot	2,0	1,2	2,7	2,9	4,3	1,8	5,3	3,9	1,8	6,0	4,4
293	Tynset	3,5	3,2	2,4	3,6	3,2	2,3	3,9	3,7	1,8	4,1	2,4
342	Porsanger	1,8	1,0	1,0	4,0	5,0	2,3	1,9	3,7	1,9	3,4	4,6
375	Vefsn	2,6	3,2	3,6	2,4	1,2	2,6	1,0	1,9	1,9	3,9	3,2
378	Nordreisa	3,9	2,7	1,0	2,5	3,9	1,3	3,2	3,9	1,8	3,3	3,1
414	Sør-Varanger	3,0	2,1	2,0	1,0	1,0	3,1	3,9	1,0	1,4	4,1	3,6

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

ØKONOMI	Topp 5 % i Kommune-Norge						Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014			KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	9,5	6,3	6,1	4,1	7,3	▲	85	35	53	33	77	
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (20 %)	6,2	5,0	5,0	5,6	5,1	▼	45	27	53	66	50	
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	23,6	21,3	21,3	20,8	21,7	▲	61	58	46	53	47	
NETTO LÅNEGJELD: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	24	28	29	23	30	▼	53	37	47	57	47	
ENDRING LÅNEGJELD: Endring i prosentpoeng siste fire år (5 %)	-25	-20	-18	-20	-18	▼	55	36	50	51	44	
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	-5,7	-4,3	-3,5	-3,0	-2,9	▼	76	48	32	52	56	
INVESTERINGER: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,5	3,4	3,2	2,9	2,7	▲	52	50	53	51	50	
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	5,0	5,2	5,1	4,9	4,6	▲	46	47	57	60	60	
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	23	23	23	22	21	▲	47	40	45	48	52	
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	0,0	0,2	-0,1	0,3	0,0	▲	66	17	61	13	74	
LØNNSKOSTNADER: Lønn som andel av samlede brutto driftsinntekter (5 %)	57	57	56	56	56	▲	66	52	44	66	44	

Enhetskostnader

Teller 5 % av det samlede barometeret

ENHETSKOSTNADER	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
HJEMMETJENESTE: Per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 % vekt innen sektoren)	5,6	4,8	4,1	4,6	4,3	39	110	184	136	161	⬇️
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	4,2	4,0	3,3	4,9	4,9	301	309	346	118	118	➡️
SYKEHJEMSPLASS: Per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	4,5	4,2	4,1	4,0	6,0	138	162	187	246	2	⬆️
GRUNNSKOLEUNDERVISNING: Per elev, målt mot median i egen kommunegruppe (20 %)	3,9	3,1	1,8	1,3	2,3	226	299	385	397	361	⬆️
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	10	6	14	20	19	⬆️
BARNEVERN: Kostnad per barn med tiltak, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)		4,3	5,0	4,0	4,6		175	109	241	134	⬆️
SOMATISKE TJENESTER: Netto driftsutg per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)				2,5	2,5				323	319	⬆️
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter per mottaker, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	2,8	3,7	4,1	4,3	4,3	364	306	309	252	194	⬆️
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	3,5	4,1	5,2	5,1	4,9	289	185	67	86	95	⬇️
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	3,2	3,7	4,4	4,5	3,7	323	252	160	163	246	⬇️

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. 100 = kommunen driver som medianen i egen kommunegruppe.

Hva forteller tallene?

Denne indikatoren er først og fremst med for å vise om kommunen er dyr eller rimelig i forhold til sammenliknbare kommuner. I denne sektoren er billig = høy karakter. I årets barometer er målingen lagt helt om. **Vi vurderer nå hver kommune mot medianen i egen kommunegruppe.** Har kommunen en verdi på 120, betyr det at enhetskostnaden er 20 prosent høyere enn mediankommunen. Er kommunens verdi 80, er kostnaden 20 prosent lavere. I tabellene på to de neste sidene kan du se hvordan kommunen ligger an målt i kroner.

Kostnaden per bruker i hjemmetjenesten ligger 6 prosent under normalen i kommunegruppa. Måler vi kostnaden per leverte time, er kommunen 14 prosent billigere enn medianen. Regnestykket er usikkert, men kan indikere at Sør-Varanger leverer hver time ganske effektivt målt mot liknende kommuner.

Sør-Varanger er rimeligere enn normalen på sju av ti nøkkeltall. En sykehjemsplace ble omtrent halvert i kostnad i fjor, kan det virkelig være riktig? Barnehagene ligger om lag 20 prosent under normalen i kostnad, det er bra. Det er bare utgiftene til somatiske tjenester som ligger høyt over medianen.

Administrasjon er en vanskelig post å sammenlikne mellom kommunene. Forskjell i regnskapsføring kan spille en vesentlig rolle. I utgangspunktet må det være bra å kostnadsføre så mye som mulig ute på tjenestestedene – for det er først da den reelle kostnaden ved tilbudet framkommer. Nasjonalt ser vi at pengebruken på administrasjon går kraftig ned, ikke minst fordi Oslo nå fører mye større andel av sine kostnader ute på tjenestene i stedet. Sør-Varanger ligger 3 prosent over normalen i kommunegruppa.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

ENHETSKOSTNADER	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
HJEMMETJENESTE: Korr. brutto utg/mottaker, mot median i egen kommunegr (10 % vekt innen)	65	84	97	88	94	⬇️	57	57	57	58	56
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	122	124	135	86	86	⬇️	58	54	59	58	60
SYKEHJEMSPLASS: Korrigert brutto utgifter per plass, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	95	96	99	102	49	⬆️	80	77	80	81	78
GRUNNSKOLEUNDERVISNING: Per elev, målt mot median i egen kommunegruppe (20 %)	101	105	114	116	110	⬆️	84	83	82	80	81
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	79	74	80	83	81	⬆️	82	84	83	83	83
BARNEVERN: Netto utgifter per barn med tiltak, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)		96	85	105	89	⬆️		54	58	60	56
SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)				116	116	⬇️				74	73
SOSIALTJENESTE: Korrigerte driftsutgifter per mottaker, målt mot median i egen kommunegr (5 %)	161	125	131	109	96	⬆️	42	39	37	35	34
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	110	98	82	85	86	⬇️	68	69	69	70	69
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	116	105	95	94	103	⬇️	69	68	71	70	70

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. 100 = kommunen driver som medianen i egen kommunegruppe.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i denne sektoren nå måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

I denne tabellen kan du se hvordan kommunen ligger an målt i kroner målt mot egen kommunegruppe:

KOSTNADER PER ENHET I KRONER SISTE ÅR	Kommunen	Kommune-gruppa	Diff
HJEMMETJENESTE: Korr. brutto utg/mottaker, mot median i egen kommunegr (10 % vekt innen sektoren)	216 897	230 659	13 762
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	333	388	55
SYKEHJEMSPLASS: Korrigert brutto utgifter per plass, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	537 275	1 090 030	552 755
GRUNNSKOLEUNDERVISNING: Per elev, målt mot median i egen kommunegruppe (20 %)	100 907	92 097	-8 810
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	44	54	10
BARNEVERN: Netto utgifter per barn i barnevernet, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	84 502	94 747	10 245
SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	1 253	1 077	-176
SOSIALTJENESTE: Korrigerte driftsutgifter per mottaker, målt mot median i egen kommunegr (5 %)	39 979	41 605	1 626
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	2 301	2 662	361
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	4 248	4 129	-119

Enhetskostnadene over tid - målt i 2013-kroner

ENHETSKOSTNAD I 2013-KRONER	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	SNITT 5 ÅR
HJEMMETJENESTE: Korr. brutto utg/mottaker, mot median i egen kommunegr (10 % vekt innen sektoren)	149 971	189 892	225 557	210 023	216 897	198 468
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	539	556	558	354	333	468
SYKEHJEMSPLASS: Korr. brutto utgifter per plass, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	984 069	983 969	1 004 400	1 151 029	537 275	932 149
GRUNNSKOLEUNDERVISNING: Per elev, målt mot median i egen kommunegruppe (20 %)	91 939	99 745	103 968	107 818	100 907	100 875
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	41	39	43	45	44	42
BARNEVERN: Netto utgifter per barn i barnevernet, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)		86 939	81 567	110 748	84 502	90 939
SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)				1 289	1 253	1 271
SOSIALTJENESTE: Korrigerte driftsutgifter per mottaker, målt mot median i egen kommunegr (5 %)	56 381	60 508	59 085	52 370	39 979	53 665
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	2 772	2 617	2 299	2 360	2 301	2 470
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	4 394	4 276	4 211	4 440	4 248	4 314

Tabellen viser kommunens egne kostnader – denne tabellen måler altså kommunen mot seg selv. Grønn farge: Lavere kostnad enn gjennomsnittet siste fem år. Rød farge: Høyere kostnad enn snittet siste fem år. Tidligere år er justert med basis i kommunal deflator. Kilde: Teknisk beregningsutvalg.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	ENH1	ENH2	ENH3	ENH4	ENH5	ENH6	ENH7	ENH8	ENH9	ENH10
1	Nordreisa	Troms	3,7	5,2	4,9	6,0	6,0	5,1		5,7	6,0	6,0
2	Smøla	Møre og Romsdal	5,2	6,0	5,8	4,8	6,0	6,0	1,7	4,3	4,8	6,0
3	Dyrøy	Troms	4,4	6,0	5,4	6,0	5,3	5,1	4,8	2,8	5,2	5,9
4	Vardø	Finnmark	6,0	4,2	4,0	4,3	6,0	5,0		6,0	5,3	4,1
5	Froland	Aust-Agder	5,3	5,8	4,3	4,5	6,0	5,2	4,3	3,2	6,0	3,6
6	Agdenes	Sør-Trøndelag	4,0	6,0	4,3	5,5	5,4	3,2	5,0	5,3	5,6	3,9
7	Vestby	Akershus og Oslo	5,5	5,3	4,6	3,6	5,3	4,9	5,5	4,1	5,4	5,4
8	Snåsa	Nord-Trøndelag	5,3	4,5	6,0	6,0	5,6	3,3	3,8	3,3	3,6	5,4
9	Sør-Aurdal	Oppland	4,8	2,9	5,6	5,0	5,1	4,1	4,5	5,4	5,1	5,6
10	Hå	Rogaland	4,1	4,3	3,3	5,4	4,5	4,5	5,7	5,2	5,9	4,8
11	Skjervøy	Troms	4,4	4,4	4,9	4,6	3,9	5,3	5,2	5,8	5,7	3,9
12	Grane	Nordland	4,4	1,0	4,1	6,0	6,0	3,6	4,2	5,6	6,0	4,7
13	Hornindal	Sogn og Fjordane	4,2	6,0	6,0	6,0	3,9	6,0		1,0	6,0	5,6
14	Våler (Østf.)	Østfold	4,3	5,7	3,9	4,1	5,4	2,7	6,0	4,1	5,7	6,0
15	Midtre Gauldal	Sør-Trøndelag	5,7	5,2	2,8	3,6	5,2	5,6	5,7	4,5	5,4	2,5

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	ENH1	ENH2	ENH3	ENH4	ENH5	ENH6	ENH7	ENH8	ENH9	ENH10
30	Lenvik	Troms	4,4	5,3	5,4	4,9	3,7	5,2	4,8	3,7	4,0	4,1
47	Sunndal	Møre og Romsdal	5,0	4,4	5,0	3,5	4,5	6,0	3,9	3,3	5,0	4,7
50	Alta	Finnmark	2,7	4,1	3,7	4,7	4,7	4,4	4,9	5,6	3,6	5,7
52	Sør-Varanger	Finnmark	4,3	4,9	6,0	2,3	6,0	4,6	2,5	4,3	4,9	3,7
137	Fauske	Nordland	5,0	3,7	2,0	4,4	4,9	3,9	4,0	4,1	4,2	4,7
154	Tysvær	Rogaland	2,6	4,4	3,3	4,5	3,9	4,6	3,5	5,2	5,1	4,6
279	Årdal	Sogn og Fjordane	3,3	4,4	4,2	2,6	5,3	4,1	1,7	3,4	4,5	1,6
328	Vadsø	Finnmark	2,6	4,2	1,0	3,9	4,1	4,3	4,5	4,5	2,2	1,0
334	Meløy	Nordland	4,6	4,3	5,6	1,0	4,1	3,0	3,8	4,5	1,0	1,0
382	Kvinesdal	Vest-Agder	1,9	1,8	3,7	3,6	3,9	3,8	2,4	2,1	4,9	4,2
390	Odda	Hordaland	3,7	4,6	3,9	1,0	3,3	3,6	1,0	4,5	2,8	2,4
396	Tinn	Telemark	4,6	4,8	5,5	2,6	1,9	3,6	1,0	3,5	1,0	1,0
0												
0												
0												

De beste i fylket

Plass	Kommune	ENH1	ENH2	ENH3	ENH4	ENH5	ENH6	ENH7	ENH8	ENH9	ENH10
4	Vardø	6,0	4,2	4,0	4,3	6,0	5,0		6,0	5,3	4,1
26	Hammerfest	4,0		1,0	6,0	6,0	4,9		3,9	6,0	6,0
27	Porsanger	6,0	3,4	6,0	4,1	3,9	3,4	4,7	5,6	5,0	4,6
50	Alta	2,7	4,1	3,7	4,7	4,7	4,4	4,9	5,6	3,6	5,7
52	Sør-Varanger	4,3	4,9	6,0	2,3	6,0	4,6	2,5	4,3	4,9	3,7
59	Hasvik	4,0	3,3	6,0	2,8	5,8	6,0	3,0	5,1	2,1	3,8
112	Nordkapp	5,7	3,5	1,5	6,0	3,8	5,4	5,4	3,0	4,5	2,6
135	Tana	3,4	5,2	4,6	3,8	4,3	4,4	3,4	5,8	3,2	1,7
158	Karasjok	2,4	5,5	4,5	3,1	4,9	6,0		3,3	3,6	
200	Måsøy	4,8	2,0	4,4	2,2	6,0		4,6	4,0	2,4	3,6
204	Nesseby	4,9	5,3	1,3	2,5	5,8	1,8	6,0	1,0	6,0	5,5
228	Lebesby	4,6	2,4	1,9	3,3	4,9	5,0	5,3	4,5	3,5	1,2
239	Båtsfjord	2,6	2,8	3,2	3,5	6,0	2,9		4,2	2,3	5,7
328	Vadsø	2,6	4,2	1,0	3,9	4,1	4,3	4,5	4,5	2,2	1,0
339	Gamvik	3,9	1,0	1,0	1,0	3,9	5,8	5,5	6,0	4,5	2,6

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	ENH1	ENH2	ENH3	ENH4	ENH5	ENH6	ENH7	ENH8	ENH9	ENH10
1	Nordreisa	3,7	5,2	4,9	6,0	6,0	5,1		5,7	6,0	6,0
27	Porsanger	6,0	3,4	6,0	4,1	3,9	3,4	4,7	5,6	5,0	4,6
48	Målselv	4,9	6,0	3,4	3,3	6,0	5,0	4,8	3,2	1,8	3,3
52	Sør-Varanger	4,3	4,9	6,0	2,3	6,0	4,6	2,5	4,3	4,9	3,7
74	Åmot	4,0	5,0	3,6	5,3	4,5	4,1	3,8	5,5	4,5	1,0
159	Narvik	2,8	4,4	3,1	3,9	4,3	3,9	4,6	5,0	4,9	4,6
161	Oppdal	3,4	4,1	4,5	4,1	3,1	5,5	5,2	3,3	3,6	5,0
165	Rana	4,2	4,9	5,2	2,3	5,5	4,2	3,2	3,3	2,9	3,5
206	Bardu	5,6	5,2	3,0	3,7	3,6	4,8	4,9	1,3	3,2	4,6
299	Gausdal	5,9	5,4	3,1	2,2	4,1	2,8	3,6	3,1	1,8	3,3
338	Nord-Fron	5,0	4,6	4,8	1,7	1,8	4,6	3,8	5,5	2,5	1,5
345	Råde	3,1	3,2	2,4	3,0	3,7	3,9	3,3	4,8	4,1	2,6
357	Tynset	2,9	4,4	2,4	2,6	3,7	5,7	4,8	1,0	1,9	3,6
362	Vefsn	4,6	4,2	4,0	2,0	4,3	4,3	1,0	1,2	3,6	4,3
365	Austrheim	1,0			2,9	2,7	3,7	2,7	5,6	4,0	3,4

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe – som i tilfellet for enhetskostnadene: Halvparten vil alltid ligge dårligere an enn medianen.

ENHETSKOSTNADER	Topp 5 % i Kommune-Norge						Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014			KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
HJEMMETJENESTE: Korrig. brutto utg/mottaker, mot median i egen kommunegr (10 % vekt innen)	57	57	57	58	56	↑		53	56	47	47	
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	58	54	59	58	60	↓		49	48	54	46	
SYKEHJEMSPLASS: Korrig. brutto utgifter per plass, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	80	77	80	81	78	↑		49	47	46	53	
GRUNNSKOLEUNDERVISNING: Per elev, målt mot median i egen kommunegruppe (20 %)	84	83	82	80	81	↓	50	56	50	54	44	
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	82	84	83	83	83	↑	54	50	48	51	49	
BARNEVERN: Netto utgifter per barn med tiltak, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)		54	58	60	56	↑			48	53	50	
SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)				74	73	↑						49
SOSIALTJENESTE: Korrigerte driftsutgifter per mottaker, målt mot median i egen kommunegr (5 %)	42	39	37	35	34	↑		54	43	50	52	
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	68	69	69	70	69	↑		54	52	48	43	
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	69	68	71	70	70	↑	43	51	46	53	43	

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Nærmiljø, klima og energi

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

NÆRMILJØ, KLIMA OG ENERGI	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
ENERGIKOSTNADER: Per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)	3,3	3,1	2,7	2,0	3,3	255	323	347	378	252	↑
BYGGAREAL: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (10 %)	3,7	3,8	3,6	4,6	3,7	285	282	281	218	275	↓
DISPENSASJON: Andel søknader om nybygg i strandsonen innvilget, minus erstatningsbygg (10 %)			2,3	1,0	1,0			58	64	62	↑
KLIMA: Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp (10 %)	6,0	1,0	6,0	6,0	6,0	1	234	2	2	1	↑
REKREASJON: Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder (20 %)	1,4	1,4	1,4	1,1	1,1	197	189	180	227	227	➡
MYKE TRAFIKANTER: Sykkel-, gangveier/turstier mv. med kommunalt driftsansvar (10 %)	4,2	4,2	4,2		1,6	88	89	79		109	
TURSTIER: Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk (10 %)	1,1	1,1	1,1		1,2	276	285	256		203	
SKILØYPER: Samlet lengde maskinpreparerte løyper (10 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	1,1	15	14	15	17	262	↓

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Indikatoren er svært lavt vektet, delvis fordi vi er usikre på kvaliteten på tallene og fordi det er en klar mangel på gode, nasjonale nøkkeltall innen sektoren. For eksempel finnes ikke kommunebaserte tall for klimagassutslipp.

Energikostnader og effektiv bygging kan ses som en indikator på den energibelastningen kommunen står for. I utgangspunktet må det være bra å ha effektive bygg med lave kostnader per kvadratmeter. Nasjonalt økte energikostnadene med rundt 1 prosent det siste året, målt per kvadratmeter.

For øvrig har vi stort sett samlet nøkkeltall som gir et bilde på muligheten for aktivt fritid. Geografi vil ha mye å si for flere av disse nøkkeltallene, som for eksempel for skiløyper. En del kommuner som har gang- og sykkelsti langs riksvei, som er Statens veivesens ansvar, vil også ha et bedre tilbud av gang- og sykkelveier enn det som framkommer av disse tallene.

Leke- og rekreasjonsarealer i tettsteder kan gi et bilde på hvorvidt kommunen prioritærer "grønne lunger" og tilgangen til friområder der folk bor.

Andel innvilgte dispensasjoner i strandsonen kan si noe om kommunens vilje til å bryte de rikspolitiske retningslinjene. Vi holder erstatningsbygg utenom regnestykket.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

NÆRMILJØ, KLIMA OG ENERGI	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
ENERGIKOSTNADER: Per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)	126	164	154	156	127	▲	66	78	75	67	70
BYGGAREAL: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (10 %)	7,2	7,1	7,2	6,1	7,3	▼	3,7	3,7	3,7	3,8	3,6
DISPENSASJON: Andel søknader om nybygg i strandsonen innvilget, minus erstatningsbygg (10 %)			80	100	100	➡	0	0	23	44	0
KLIMA: Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp (10 %)	1	0	1	1	1	➡	1	1	1	1	1
REKREASJON: Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder (20 %)	11	11	10	4	4	➡	147	146	136	134	134
MYKE TRAFIKANTER: Sykkel-, gangveier/turstier mv. med kommunalt driftsansvar (10 %)	64	64	64		11		100	100	100		100
TURSTIER: Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk (10 %)	26	25	25		64		874	996	1 092		1 211
SKILØYPER: Samlet lengde maskinpreparerte løyper (10 %)	300	300	300	300	7	▼	278	291	300	300	376

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
1	Øvre Eiker	Buskerud	4,9	4,9		6,0	4,1	6,0	1,1	3,9
2	Oslo kommune	Akershus og Oslo	4,9	5,9	1,0	6,0		5,5	1,0	6,0
3	Hol	Buskerud	5,5	3,3				5,3	4,7	6,0
4	Nordre Land	Oppland	3,8	4,0		6,0		6,0	1,0	6,0
5	Trondheim	Sør-Trøndelag	4,4	6,0	1,0	6,0		6,0	1,0	3,9
6	Ål	Buskerud	5,4	4,3		6,0	1,1	4,9	3,3	6,0
7	Vefsn	Nordland	3,8	5,0		6,0	3,3	6,0	1,3	3,1
8	Rælingen	Akershus og Oslo	3,6	5,6		6,0		6,0	1,1	1,9
9	Skedsmo	Akershus og Oslo	3,9	5,3		6,0		6,0	1,0	1,9
10	Nord-Fron	Oppland	1,7	4,3		6,0	6,0			6,0
11	Hof	Vestfold	3,6	5,1		6,0	6,0		4,0	2,0
12	Kristiansand	Vest-Agder	5,5	4,9	2,1	6,0	3,8	6,0	1,2	1,9
13	Nedre Eiker	Buskerud	3,8	6,0		6,0	1,5	6,0	1,0	2,3
14	Malvik	Sør-Trøndelag	2,1	6,0		6,0		6,0	1,1	1,8
15	Skien	Telemark	4,8	4,3		6,0		6,0	1,0	2,7

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
21	Alta	Finnmark	4,0	5,3	2,0	6,0		6,0	1,1	1,9
60	Odda	Hordaland	4,5	3,1		6,0	2,0	6,0	1,4	1,8
208	Årdal	Sogn og Fjordane	1,4	3,3		6,0	4,4	2,7	1,5	2,0
238	Sunddal	Møre og Romsdal	4,7	4,1		6,0	1,3	1,6	1,3	1,3
272	Kvinesdal	Vest-Agder	4,7	3,0		6,0	1,5	1,2	1,7	1,5
294	Lenvik	Troms	3,3	3,8	1,0	6,0	1,2	1,1	1,7	2,5
297	Fauske	Nordland	3,5	5,1		1,0	1,3	1,0	1,4	1,9
301	Sør-Varanger	Finnmark	3,3	3,7	1,0	6,0	1,1	1,6	1,2	1,1
304	Meløy	Nordland	2,9	4,1	1,0	6,0	1,5	1,0	1,2	1,2
0										
0										
0										
0										
0										

Kommuner som ikke har levert tall, får karakteren 3,5 (midt på treet).

De beste i fylket

Plass	Kommune	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
21	Alta	4,0	5,3	2,0	6,0		6,0	1,1	1,9
121	Tana	4,3	3,1		6,0	5,6	1,5	2,5	3,5
285	Vardø	3,4	2,8		1,0			1,0	1,4
289	Gamvik	3,5	1,0		1,0	1,6	6,0	1,2	1,1
299	Båtsfjord	5,3	2,0		6,0	1,3	1,0	1,5	1,1
301	Sør-Varanger	3,3	3,7	1,0	6,0	1,1	1,6	1,2	1,1
303	Karasjok	2,2	3,1		1,0	1,2		1,3	1,7
329	Hammerfest	4,8	2,0		1,0	1,5	1,0	1,1	1,4
331	Lebesby	3,2	1,8		1,0	1,0	1,0	2,1	1,5
333	Loppa	3,1	1,0	1,0	6,0	1,1	1,0	1,4	1,1
0									
0									
0									
0									
0									

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
7	Vefsn	3,8	5,0		6,0	3,3	6,0	1,3	3,1
10	Nord-Fron	1,7	4,3		6,0	6,0			6,0
32	Rana	4,9	3,9		6,0	1,0	6,0	1,3	3,2
67	Gausdal	2,2	4,7		6,0		1,0	6,0	4,3
93	Råde	4,5	5,9	1,0	6,0	2,8	3,2	1,4	2,2
125	Oppdal	3,6	4,3		6,0	1,5	2,6	2,3	3,6
137	Tynset	2,9	3,6		6,0		1,0	2,5	6,0
158	Narvik	3,6	4,8	1,0	6,0	1,1		1,0	
219	Åmot	2,2	3,8		6,0	1,9	1,0	1,9	5,0
249	Målselv	2,8	4,1		6,0		1,0	1,1	1,8
262	Nordreisa	3,2	3,8			1,2	3,0	1,1	2,2
264	Austrheim	2,7	4,7	1,0	6,0	2,8	1,7	2,0	1,0
278	Bardu	2,2	3,2		1,0	1,9	4,1	2,4	1,5
301	Sør-Varanger	3,3	3,7	1,0	6,0	1,1	1,6	1,2	1,1
0									

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

NÆRMILJØ, KLIMA OG ENERGI	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
ENERGIKOSTNADER: Per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)	66	78	75	67	70	⬇️	42	20	69	68	38
BYGGAREAL: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (10 %)	3,7	3,7	3,7	3,8	3,6	⬆️	47	47	52	51	54
DISPENSASJON: Andel søknader om nybygg i strandsonen innvilget, minus erstatningsbygg (10 %)	0	0	23	44	0	⬆️	54	42	41	42	44
KLIMA: Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp (10 %)	1	1	1	1	1	➡️	93	84	81	49	
REKREASJON: Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder (20 %)	147	146	136	134	134	➡️	42	69	27	37	
MYKE TRAFIKANTER: Sykkel-, gangveier/turstier mv. med kommunalt driftsansvar (10 %)	100	100	100		100		45	58	71		
TURSTIER: Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk (10 %)	874	996	1 092		1 211		47	40	38		
SKILØYPER: Samlet lengde maskinreparerte løyper (10 %)	278	291	300	300	376	⬆️	71	67	67	76	77

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Saksbehandling

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

SAKSBEHANDLING	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 % vekt innen sektoren)	3,9	4,2	4,8	5,2	4,7	193	168	127	74	134
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	3,2	5,3	4,3	2,3	3,9	304	49	123	312	183
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	1,0	5,4	6,0	6,0	6,0	377	229	1	1	1
ETT-TRINNS SØKNADER (3 ukers frist): Behandlingstid (20 %)	1,0	4,0	3,8	3,4	6,0	347	239	236	218	17
RAMMESØKNADER: Behandlingstid (20 %)	1,0	3,4	4,1	5,7	3,7	345	253	213	28	203
ENKLE TILTAK UTEN ANSVARSRETT: Behandlingstid (20 %)				4,1	5,3				235	74

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Sektoren er lavt vektet, og vi er usikre på kvaliteten på tallene. Mange kommuner har ikke levert data, og det er all grunn til å stille spørsmål ved kommuner som ikke klarer å rapportere som de skal. Det er samtidig viktig å vise fram tallene, og det må være kommunenes ansvar å få høyere kvalitet på rapporteringen.

En annen utfordring er at det finnes svært få tall for saksbehandlingstid i Kommune-Norge. Eierne (innbyggerne) får nesten aldri vite hvor lang tid det tar å få en sak behandlet. I all hovedsak kommer saksbehandlingstid bare fram knyttet til tekniske tjenester.

Nøkkeltallene bør gi en indikasjon på om kommunen er rask eller treg hva gjelder behandling av bygge- og reguleringssaker, som må kunne regnes som noen av de viktigste søkerne som kommer inn.

Det finnes ikke publiserte data om for eksempel saksbehandlingstid for PP-tjenesten eller for søknad om sykehjemsplass. Vi har heller ingen data om faktisk saksbehandlingstid i barnevernet – bare tall for andelen saker som bryter tidsfristene (se barnevern-delen av barometeret).

I det endelige barometeret er ett-trinns søkerne erstattet med den delen som har tre ukers behandlingsfrist, siden SSB har splittet disse dataene i to i juni. Enkle tiltak er også presisert til å være enkle tiltak uten ansvarsrett.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

SAKSBEHANDLING	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 % vekt innen sektoren)	270	262	210	161	160	▲	90	77	63	52	0
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	120	30	60	100	60	▲	20	14	20	20	7
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	50	4	0	0	0	➡	0	0	0	0	0
ETT-TRINNS SØKNADER (3 ukers frist): Behandlingstid (20 %)	60	20	19	18	6	▲	7	4	5	5	6
RAMMESØKNADER: Behandlingstid (20 %)	120	45	31	5	40	▼	9	8	4	0	7
ENKLE TILTAK UTEN ANSVARSRETT: Behandlingstid (20 %)				18	10	▲				5	5

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
1	Odda	Hordaland	5,2	6,0	6,0	6,0	5,6	6,0
2	Ørsta	Møre og Romsdal	4,7	5,1	6,0	6,0	6,0	6,0
3	Kvalsund	Finnmark	6,0	5,1	6,0	6,0	5,4	5,9
4	Nordkapp	Finnmark		6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
5	Tokke	Telemark	5,0	6,0	6,0	5,8	5,5	5,7
6	Sør-Fron	Oppland	6,0	4,5	5,8	5,7	6,0	5,7
7	Gamvik	Finnmark	6,0	3,6	6,0	6,0	6,0	5,7
8	Lebesby	Finnmark		5,5	6,0	6,0	5,8	6,0
9	Kvæfjord	Troms	6,0	4,6	6,0	6,0	4,8	6,0
10	Lund	Rogaland		6,0	5,8	5,7	6,0	5,7
11	Leka	Nord-Trøndelag	5,8	5,7	6,0	5,8	4,4	6,0
12	Vågsøy	Sogn og Fjordane	3,2	5,9	6,0	6,0	5,4	6,0
13	Åmli	Aust-Agder	6,0	4,9	5,8	5,2	6,0	5,3
14	Namsskogan	Nord-Trøndelag		5,6	6,0	6,0	5,3	6,0
15	Sauherad	Telemark		5,4	6,0	5,8	5,5	6,0

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
1	Odda	Hordaland	5,2	6,0	6,0	6,0	5,6	6,0
58	Kvinesdal	Vest-Agder	5,9	1,6	6,0	5,4	4,7	6,0
81	Sør-Varanger	Finnmark	4,7	3,9	6,0	6,0	3,7	5,3
172	Meløy	Nordland			6,0	3,9	3,7	5,7
191	Tinn	Telemark	4,0	4,7	5,2	4,5	3,7	4,3
219	Tysvær	Rogaland		2,4	5,8	4,6	2,6	5,6
267	Sunndal	Møre og Romsdal	6,0	1,8	3,2	3,2	3,5	4,7
364	Alta	Finnmark	1,0	5,3	4,8	1,0	1,8	1,0
369	Fauske	Nordland	3,8	2,8	1,0	1,0	1,5	1,0
370	Lenvik	Troms	4,4	1,0	2,2	1,0	1,5	1,0
0								
0								
0								
0								
0								

Kommuner som ikke har levert tall, får karakteren 3,5 (midt på treet).

De beste i fylket

Plass	Kommune	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
3	Kvalsund	6,0	5,1	6,0	6,0	5,4	5,9
4	Nordkapp		6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
7	Gamvik	6,0	3,6	6,0	6,0	6,0	5,7
8	Lebesby		5,5	6,0	6,0	5,8	6,0
38	Hasvik	6,0	5,1	6,0	3,9	5,1	6,0
81	Sør-Varanger	4,7	3,9	6,0	6,0	3,7	5,3
89	Kautokeino		4,5	6,0	4,6	4,4	6,0
134	Karasjok	5,0	4,7	6,0	4,6	3,9	4,3
149	Båtsfjord	6,0	5,5	6,0	4,0	3,2	4,1
189	Vardø		5,4	6,0	4,0	2,7	5,3
194	Hammerfest	4,5	4,9	3,8	4,3	4,3	4,1
208	Berlevåg			3,0	4,2	4,7	5,0
278	Porsanger	3,1			4,6	2,4	4,6
286	Tana		2,3	5,8	4,6	2,0	3,9
349	Nesseby		3,9	1,0	1,0		3,9

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
31	Nordreisa	5,5	5,4	6,0	4,8	5,6	4,9
42	Nord-Fron	4,9		6,0	5,7	4,7	5,7
56	Målselv	4,5	5,2	6,0	5,4	4,4	5,3
81	Sør-Varanger	4,7	3,9	6,0	6,0	3,7	5,3
103	Bardu	5,0	2,8	6,0	4,6	5,4	4,6
106	Vefsn	5,0	4,6	6,0	5,1	4,7	3,9
113	Gausdal	1,4	4,1	5,4	5,2	5,8	4,7
116	Austrheim	2,6	5,9	6,0	4,8	4,4	4,7
120	Råde	3,5	4,6	5,2	4,6	4,4	5,3
140	Rana	4,5	6,0	4,4	4,0	4,7	4,3
247	Åmot	4,1	2,4	3,4	4,0	5,0	
278	Porsanger	3,1			4,6	2,4	4,6
279	Oppdal	4,3	5,1	4,6	4,5	1,8	3,3
290	Tynset	5,1	4,6	4,6	2,3	1,5	5,1
326	Narvik	2,2	1,7	5,0	3,9	2,8	3,0

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

SAKSBEHANDLING	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 % vekt innen sektoren)	90	77	63	52	0	▲	44	41	54	52	59
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	20	14	20	20	7	▲	48	52	48	52	68
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	0	0	0	0	0	➡	44	41	56	56	45
ETT-TRINNS SØKNADER: Behandlingstid (20 %)	7	4	5	5	6	⬇	58	51	50	48	
RAMMESØKNADER: Behandlingstid (20 %)	9	8	4	0	7	⬇	43	59	55	39	
ENKLE TILTAK: Behandlingstid (20 %)				5	5	➡					51

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Vann, avløp og renovasjon

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

VANN, AVLØP OG RENOVASJON	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
HUSHOLDNINGSAVFAELL: Kilo per innbygger (15 % vekt innen sektoren)	5,4	4,5	5,4	6,0	4,4	39	145	43	9	163	⬇️
AVFALLSSORTERING: Andel husholdningssavfall utsortert (10 %)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	419	419	412	402	413	⬇️
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	5,3		5,4	5,0	5,3	56		76	129	99	⬆️
VANNLEKKASJE: Per meter ledning per år (20 %)	1,8		2,6	1,0	1,0	215		239	276	270	⬆️
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste fem år (5 %)	1,8		2,1	3,8	4,8	125		147	55	27	⬆️
FORNYING: Andel fornyet ledningsnett siste fem år, avløp (5 %)	2,5	2,5	3,0	5,5	6,0	100	94	85	18	16	⬆️
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (10 %)	2,6		2,5	1,8	1,9	223		276	293	294	⬇️
ALDER: Beregnet snittalder for spillovannsnett (10 %)	2,0	3,9	4,0	4,0	4,0	324	152	159	165	161	⬆️
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiring (10 %)	4,5	4,7	4,3	3,9	4,2	112	100	129	157	148	⬆️

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Sektoren er lavt vektet i det samlede barometeret. Nøkkeltallene skal gi et inntrykk av tilstanden innenfor de viktigste selvkostområdene.

I likhet med andre lavt vektete sektorer, er det til dels mangel på data fra kommunene. De som ikke har rapportert får karakteren 3,5 i tabellene.

Hvis årsgebyrene er høye, lite avfall blir sortert, lekkasjene er mange og ledningsnettet ikke blir fornyet, vil det gi et bilde av at kommunen kan forbedre seg. For de fleste vil selvsagt bildet være langt mer nyansert enn som så.

Nasjonalt var det mer avfall i 2013 (2014-barometeret), mens andelen utsortert avfall var konstant. Innen avløp falt utskiftingstakten på spillovannsnettet noe, det samme var tilfellet for vannledningsnettet – etter en kraftig vekst i 2012. Lekkasjene ser også ut til å ha økt noe.

Årsgebyret i seg selv må ikke nødvendigvis være lavt, selv om lave gebyrer gir best uttelling her. Det er særlig *kombinasjonen* av gebyrenes størrelse og de andre faktorene, som er interessante. Hvorfor betale mye hvis det samles inn lite søppel og det ikke investeres i infrastrukturen?

Beregnet snittalder er et usikkert tall, først og fremst i de kommunene der mye av nettet har ukjent alder (i praksis nett med svært høy alder). I noen få kommuner kan snittalderen ha endret seg mye i løpet av ett år, det skal henge sammen med at andelen nett med ukjent alder har gått ned.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

VANN, AVLØP OG RENOVASJON	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
HUSHOLDNINGSAVFALL: Kilo per innbygger (15 % vekt innen sektoren)	269	374	316	258	408	⬇️	230	286	285	300	319
AVFALLSSORTERING: Andel husholdningsavfall utsortert (10 %)	16	21	51	73	70	⬇️	86	90	89	89	89
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	181		171	196	186	⬆️	137	137	120	115	125
VANNLEKKASJE: Per meter ledning per år (20 %)	11,7		8,9	15,1	13,9	⬆️	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (5 %)	0,4		0,5	1,2	1,4	⬆️	2,6	2,4	2,3	2,2	1,8
FORNYING: Andel fornyet ledningsnett siste tre år, avløp (5 %)	0,4	0,5	0,6	1,3	1,2	⬇️	1,5	1,7	1,5	1,5	1,2
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (10 %)	35		35	39	40	⬇️	16	16	16	17	17
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett (10 %)	34	29	28	28	28	➡️	14	13	13	13	13
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiring (10 %)	7 396	7 498	8 256	8 965	8 994	⬇️	5 512	5 850	6 029	6 269	6 443

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller mäter kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9
1	Lurøy	Nordland	5,8	5,3	3,8	5,9	2,9		6,0	5,9	4,7
2	Time	Rogaland	4,3	6,0	5,6	5,4	1,0		5,1	5,2	6,0
3	Rennesøy	Rogaland	4,3	6,0	5,5	5,7	1,0		4,4	4,3	6,0
4	Aukra	Møre og Romsdal	4,9	5,3	4,7	5,9	6,0	1,4	5,8	3,9	4,0
5	Gjesdal	Rogaland	4,3	6,0	5,1	5,0	2,3	2,4	5,6	5,2	5,7
6	Sola	Rogaland	4,3	6,0	5,1	4,4	2,6	2,7	4,9	5,6	6,0
7	Hå	Rogaland	4,3	6,0	5,4	4,9	1,8	2,1	4,6	4,8	6,0
8	Gjøvik	Oppland	5,3	6,0	5,4	4,9	2,5	3,2	2,8	3,5	5,9
9	Sula	Møre og Romsdal	4,1	3,7	4,0	5,0	2,7	6,0	6,0	6,0	5,8
10	Kragerø	Telemark	4,8	5,0	3,8	4,3	1,4	4,7	6,0	5,6	5,6
11	Molde	Møre og Romsdal	4,9	5,3	5,7	2,8	4,0	5,8	4,4	4,3	5,8
12	Ullensaker	Akershus og Oslo	3,8	5,0	5,8	5,5	2,9	1,9	3,3	4,8	6,0
13	Lierne	Nord-Trøndelag	6,0	4,7	6,0	6,0	1,0		4,2	3,8	1,0
14	Randaberg	Rogaland	4,3	6,0	4,6	4,0	6,0	3,5	3,7	4,6	5,6
15	Sør-Fron	Oppland	3,5	5,3	5,8	5,7	1,6		4,6	4,4	4,5

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9
32	Kvinesdal	Vest-Agder	5,2	4,7	5,5	4,7	2,2		4,4	2,6	4,1
113	Lenvik	Troms	5,2	3,3	5,1	3,6	1,4	2,1	3,5	5,6	3,9
149	Fauske	Nordland	1,9	5,7	4,2			1,8		6,0	6,0
151	Odda	Hordaland	6,0	4,0	5,8	1,3	2,9		2,4	5,3	3,4
201	Alta	Finnmark	5,2	2,3	6,0	2,3	1,9	2,5	3,0	4,4	4,4
247	Tysvær	Rogaland	2,4	3,3			6,0	2,2	4,2	4,8	4,5
249	Sunddal	Møre og Romsdal	4,0	1,0	6,0	5,8	1,3	2,3	1,2	1,5	4,9
251	Årdal	Sogn og Fjordane	1,0	6,0	4,8	4,9	1,4	1,4	1,0	3,0	6,0
306	Vadsø	Finnmark	5,4	3,3	4,7	2,6	1,4	1,6	1,4	1,0	4,6
315	Sør-Varanger	Finnmark	4,4	1,0	5,3	1,0	4,8	6,0	1,9	4,0	4,2
0											
0											
0											
0											
0											

De beste i fylket

Plass	Kommune	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9
111	Kautokeino	5,3	2,3	5,3	4,4	4,7	3,9	2,6	5,1	2,2
127	Hammerfest	5,7	3,0	6,0	3,2	2,6	2,0	2,8	3,4	4,5
178	Karasjok	3,9	2,7	5,9	5,5	1,1	1,1	2,8	4,3	2,7
191	Kvalsund	5,7	3,3	2,5	6,0	1,0		2,6	1,0	3,8
201	Alta	5,2	2,3	6,0	2,3	1,9	2,5	3,0	4,4	4,4
220	Måsøy	3,9	2,7	5,7		6,0	4,7	2,8	1,9	3,2
252	Gamvik	3,9	2,7	4,9	5,4	1,2	1,5	3,7	3,5	1,1
274	Hasvik	5,3	2,3	3,2			3,1		2,1	3,7
306	Vadsø	5,4	3,3	4,7	2,6	1,4	1,6	1,4	1,0	4,6
315	Sør-Varanger	4,4	1,0	5,3	1,0	4,8	6,0	1,9	4,0	4,2
329	Loppa	5,3	2,3	5,3	1,0	1,0		1,5	2,1	4,6
340	Porsanger	3,9	2,7	2,2	6,0	1,0		1,0	1,0	1,9
350	Båtsfjord	4,4	1,0	1,0	1,0	3,0		3,3	6,0	3,2
353	Nesseby	4,3	1,0	2,4	1,3	1,0		5,3	2,7	1,0
355	Vardø	4,4	1,0	2,6	1,8	1,0	1,0	3,0	1,0	3,9

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9
27	Rana	5,8	5,3	4,6	4,5	2,2	2,6	2,6	3,2	6,0
38	Gausdal	3,8	6,0	3,8	5,9	1,0	2,7	5,6	3,8	3,4
43	Nordreisa	6,0	4,3	4,1	5,6	1,4	1,4	5,1	4,9	1,0
47	Tynset	5,4	3,7	5,7	5,5	2,4	1,7	2,2	5,7	2,2
77	Råde	3,2	4,0	5,4	5,7	4,1		2,4	4,4	3,9
91	Nord-Fron	3,5	5,3	4,8	5,2	4,1	1,4	4,2	3,5	2,7
196	Målselv	5,2	3,3	1,0			6,0		4,4	5,0
208	Narvik	5,5	2,0	5,4	1,7	2,7	2,7	3,3	4,0	5,8
233	Oppdal	4,0	1,0	5,1	3,6	1,8	1,9	3,5	4,9	5,3
245	Bardu	3,8	3,0	1,0	6,0	1,1	3,4	2,8	4,2	5,0
315	Sør-Varanger	4,4	1,0	5,3	1,0	4,8	6,0	1,9	4,0	4,2
334	Åmot	2,0	3,0	3,6			3,1		4,9	1,0
339	Vefsn	1,9	1,7			1,6	3,0	6,0	3,0	3,6
340	Porsanger	3,9	2,7	2,2	6,0	1,0		1,0	1,0	1,9
0										

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi måler kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
VANN, AVLØP OG RENOVASJON											
HUSHOLDNINGSAVFALL: Kilo per innbygger (15 % vekt innen sektoren)	230	286	285	300	319	⬇️	59	52	39	55	32
AVFALLSSORTERING: Andel husholdningsavfall utsortert (10 %)	86	90	89	89	89	➡️	58	92	58	41	40
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	137	137	120	115	125	⬇️	42	42	58	54	40
VANNLEKKASJE: Per meter ledning per år (20 %)	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	⬇️	65	45	65	51	54
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (5 %)	2,6	2,4	2,3	2,2	1,8	⬇️	54	56	45	49	48
FORNYING: Andel fornyet ledningsnett siste tre år, avløp (5 %)	1,5	1,7	1,5	1,5	1,2	⬇️	47	51	51	48	48
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (10 %)	16	16	16	17	17	⬇️	27	21	29	17	10
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett (10 %)	14	13	13	13	13	➡️	14	22	23	17	13
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiling (10 %)	5 512	5 850	6 029	6 269	6 443	⬇️	13	17	20	22	24

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Brukerperspektiv

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

BRUKERPERSPEKTIV	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	2010	2011	2012	2013	2014	
PLEIE OG OMSORG: Undersøkelser i institusjon, siste tre år (20 % vekt innen sektoren)	1,0	1,0	2,7	4,3	6,0	287	290	240	192	1	↑
PLEIE OG OMSORG: Undersøkelser i hjemmetjenesten, siste tre år (20 % vekt innen sektoren)	1,0	1,0	2,7	4,3	6,0	294	296	255	203	1	↑
BARNEVERN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	138	123	122	130	151	↓
BARNEVERN: Har system for brukerundersøkelser (20 %)	2,7	4,3	4,3	2,7	1,0	121	90	91	152	247	↓
SOSIALTJENESTEN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	6,0	6,0	6,0	2,7	2,7	6	6	8	65	65	➡
INNBYGGERNE: Tilfredshet (Difi-undersøkelsen i 2013) (10 %)											

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Hva forteller tallene?

Denne indikatoren teller svært lite samlet i Kommunebarometeret. Den er imidlertid med for å understreke betydningen av at kommunene faktisk har systemer og spør sine innbyggere om hvordan tjenestetilbudet oppleves.

I år har vi også inkludert svarene fra Difis innbyggerundersøkelse i denne kategorien. Her må vi påpeke at bare om lag 150 kommuner har hatt nok svar til å bli rangert av oss – og det er knyttet stor usikkerhet til tallene for de minste kommunene som er med.

For å skille mellom kommunene har vi brukt de tre siste årene som basis: Kommuner som har hatt brukerundersøkelse i tre av tre år kommer foran de som har hatt undersøkelse i ett av tre år. Når verdien = 3 (se oversikt på neste side), betyr det at kommunen har svart positivt på spørsmålet om undersøkelse eller system for undersøkelse i alle de tre siste årene.

I år har SSB sluttet å publisere informasjon om kommunene har brukerundersøkelser i sosialektoren. Nøkkeltallet er inntil videre fortsatt med i vårt barometer.

Tallene fra SSB har en svakhet innen pleie og omsorg. Her finnes kun informasjon om hvorvidt kommunen har system for brukerundersøkelser, ikke om de faktisk er gjennomført. I barnevernet spørres det både om kommunen har system for, og bruker, spørreundersøkelser.

I grunnskolen er Elevundersøkelsen obligatorisk, slik at den ikke kan skille kommunene mellom de som har og ikke har undersøkelser. Det vi ikke har data for er i hvor stor grad funnene i undersøkelsene faktisk blir fulgt opp og leder til bedre tjenester. Vi antar at kommuner som ofte spør brukerne i alle fall vil være i best stand til å vurdere hvor utfordringene til enhver tid oppleves som størst blant brukerne.

Kommunens rapporterte tall – målt mot de beste

BRUKERPERSPEKTIV	KB 2010	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014		2010	2011	2012	2013	2014
PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, institusjon (20 % vekt innen sektoren)	0	0	1	2	3	▲	3	3	3	3	3
PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, hjemmetjeneste (20 %)	0	0	1	2	3	▲	3	3	3	3	3
BARNEVERN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	0	0	0	0	0	➡	2	2	2	2	2
BARNEVERN: Har system for brukerundersøkelser (20 %)	1	2	2	1	0	⬇	3	3	3	3	3
SOSIALTJENESTEN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	2	2	2	1	1	➡	2	2	2	3	3
INNBYGGERNE: Tilfredshet (Difi-undersøkelsen i 2013) (10 %)											85

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Tabellen viser hva som er kommunens eget nøkkeltall – og viser trenden i utviklingen det siste året.

Viktigere er det at tabellen viser hvordan kommunen ligger an målt mot de aller beste i landet – hvor lista ligger for å være blant de 5 % beste innen hvert nøkkeltall. Legg merke til at vi i noen tilfeller måler kommunen mot medianen i egen kommunegruppe. I disse tilfellene er 100 = medianen.

"Tilfredshet" er hentet fra innbyggerundersøkelsen til Difi. Her har vi sett på andelen som er fornøyd vs. misfornøyd med kommunen. Tallet som framkommer i tabellen er overvekten av dem som er fornøyd. I all hovedsak er innbyggerne fornøyde: I de beste kommunene er differansen mellom fornøyd og misfornøyd hele 85 prosentpoeng. Bare kommuner hvor minst 20 innbyggere er spurt, er tatt med i barometeret.

De beste i landet

Plass	Kommune	Fylke	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5	BRUK6
1	Mandal	Vest-Agder	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	4,9
2	Asker	Akershus og Oslo	6,0	6,0	6,0	6,0	4,3	5,2
3	Stange	Hedmark	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	6,0
4	Tønsberg	Vestfold	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	4,0
5	Lom	Oppland	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
6	Lillehammer	Oppland	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	5,2
7	Porsgrunn	Telemark	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	5,1
8	Lier	Buskerud	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	5,0
9	Orkdal	Sør-Trøndelag	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	4,9
10	Sandefjord	Vestfold	6,0	6,0	6,0	6,0	2,7	4,8
11	Vennesla	Vest-Agder	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	2,8
12	Drammen	Buskerud	6,0	6,0	3,5	6,0	6,0	5,2
13	Skaun	Sør-Trøndelag	6,0	6,0	6,0	6,0	4,3	
14	Hemne	Sør-Trøndelag	6,0	6,0	6,0	6,0	4,3	
15	Bærum	Akershus og Oslo	6,0	6,0	6,0	6,0	1,0	5,2

De beste i kommunegruppa

Plass	Kommune	Fylke	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5	BRUK6
38	Lenvik	Troms	6,0	6,0	3,5	6,0	4,3	3,9
55	Sunndal	Møre og Romsdal	6,0	6,0	3,5	6,0	1,0	
121	Tinn	Telemark	2,7	2,7	3,5	6,0	4,3	
139	Kvinesdal	Vest-Agder	4,3	4,3	3,5	4,3	1,0	
180	Meløy	Nordland	6,0	6,0	1,0	2,7	1,0	
202	Sør-Varanger	Finnmark	6,0	6,0	1,0	1,0	2,7	
215	Odda	Hordaland	2,7	2,7	1,0	6,0	2,7	
319	Alta	Finnmark	2,7	2,7	1,0	1,0	1,0	5,0
374	Fauske	Nordland	2,7	1,0	1,0	1,0	1,0	
392	Vadsø	Finnmark	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
407	Årdal	Sogn og Fjordane	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
411	Tysvær	Rogaland	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
0								
0								
0								

De beste i fylket

Plass	Kommune	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5	BRUK6
128	Berlevåg	6,0	6,0	1,0	4,3	1,0	
152	Båtsfjord	4,3	4,3	1,0	6,0	1,0	
175	Nesseby	2,7	2,7	3,5	4,3	2,7	
176	Lebesby	6,0	6,0	1,0	2,7	1,0	
202	Sør-Varanger	6,0	6,0	1,0	1,0	2,7	
203	Tana	1,0	1,0	3,5	6,0	2,7	
229	Karasjok	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0	
230	Kvalsund	4,3	4,3	3,5	1,0	1,0	
310	Gamvik	2,7	2,7	1,0	2,7	1,0	
319	Alta	2,7	2,7	1,0	1,0	1,0	5,0
321	Loppa	4,3	2,7	1,0	1,0	1,0	
332	Nordkapp	2,7	2,7	1,0	1,0	1,0	
348	Porsanger	1,0	2,7	1,0	1,0	1,0	
349	Kautokeino	1,0	1,0	1,0	2,7	1,0	
373	Hammerfest	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	4,4

De kommunen likner mest på

Plass	Kommune	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5	BRUK6
34	Gausdal	6,0	6,0	6,0	6,0	1,0	
47	Åmot	6,0	6,0	3,5	6,0	2,7	
76	Oppdal	6,0	6,0	3,5	4,3	1,0	
82	Tynset	6,0	6,0	1,0	4,3	6,0	
107	Nord-Fron	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0	
153	Nordreisa	6,0	6,0	1,0	2,7	2,7	
202	Sør-Varanger	6,0	6,0	1,0	1,0	2,7	
225	Råde	6,0	6,0	1,0	1,0	2,7	
227	Rana	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0	3,6
258	Vefsn	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0	3,1
348	Porsanger	1,0	2,7	1,0	1,0	1,0	
389	Narvik	1,0	1,0	3,5	1,0	1,0	1,7
394	Målselv	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
395	Bardu	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
409	Austrheim	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	

Andre fakta

Slik har prestasjonene til de aller beste vært de siste årene. Her kan du også se hvor stor andel av kommunene som har levert et bedre og dårligere nøkkeltall, målt mot året før. "Trend" gir en grov oppsummering av hvilken retning de beste utviklet seg det siste året.

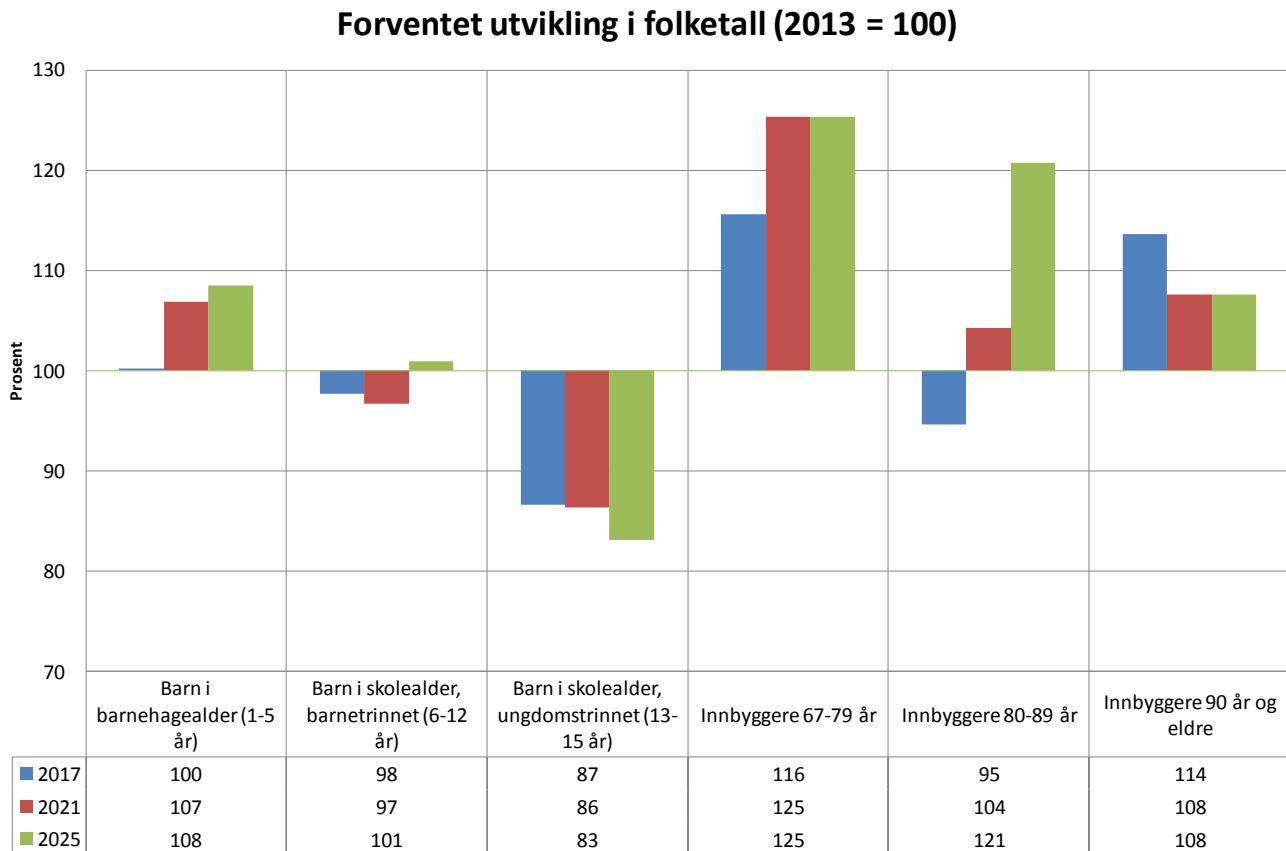
Legg merke til at det for noen indikatorer vil være slik at ikke alle kan forbedre seg. Det gjelder særlig de nøkkeltallene der vi mäter kommunene direkte mot egen kommunegruppe.

BRUKERSPEKTIV	Topp 5 % i Kommune-Norge					Trend	Andel som ble bedre siste år				
	2010	2011	2012	2013	2014		KB2010	KB2011	KB2012	KB2013	KB2014
PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, institusjon (20 % vekt innen sektoren)	3	3	3	3	3	➡	40	47	54	55	51
PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, hjemmetjeneste (20 %)	3	3	3	3	3	➡	42	51	56	57	51
BARNEVERN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	2	2	2	2	2	➡	53	37	49	51	77
BARNEVERN: Har system for brukerundersøkelser (20 %)	3	3	3	3	3	➡	74	67	62	63	67
SOSIALTJENESTEN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)	2	2	2	3	3	➡	33	56	76	73	
INNBYGGERNE: Tilfredshet (Difi-undersøkelsen i 2013) (10 %)					85						

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert. Trend er et grovt anslag for utviklingen kommende år.

Utvikling i folketall framover

Denne grafikken viser hvordan SSB forventer at folketallet skal utvikle seg i kommunen over de kommende fireårsperiodene, målt mot 2013.

Generelt om Kommunebarometeret

Barometeret er utarbeidet av Kommunal Rapport. Hensikten er å gi et oversiktlig bilde av hvordan kommunens nøkkeltall er, i forhold til resten av Kommune-Norge.

Målgruppe: Først og fremst lokalpolitikere i kommunestyret. Målet er at politikere kan bruke barometeret som en veileder til hvilke områder det kan være verdt å konsentrere seg om.

Alle data er hentet ut fra offentlige registre, og bearbeidet av Kommunal Rapport.

Kommunebarometeret er en rangering, ikke en vurdering om tjenesten fortjener stempel god nok eller ei. For en vanlig kommune er det helt naturlig å ha omtrent like mange gode som dårlige plasseringer når Kommune-Norge rangeres. Der man kommer dårlig ut, kan det likevel være naturlig å anta at det kan være noe å hente på å se på hva de beste kommunene gjør.

Denne analysen i hovedsak basert på endelige Kostra-tall for 2013, samt data fra andre kilder. I de tilfellene kommunen ikke har levert data, eller vi kjenner til at data er rapportert feil, har vi antatt at kommunen er gjennomsnittlig. Rapporten baserer seg i all hovedsak på konserntall. Karakteren for hver enkelt sektor er satt uten hensyn til inntektsnivå. I totaltabellen har vi imidlertid justert for korrigert inntekt.

Plasseringene for tidligere år er korrigert for å være mest mulig sammenliknbare med årets barometer.

Kvalitet på rapportering: I all hovedsak er det kommunene selv som rapporterer tallene. Vi får ikke kontrollert om disse stemmer, men vi har i noen få tilfeller manuelt fjernet åpenbart gale tall. Hvis kommunen ikke er nøyne med rapporteringen, vil den imidlertid heller ikke ha utbytte av å sammenlikne seg med andre.

Der kommunen mangler tall: I alle tilfeller der kommunen mangler tall, har vi antatt at kommunen er gjennomsnittlig. Hensikten er å få med alle i barometeret.

Korrigert inntekt: Kommunens inntekter, inkludert eiendomsskatt, konsesjonskraft og utbytte, korrigert for beregnet utgiftsbehov. 100 = kommunens økonomiske forutsetninger er som for landsgjennomsnittet.

Justering for korrigert inntekt i totaltabellen: Karakterene for hvert nøkkeltall er multiplisert med nøkkeltallets vekt. Summen er deretter justert for korrigert inntekt (KI). Alle med KI over 175 (Bykle, Modalen, Eidfjord, Sirdal og Åseral) er satt til KI = 175 – ellers ville det være umulig for de rikeste kommunene å havne annet sted enn nederst på totaltabellen. Siden det er usannsynlig at siste krone i inntekt gir like mange tjenester som første krone, deler vi KI skjønnsmessig på 3, for å begrense hvor mye KI påvirker tabellen. Produktet multipliseres så med summen av nøkkeltallene. Formel: $1 + ((KI-1)/3) = \text{Justert KI}$.

Karakterfordeling: 1,0 er dårligst, 6,0 er best. De 5 % med best verdi på nøkkeltallet, får karakteren 6,0. De 5 % med dårligst verdi, får 1,0. Kommuner med verdi mellom 1 og 6 får karakter ut fra hvor nær de er de beste. På et nøkkeltall kan det derfor vært svært mange med karakteren 5,0 eller bedre – for andre nøkkeltall kan det være et stort sprang fra de beste til de nest beste. Karakteren gir dermed uttrykk for hvor god prestasjonen er, den indikerer ikke bare hvor på resultatlista kommunen befinner seg.

Mediakkommunen: Betegner den kommunen som ligger akkurat på midten av tabellen. Må ikke forveksles med landsgjennomsnittet – på noen nøkkeltall ligger mediakkommunen mye nærmere topp eller bunn fordi verdiene er skjevt fordelt.

Hvor kommer dataene fra?

Lurer du på hvor vi har hentet tallene fra? Denne oversikten gir deg litt hjelp.

GRUNNSKOLE

AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år (10 % vekt innen sektoren)	Kombinasjon av standpunkt og eksamenskarakter. Hvert år teller like mye.
AVGANGSKARAKTER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år (5 %)	Kombinasjon av standpunkt og eksamenskarakter. Hentet fra Kostra.
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 5. trinn siste fire år (10 %)	Alle prøver teller like mye hvert år. Tall fra Utdanningsdirektoratet.
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 8. trinn siste fire år (10 %)	Alle prøver teller like mye hvert år. Tall fra Utdanningsdirektoratet.
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt 9. trinn siste fire år (10 %)	Alle prøver teller like mye hvert år. Tall fra Utdanningsdirektoratet.
NASJONALE PRØVER: Gjennomsnitt andel elever på laveste mestringsnivå, alle trinn siste tre år (5)	5. trinn teller halvparten av 8. og 9. trinn, siden det bare er tre nivåer på 5. trinn (mot 5 nivåer på 8. og 9. trinn. Tall fra Utdanningsdirektoratet.
FRAFALL: Andel elever som ikke har fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	Kilde: Folkehelseinstituttet. Siste data er fra 2012
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	Kilde: Elevundersøkelsen, men tolket av Folkehelseinstituttet. Siste data er fra 2012.
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	Kilde: Elevundersøkelsen, men tolket av Folkehelseinstituttet. Siste data er fra 2012.
UTDANNING: Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1.–10. trinn (5 %)	Kilde: GSI
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever som får slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	Kilde: Kostra
SFO: Andel ansatte i SFO med relevant utdanning (2,5 %)	Kilde: GSI
SFO: Foreldrebetaling full plass i SFO (2,5 %)	Kilde: GSI

ELDREOMSORG

TILBUD: Andel av innbyggerne over 80 år som får tjenester (5 % vekt i sektoren)	Kilde: Kostra
TILBUD: Andel innbyggere over 80 år som får tjenester, snitt siste fire år (2,5 %)	Kilde: Kostra
BEHOV: Andel av alle brukere som har omfattende behov for bistand (5 %)	Kilde: Kostra. NB: Her er det tall for alle aldersgrupper, vi har ikke gode nok tall for gruppen bare over 80 år.
BEHOV: Andel av brukere med omfattende behov, snitt siste fire år (5 %)	Kilde: Kostra. Alle år teller like mye.
HJEMMESYKEPLEIE: Snitt tildelte timer per uke (10 %)	Kilde: Kostra, gjelder alle aldersgrupper – det finnes ikke publiserte tall for gruppen 80+.
PRAKTISK BISTAND: Snitt tildelte timer per uke (5 %)	Kilde: Kostra, gjelder alle aldersgrupper – det finnes ikke publiserte tall for gruppen 80+.

SYKEHJEMSPLASSER: Andel av innbyggere over 80 år som faktisk har en sykehjemsplass (10 %)	Antall sykehjemsplasser i bruk av folk over 80 / innbyggere over 80. Kilde: Kostra
KORTTIDSPLASSER: Antall dager per opphold på én korttidspllass siste år (gjennomstrømming) (5 %)	Totalt antall opphold på korttidspllass / 365 dager. Kilde: Kostra
UTSKRIVNINGSKLARE: Liggedøgn på sykehus, utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	Kilde: Helsedirektoratet. NB! Tallene kan avvike fra hvor mange døgn kommunen er fakturert for.
ENEROM: Andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad/wc (10 %)	Kilde: Kostra
LEGE OG FYSIOTERAPI: Tid per uke per beboer i sykehjem (15 %)	Kilde: Kostra
FAGUTDANNING: Andel av brukerrettete årsverk som er fagutdannet (20 %)	Kilde: Kostra
ÅRSVERK PER MOTTAKER: Både hjemmetjeneste og institusjon (2,5 %)	Kilde: Kostra. Vi har ikke data for hjemmetjeneste og institusjon hver for seg.

BARNEVERN

FRISTBRUDD: Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 md. (15 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 md., snitt siste fire år (20 %)	Kilde: Kostra
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (7,5 %)	Kilde: Kostra
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (7,5 %)	Kilde: Kostra
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	Kilde: Kostra
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste (10 %)	Kilde: Kostra
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per barn 0–17 år (20 %)	Kilde: Kostra
SAKSBEHANDLING: Avsluttete undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)	Kilde: Kostra
INTERNKONTROLL: Innført (5 %)	Kilde: Kostra

BARNEHAGE

FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning (20 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
FAGUTDANNING (KB): Assisterter i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning (15 %)	Kilde: SSB. Tallene er ikke publisert i Kostra, men levert på bestilling fra Kommunal Rapport.
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	Kilde: Kostra
BEMANNING (KB): Antall barn (korrigert for alder) per årsverk (20 %)	Kilde: Kostra
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	Kilde: Kostra
KJØNN: Andel ansatte som er menn (5 %)	Kilde: Kostra

MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage (10 %)	Kilde: Kostra. NB: Det er forskjellig telletidspunkt for antall barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn i kommunen. Gir i noen tilfeller rare utslag
ÅPNINGSTID: Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag (5)	Kilde: Kostra
HELSE	
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (15 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
LEGEDEKNING: Ledig plass på fastlegelistene, som andel av totalt antall plasser (5 %)	Kilde: Kostra
INNLEGGELSER: Antall innleggelsjer på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)	Kilde: Helsedirektoratet
HELSEUNDERSØKELSE: Andel barn som har fullført undersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (5 %)	Kilde: Kostra
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk hos nyfødte innen to uker etter hjemkomst (5 %)	Kilde: Kostra
HELSESØSTER: Antall årsverk per innbygger under 5 år (10 %)	Kilde: Kostra
PSYKIATRISK SYKEPLEIER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	Kilde: Kostra
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	Kilde: Folkehelseinstituttet. Siste data fra 2012.
MEDISINBRUK: Hjerte- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (10 %)	Kilde: Folkehelseinstituttet. Siste data fra 2012.
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser (5 %)	Kilde: Folkehelseinstituttet. Siste data fra 2012.
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til forebygging, kroner per innbygger – snitt siste tre år (10 %)	Kilde: Kostra
SOSIALHJELP	
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	Kilde: Kostra
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	Kilde: Kostra
STØNAD: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 md. på sosialhjelp (10 %)	Kilde: Kostra. Antall som mottar kvalifiseringsstønad / Antall langtidsmottakere av sosialhjelp
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	Kilde: Kostra. Antall som har utarbeidet plan / Antall langtidsmottakere av sosialhjelp
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	Kilde: Kostra. Sosialhjelpsmottakere som har fått økonomisk gjeldsrådgivning ifbm utbetaling + Antall saker hvor det er gitt gjeldsrådgivning til personer som ikke mottar økonomisk sosialhjelp / Antall langtidsmottakere av sosialhjelp

FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid – per mottaker (5 %)	Kilde: Kostra
KUNDEKONTAKT: Telefontid for brukere, timer per uke (5 %)	Kilde: Kostra
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	Kilde: Kostra
BOLIG: Andel søker om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	Kilde: Kostra
BOLIG: Andel av dem som har kommunal bolig, som har hatt et midlertidig tilbud siste år (10 %)	Kilde: Kostra

KULTUR

PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutg (20 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	Kilde: Kostra
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	Kilde: Kostra
FORMIDLING: Sysselsatte innen kulturformidling (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (10 %)	Kilde: Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	Kilde: Kostra
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	Kilde: Kostra
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	Kilde: Kostra
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	Kilde: Kostra
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	Kilde: Kostra. En mulig feilkilde er at interkommunale ordninger ikke blir korrekt registrert
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)	Kilde: Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger 6–20 år (5 %)	Kilde: Kostra

ØKONOMI

DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra. Netto driftsresultat – mva inv.komp – premieavvik (170/171) / Brutto driftsutgifter – mva. inv.komp
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (20 %)	Kilde: Kostra. Samme regnestykke som over
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	Kilde: Kostra. Disposisjonsfond + regnskapsmessig mindreforbruk – regnskapsmessig merforbruk / Brutto driftsinntekter
NETTO LÅNEGJELD: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	Kilde: Kostra
ENDRING LÅNEGJELD: Endring i prosentpoeng siste fire år (5 %)	Kilde: Kostra

NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	Kilde: Kostra
INVESTERINGER: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	Kilde: Kostra. Brutto investeringer / Brutto driftsinntekter
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	Kilde: Kostra
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	Kilde: Kostra
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	Kilde: Kostra. Premieavvik som eiendel – premieavvik som gjeld / Brutto driftsinntekter
LØNNSKOSTNADER: Lønn og sosiale kostnader som andel av samlede brutto driftsinntekter (5 %)	Kilde: Kostra

ENHETSKOSTNADER

HJEMMETJENESTE: Korr. brutto utg./mottaker, mot median i egen kommuner (10 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
HJEMMETJENESTE: Per time bistand per bruker, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	Kilde: Kostra. Korrigerte brutto utgifter / (Gjennomsnittlig antall timer per uke x Antall mottakere x 52,5 uker) = Korrigert brutto utgift per leverte time
SYKEHJEMSPLASS: Korr. brutto utgifter per plass, målt mot median i egen kommunegruppe (15 %)	Kilde: Kostra
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til undervisning per elev, målt mot median i egen kommuner (20 %)	Kilde: Kostra. Kun funksjon 202
BARNEHAGE: Kostnad per oppholdstime, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	Kilde: Kostra. Brutto korrigert kostnad.
BARNEVERN: Netto utgifter per barn i barnevernet, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	Kilde: Kostra
SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (10 %)	Kilde: Kostra, detaljerte regnskapstall. Funksjon 255.
SOSIALTJENESTE: Korrigerte driftsutgifter per mottaker, målt mot median i egen kommuner (5 %)	Kilde: Kostra
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	Kilde: Kostra
ADMINISTRASJON: Netto utgifter per innb., målt mot median i egen kommunegruppe (5 %)	Kilde: Kostra. NB: Politisk styring og kontroll regnes ikke med her – det er utgifter til drift av lokaldemokratiet

NÆRMILJØ, KLIMA OG ENERGI

ENERGIKOSTNADER: Per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
BYGGAREAL: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (10 %)	Kilde: Kostra
DISPENSASJON: Andel søkerne om nybygg i strandsonen innvilget, minus erstatningsbygg (10 %)	Kilde: Kostra

KLIMA: Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp (10 %)	Kilde: Kostra
REKREASJON: Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder (20 %)	Kilde: Kostra
MYKE TRAFIKANTER: Sykkel-, gangveier/turstier mv. med kommunalt driftsansvar per 10.000 innb. (10 %)	Kilde: Kostra
TURSTIER: Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk (10 %)	Kilde: Kostra
SKILØYPER: Samlet lengde maskinpreparerte løyper (10 %)	Kilde: Kostra

SAKSBEHANDLING

REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	Kilde: Kostra
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	Kilde: Kostra
ETT-TRINNS SØKNADER (3 ukers frist): Behandlingstid (20 %)	Kilde: Kostra
RAMMESØKNADER: Behandlingstid (20 %)	Kilde: Kostra
ENKLE TILTAK UTEN ANSVARSRETT: Behandlingstid (20 %)	Kilde: Kostra

VANN, AVLØP OG RENOVASJON

HUSHOLDNINGSAVFALL: Kilo per innbygger (15 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra
AVFALLSSORTERING: Andel husholdningsavfall utsortert (10 %)	Kilde: Kostra
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	Kilde: Kostra
VANNLEKKASJE: Per meter ledning per år (20 %)	Kilde: Kostra
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (5 %)	Kilde: Kostra
FORNYING: Andel fornyet ledningsnett siste tre år, avløp (5 %)	Kilde: Kostra
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (10 %)	Kilde: Kostra
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett (10 %)	Kilde: Kostra
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiling (10 %)	Kilde: Kostra

BRUKERPERSPEKTIV

PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, institusjon (20 % vekt innen sektoren)	Kilde: Kostra. For å skille kommunene bruker vi opplysningene for de siste tre årene samlet. Best = hatt system i alle de siste tre årene. Nest best = hatt system i to av de siste tre årene.
---	--

PLEIE OG OMSORG: System for brukerundersøkelser, hjemmetjeneste (20 %)

Kilde: Kostra. For å skille kommunene bruker vi opplysningene for de siste tre årene samlet. Best = hatt system i alle de siste tre årene. Nest best = hatt system i to av de siste tre årene.

BARNEVERN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)

Kilde: Kostra. For å skille kommunene bruker vi opplysningene for de siste tre årene samlet. Best = hatt undersøkelser i alle de siste tre årene. Nest best = hatt undersøkelser i to av de siste tre årene.

BARNEVERN: Har system for brukerundersøkelser (20 %)

Kilde: Kostra. For å skille kommunene bruker vi opplysningene for de siste tre årene samlet. Best = hatt system i alle de siste tre årene. Nest best = hatt system i to av de siste tre årene.

SOSIALTJENESTEN: Undersøkelser i sektoren, siste tre år (20 %)

Kilde: Kostra. For å skille kommunene bruker vi opplysningene for de siste tre årene samlet. Best = hatt system i alle de siste tre årene. Nest best = hatt system i to av de siste tre årene. Siste data fra 2012.

INNBYGGERNE: Tilfredshet (Difi-undersøkelsen i 2013) (10 %)

Kilde: Innbyggerundersøkelsen, Difi. Andel som er fornøyd med kommunen – andel som er misfornøyd

Endringer fra tidligere år

Barometeret må utvikles hvert år. Både fordi det kommer nye nøkkeltall, andre fjernes og vi får økt kunnskap om hva som er interessant og nyttig.

I år har vi disse nye nøkkeltallene:

Grunnskole: 1. Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1.–10. trinn. 2. Andel elever som får spesialundervisning, snitt siste fire år (lav andel blir regnet som bra). 3. Foreldrebetaling ved full plass i SFO. 4. Gruppestørrelse 1.–10. trinn, målt mot medianen i egen kommunegruppe. 5. Andel elever på laveste mestringsnivå på nasjonale prøver, alle prøver på alle trinn, snitt siste tre år.

Eldreomsorg: 1. Andel av innbyggerne over 80 år som får tjenester. 2. Andel innbyggere over 80 år som får tjenester, snitt siste fire år. 3. Andel av alle brukere som har omfattende behov for bistand. 4. Andel av brukere med omfattende behov, snitt siste fire år. 5. Antall sykehjemsplasser som brukes av innbyggere over 80 år, som andel av befolkningen over 80 år. 6. Antall dager for et opphold på én korttidsplass siste år (gjennomstrømming).

Barnevern: 1. Andel saker med tiltak i hjemmet (høy andel er bra). 2. Avsluttete undersøkelser per årsverk knyttet til saksbehandling og administrasjon.

Helse: 1. Andel som har fullført helseundersøkelse senest på 1. skoletrinn. 2. Andel hjemmebesøk hos nyfødte innen to uker.

Sosialhjelp: 1. Samlet andel som får gjeldsråd. 2. Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid, per mottaker.

Kultur: Nye nøkkeltall: 1. Sysselsatte innen kulturformidling. 2. Antall timer i musikk- og kulturskole per elev. 3. Kinobesøk per innbygger. Begge er hentet fra Norsk kulturindeks, utarbeidet av Telemarksforsking.

Økonomi: 1. Netto finansutgifter, eksklusive avdrag.

Enhetskostnader: 1. Netto utgifter per barn med tiltak i barnevernet. 2. Netto utgifter til somatiske tjenester, per innbygger.

Brukerperspektiv: 1. Innbyggernes tilfredshet (Difi-undersøkelsen 2013, bare kommuner med minst 20 svar er med).

Endringer fra foreløpig til endelig utgave '14

Det er gjort noen mindre endringer i barometeret fra de foreløpige Kostra-tallene kom i mars, og til den endelige versjonen nå i sommer.

Grunnskole: Gjennomsnittlig andel på laveste mestringsnivå er rettet. I foreløpig utgave var dette tallet feil; 5. trinn ble da talt dobbelt siden det bare er tre mestringsnivåer på 5. trinn. Formelen nå er: (Andel 9. trinn + Andel 8. trinn + (Andel 5. trinn / 2)) / 3. Foreldrebetalning full plass i SFO utgår på grunn av tvil om hvor egnet tallet er til å si noe om tilbuddet.

Eldreomsorg: Statistikk for utskrivningsklare pasienter er oppdatert med 3. tertial 2013. Da vi hentet inn data til den foreløpige utgaven i mars var ikke 3. tertial tilgjengelig.

Barnehage: *Ansatte i alt med pedagogisk utdanning* er erstattet med *andel assistenter i kommunale barnehager med relevant utdanning*. Tallet publiseres ikke av SSB, men er bestilt av Kommunal Rapport. Det nye tallet utfyller langt bedre nøkkeltallet for styrere og ledere med pedagogisk utdanning.

Helse: Antall innleggelsjer per 1.000 innbyggere har fått nytt datasett; i den foreløpige versjonen var det antall opphold som ble målt, nå er det spesifisert til å være innleggelsjer. Statistikken kommer fra Helsedirektoratet.

Sosialhjelp: Netto utgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid måles nå mot antall mottakere av sosialhjelp, ikke befolkningen som helhet. Vi anser dette som en mer relevant gruppe å måle kostnaden mot.

Kultur: *Antall besøk på fritidssenter* er endret fra gruppa under 18 år til gruppa 6–20 år, ettersom nøkkeltallet er endret hos SSB.

Økonomi: *Lønn som andel av samlede brutto driftsinntekter* er erstattet med *Lønn og sosiale kostnader som andel av samlede brutto driftsinntekter*. De sosiale kostnadene henger sammen med lønn, det er unaturlig ikke å ta med alt.

Saksbehandling: *Ett-trinns søker* er erstattet med *Ett-trinns søker (3 ukers frist)*, ettersom SSB nå har splittet indikatoren i to. *Enkle tiltak* er erstattet med *enkle tiltak uten ansvarsrett*.

Korrigert inntekt: Faktoren er oppdatert med nye data fra Kommuneproposisjonen 2015. Korrigert inntekt måles per innbygger, mot landsgjennomsnittet og inkluderer utbytter og eiendomsskatt.

To aviser, forskjellig innhold **-bedre rustet med begge**

Oversikt, innsikt, statistikk; Kommunal Rapport er den avisens i Norge som kjenner din hverdag best. Våre journalister serverer det viktigste og ferskeste stoffet innen økonomi, ledelse og innkjøp, samt andre sentrale fagområder.

Kommunal Rapport er også den viktigste markedsplassen for leverandører til kommunene og gir best dekning av lederstillingsmarkedet i offentlig sektor. Kommunal Rapport er et uunnværlig verktøy for Kommune-Norge.

Bli totalabonnent i dag
communal-rapport.no

Nettavisen communal-rapport.no

Den digitale utgaven bringer saker alle hverdager og kombinerer løpende nyheter med viktig stoff som har stor nytteverdi.

Papiravisen Kommunal Rapport

Papiravisen kommer ut hver torsdag, og gir både oversikt og innsikt i de viktige sakene for kommunene.

Papir + Nett

To utfyllende avisprodukter og nyttige verktøy. Hver dag. Hver uke

Uunnværlig for Kommune-Norge

Kommunal Rapport

Kontinuerlig oppdatering på nett - ukentlig dypdykk på trykk

Signatur.no · 140072